

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XII.

V Ljubljani, marca 1895.

3. zvezek.

Prva postna nedelja.

Jezus skušan.

Jezus je bil od Duha v puščavo
peljan, da bi bil od hudiča skušan.
Mat. 4, 1.

Dva imenitna dogodka iz življenja Zveličarjevega ste slišali ravnokar. Kristus se posti in je skušan. Preden nastopi javno svoje delovanje, hoče še enkrat svojega duha v daljši molitvi in dolgem premišljevanju k nebeškemu Očetu povzdigniti. Z zatajevanjem se pripravlja na delo odrešenja. Votlina mu je stanovanje, kamen postelja, zverine njegova družba (Mark. 1, 13.). S tem nam je hotel vzgled zapustiti, da hodimo po njegovih stopinjah. Pred vsakim imenitnim opravilom povzdignimo svojega duha k Bogu, prosimo njega pomoči, z zatajevanjem prosimo od Boga pravega razsvetljenja v skušnjavah, težavah in nevarnostih. O, ko bi se to zgodilo! Kako bi se pomanjšalo število nesrečnih, nezadovoljnih, izgubljenih za čas in večnost! . . .

A ne samo postiti se, Kristus hoče tudi skušan biti. Zares, v vsem nam je hotel enak postati, razun greha. Ko je Zveličar s svojim božjim očesom gledal nebrojne skušnjave, ki bodo obdajale njegove služabnike, hotel je iz posebne ljubezni tudi sam skušan biti, skušnjava odločno premagati, da bi ga mi tem raje ubogali, ko kliče: *Učite se od mene*, in: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjava!*

Ves ta prigodek je seveda zavit v neko skrivnostno zaveso. Čudno se nam dozdeva, kako da je mogel hudobni duh sploh imeti toliko moči do Zveličarja; ni nam znano, v kateri in kakšni

podobi da je skušnjavec motil Jezusa; ne zapopademo lahko, kako je peljal hudobec Kristusa na vrh templja in na visoko goró, ali v telesu ali zunaj telesa — kakor tudi na enak način ni vedel sv. Pavel, je bil li zamaknjen v telesu ali zunaj telesa v tretje nebó. Kakor rečeno, marsikaj v tem prigodku je nejasno, na prvi pogled nerazumljivo. A gotovo je, da je bil Jezus v resnici od hudobnega duha skušan in da je to skušnjava odločno premagal.

Tudi v postnem času nas skušnjave nadlegujejo. In skušnja uči, da takrat tem bolj, čem bolj si prizadevamo pokoro delati in hogoljubno živeti. Da nam tedaj iz današnjega evangelija vzrastejo dobri sadovi trdnih sklepov in stanovitne dobre volje za prihodnje, premislimo 1. zakaj in kako je bil Jezus skušan? 2. s čim je skušnjava premagal?

Naj Gospod Jezus, od svetega Duha v puščavo peljan, tudi nam pošlje v tem trenutku Duha milosti in resnice, da njegov božji nauk spoznamo in po njem ravnamo!

I. Kristus je Bog in človek skupaj. Imel je božjo in človeško voljo. Pa človeška volja je bila v vednem soglasju z božjo. Ni bilo torej mogoče, da bi bila v božjem srcu Jezusovem nastala skušnjava. Morala je, kakor pri prvih stariših, priti od zunaj. Hudobni duh je Jezusa skušal. Pa kako se more Zveličar tako ponižati, da se celo od zavrženih duhov pusti v greh napeljati? Tako vas čujem vpraševati. Zakaj Jezus dovoli skušnjava? Ponižal je sebe, postal je pokoren do smrti na križu — iz ljubezni do nas, da odreši človeški rod. Iz ljubezni do nas tudi skušnjava dopušča. Pač se je moralo Najčistejšemu srce svete jeze srditi, ko je ugledal hiansko se bližajočega skušnjavca! ... Kakšen je delež Kristusa z Belijalom? Kako bi se mogla ediniti čednost in greh? In vendar Zveličar dopusti trojno skušnjava, zato da nas vadi v ponižnosti, da nam skaže neskončno svojo ljubezen. In če se Kristus poniža do pekla in njega prebivalcev, stori to zaradi tega, naj bi nas rešil pogube in skušnjave.

a) Zakaj dopusti Zveličar skušnjava? — On sam pravi, da je prinesel meč na svet, vojskovat da se je prišel zoper peklo in satana in greh. In ta krvavi boj začne Jezus takoj ob svojem javnem nastopu, ko zmagonosno prestriže nakane hudobnega duha in sè svojim trpljenjem in smrtjo kači do cela glavo stare.

Zakaj se pusti Jezus skušati? Postati je hotel človeštvu drugi Adam. Prvi Adam očak človeškemu rodu se je ponesrečil vsled skušnjave. S premago v skušnjavi pa je hotel drugi Adam zadostiti

prvemu grehu. Le primerimo skušnjava prvih starišev s skušnjem Kristusovim. V obilnosti, radosti in zadovoljnosti zemeljskega raja sta Adam in Eva — Kristus v pozabljeni, razžgani puščavi, vsled posta vel in slaboten. V raju skuša hudobni duh — in zmaga; v puščavi je premagan. Angelji pridejo in z gorečim mečem poženó iz raja prve stariše, Kristusu pristopijo angelji in mu strežejo. Kolik razloček! Da postane drugi Adam — nam v izveličanje, pri-pusti Jezus skušnjava.

Pa kako naj se mi obnašajmo v skušnjavi, da nam ni Kristus dal vzgleda? Kolikrat bi omahovali, obupovali in klicali: Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil? A spomnimo se svojega Odrešenika, ki je iz ljubezni do nas podvrgel se skušnjavi in vedoč, *da nimamo velikega duhovna, ki bi ne mogel usmiljenja imeti z našimi slabostmi, ampak v vseh rečeh nam enako skušanega, razen greha* (Hebr. 4, 15) — smo potolaženi in nova moč poživlja našo slabo voljo. *Stopimo torej z zaupanjem k sedežu milosti, da usmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči* (ibid. 16).

b) Premislimo, kakšna je bila skušnjava Kristusova.

Vse, kar je na svetu, — piše sv. Janez (I, 2, 16) je poželenje mesa, poželenje očíj in napuh življenja. To trojno poželenje je hudobec vže v raj prinesel in ž njim prve stariše okanil in zastrupil. »Zakaj ne jesta sadja vseh dreves na vrtu«, — tako ju zvito navaja v poželenje uživanja mesa. »Oči se vama bodo odprle in Bogu enaka bosta spoznala dobro in hudo« — s to lažjó ju vnema k napuhu, k poželenju očíj. In vdala sta se trojnemu poželenju, — tisti dan se je hudobec veselil peklenske svoje zvijače. A poglejmo za Kristusom. Pred njim stoji skušnjavec, po svoji stari navadi hoče tudi v Jezusovem najčistejšem srcu obuditi trojno poželenje. Tudi njega bi rad premagal. Začnè s poželenjem mesa: »Ako si Sin božji, reci, da naj bodo ti kamni kruh«. Najprvo sili Zveličarja, naj zoper voljo svojega Očeta prav po svoje ravná, naj stori čudež sebi v korist, naj začnè streči telesu, svojemu mesu — naj nasiti lačno svoje teló. A Kristus odgovori: *Pisano je: človek ne živi le od kruha, marveč od vsake besede, ki pride iz ust božjih.* — Zdajci začne z napuhom. Ko stojita na vrhu tempeljna in se ozirata v 110 metrov globoko strugo potoka Cedron, tedaj skušnjavec zopet spregovori: »Ako si Sin božji, vrzi se doli; zakaj pisano je: *Svojim angeljem je zapovedal zaradi tebe in na rokah te bodo nosili, da kje sè svojo nogo ne zadeneš ob kamen.* Kako bi rad podrl v Kristusu ono ponižno, udano zaupanje v nebeškega Očeta! Kako hrepeni užgati

v najsvetejšem srcu predrzno zaupanje, prevzetno oholost, češ, iz lastne moči si lahko pomorem in angelji mi morajo streči. Toda v Jezusovem najsvetejšem srcu za napuh ni prostora. Kratko odgovori: *Pisano je: ne skušaj Gospoda svojega Boga.* Še v tretje skušnjavec poskuša. Kristusu želi obuditi poželenje oči, nespametno željo po bogastvu, časti in uživanju. Torej ga pelje na visoko goró, mu odtod pokaže — kakor piše sv. Lukež: na enkrat — vse bogastvo in lepoto svetá z obljubo, da mu vse to dá, ako Bogá zataji. Pa tudi za to skušnjava ni prostora v srcu Jezusovem. *Poberi se satan . . . kliče, in rešen je za vselej skušnjavca.*

Ko premišljujemo to skrivnostno dogodbo, skoro bi se nam neverjetna zdela. *Če se nam pravi, — da govorim s sv. Gregorijem (Hom 16. in evang.) da je hudobni duh Jezusa s seboj vzel v sveto mesto, da ga je postavil vrh tempeljna, da ga je peljal na visoko goró, brani se razum in ušesa se čudijo kaj takega slišati. Vendar pa se nam to ne bo več neverjetno zdelo, ako omenjeni dogodek primerimo z drugimi. Gotovo je hudič glava vseh krivičnikov, ti pa so njega udje. Ali ni bil Pilat ud hudobnega duha? In pa farizeji, ki so Jezusa preganjali, in vojaki, ki so ga križali, niso li bili to, udje hudičevi? Čemu bi se torej čudili, ako se pusti peljati Kristus od hudobnega duha na goró, če se je od njegovih udov celo križati pustil? Ni nevredno, nedostojno našemu Zveličarju, da se pusti skušati, On, ki je prišel, da se pusti celo umoriti? Enako moral je naše skušnjave s svojimi prestreči, kakor je prišel našo smrt s svojo premagati.*

Zahvalimo torej Jezusa, ki je kakor v vsem, tako tudi v skušnjavah poskrbel nam milost in pomoč. Ti moj Bog! Koliko skušnjav vsak dan človeka obide! Vsak trenutek moramo spoznati: *Vse, kar je na svetu* O kakó hrepeni današnji svet po uživanju! Koliko se streže meseni poželjivosti! Danes v resnici ni treba več hudobnega duha s priliznjenim jezikom — ljudje sami dostikrat opravljajo njegovo službo. In pri vsem tem, da je toliko žalostnih vzgledov, kam človeka pripelja poželenje mesá, ko se skoro vsak dan vidi, da takega življenja nasledki so za ta in prihodnji svet pogubilni, — vendar se jih najde žal premnogo, ki želé iz kamna kruh, v grehu srečo najti.

Z žalostnim srcem moramo se vprašati: Mar-li za te Kristus ni bil skušan? — Ali kaj jim je storil Zveličar, da njegov vzgled zapusté in skušnjavca slušajo?

In kakó poželenje oči prevladuje po svetu! Želja po bogastvu, po denarju . . . zlato tele je bog, kateremu se klanjajo. Ni čuda, da pri tem pozabijo pravega Boga. Nihče ne more dvema gospodoma služiti. Da li se pride do bogastva po poštenem ali krivičnem potu, za to se dostikrat mnogo ne vpraša. Iz revežev potú in žuljev, iz poštenih zaupanja si krivičniki dostikrat kopljejo zaklade. Kaj jim mar, če revež danes dela za borni svoj zaslužek, jutri pa bolan nima suhe skorjice, ni človeka, ki bi mu z mrzlo vodo postregel, in kakor obolela žival v zapuščenem kotu pojema. — Poželenje očij tudi dandanes na svetu ljudi slepi, — a ni jih, ki bi Kristusa posnemali, skušnjavo premagali

Mar ni bil Kristus zato skušan, da bi v s e m vzgled zapustil, kakó naj skušnjavo premagajo?

Ali ozrimo se še v tretjo skušnjavo: napuh življenja. Prevzetnost in nečimernost si roke podajata; vsak bi bil rad gospod — služabnik nobeden. Vsak bi rad zapovedoval, nihče ubogal. Žal, kako malo se najde dandanes družin, kjer bi odrasli otroci hoteli poslušati svoje stariše, posli gospodarje? A ne ostanemo samo pri družini. Vesti, katere nam donašajo časniki iz raznih krajev, pričajo nam, kako se je zajedel globoko v človeško družbo neki duh nepokorščine, razbrzdanosti, puntarstva Ne bom tajil — krivda je na strani zapovedujočih in onih, ki bi morali ubogati, pa se predrzno kujajo. Vzrok temu pa je pomanjkanje vere, pomanjkanje posnemanja Kristusovega vzgleda. Tudi Zveličarja je skušnjava silila upreti se zoper Boga, predrzno zaupati v svojo božjo moč — tudi njemu je skušnjavec odpiral pogled v bogastvo sveta, moč in čast. A kaj stori Jezus? On kliče: *Poberi se satan* Dandanašnji pa raje ljudje posnemajo Evo, trgajo prepovedan sad in skušnjavi podležejo.

Kristijanje dragi! Vi taki niste, ne smete biti. Kristijan mora biti posnemalec Kristusov, mora kakor on skušnjavo zatreti. — In da vsaj prihodnost nas več ne pogrezne v hudobijo, učimo se od Zveličarja, s čim je skušnjavo premagal, da jo v bodoče premoremo tudi mi.

II. 1. Najprvo ne smemo pozabiti, da Zveličar ne išče predrzno skušnjave, umakne se v puščavo, moli in posti se, tu ga skušnjavec poišče in najde. Ali ni to za nas zlat nauk, naj se ne podajemo prostovoljno v nevarnost greha, v slabe družbe, na sumljive kraje, kjer je verjetnost velika, da — pademo. *Kdor nevarnost ljubi, v nji pogine* (Sir. 3, 27.) A koliko jih je, ki tožijo o

skušnjavah, nevarnostih v greh, pozabijo pa pristaviti, da so temu sami krivi, ker ne pazijo na svoje počutke, ne varujejo se bližnje priložnosti. Plevel, strupeno rastlino treba da v korenini zatremo. Proč torej z bližnjo priložnostjo . . . in skušnjava bode minula. *Kdor se zoper svojo voljo mora boriti*, piše sv. Bazilij, *pomore mu Bog*; *kdor pa se prostovoljno v boj podaje, ni vreden sočutja, zato ga bo Bog zapustil*.

2. Kristusa skušnjavec zaloti v molitvi in postu. Blagor nam, če z molitvijo preganjamo skušnjava, ne bo nas lahko premagala. *Če me vprašate*, piše sv. Alfonz, *kateri je najboljši pripomoček zoper skušnjava*, *odgovorim vam: prvič molitev, drugič molitev, tretjič molitev; in naj bi me tisočkrat vprašali, vedno bom tako odgovoril*. Posebno v skušnjavah zoper sveto čistost boš zmagoval le s pomočjo gorče molitve (pobožnih vzdihljejev.) Bolj ko je človek z Bogom združen, bolj bo sebi in svetu odmril. Ali pa ni ravno molitev, ki nas posebno z Bogom zedinja, ko nanj mislimo, ž njim govorimo? Tega prepričanja je bil tudi vže Modri v stari zavezi (Modr. 8, 9,) rekoč: *Ko sem pa zvedil, da ne morem drugače zdržljiv biti, kakor če dá Bog, stopil sem pred Gospoda in ga prosil, ter sem govoril iz vsega svojega srca*. Zveličar v najnevarnejšem trenutku kliče apostolom: *Čujte in molite, da ne padete v skušnjava*. *Kadar te torej sgrabi počutna želja*, piše sv. Jeronim, *takoj vsiklikni s besedo: Gospod moja pomoč!* Gospod pomagaj, ne dopusti, da te žalim! In gotovo boš uslišan. Saj zatrjuje Bog sam: *Kliči me ob dnevu stiske, oteľ te bom, in me boš čistil*.

3. Podučljivo za nas je tudi, da Zveličar skušnjavca odklanja z besedo svetega pisma. Na vsak naval mu odgovarja določno: Tako je pisano v sv. pismu. Ob tretjem skušanju pa ga zavrne z ostro besedo: *Poberi se satan!* . . O ko bi pač tudi mi posnemali vzgled Kristusov! Koliko se nam oznanjuje pomočkov zoper skušnjava! Vsaka pridiga je grehu napovedana vojska; v slehernem govoru se nam orožje ponuja zoper skušnjava. Primate torej za orožje božje, da bote mogli obstati ob hudem dnevu. Beseda božja je kakor na dve strani brušen meč, ki brani srce in obisti, je kakor tabor, katerega ne bodo predrle puščice skušnjava. Ne zabi tedaj besedij, katere ti kot dišeče mazilo in močno zdravilo sveta cerkev poklada na slabotno srce. V skušnjavi se spomni besede božje, nebeških nauk, večnega plačila, ki je odmenjeno stanovitnim, večnega pogubljenja, ki bo zadelo omahljive, in tudi ti boš klical v skušnjavi: »Poberi se satan!« . .

A sedaj bi utegnil kdo svoj glas povzdigniti in mi reči: Prepričan sem resnice besedij, katere sem slišal, toda čemu nas obračaš vedno le h Kristusu. Kdo je Jezus, kdo pa človek! On neskončno sveti Bog — najčistejše srcé njegovo, najtrdnejša njegova volja. Človek pa ves v slabosti, slabotnega srcá, omahljive volje. Kdo bi mogel trditi, da ker je Kristus skušnjavo premagal, dogodilo se bo istotako tudi meni in drugim kristijanom. — Na tak ugovor spomnil bi vas tistega apostola, ki je klical: *Božite mi posnemalci, kakor sem jaz Kristusov*. Tudi Pavel je bil slabostim podvržen, skušnjava ga je objemala, kakor nas, od vseh strani. Čujte, kaj sam piše: *Dano mi je zelo v moje meso, angelj satanov, da me bije*. Žalosten je v tako žalostnih razmerah. *Za tega voljo, pravi, sem trikrat Gospoda prosil, da bi odstopil (skušnjavec) od mene, pa mi je rekel: Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnuje*. (II. Kor. 12, 7—9.) Milost božja pa je razlita tudi v naša srca po sv. Duhu, ki nam je dan. Tudi naša moč se bo pokazala, ako v skušnjavah z milostjo in po milosti božji delamo. Vse namreč premoremo v njem, ki nas dela močne. Brez ugovora torej ničesar družega ne smemo želei, nego li delati z milostjo, katero smo sprejeli. Po milosti božji smo, kar smo, le glejmo, da milost božja v nas ne bode prazna. Po milosti božji bomo premagali tudi najhujše skušnjave. *Blagor pa človeku, ki pretrpi skušnjavo, ker skušen bo prejel krono življenja, ki jo je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo* (Jak. 1, 12).

In glej! angelji so pristopili in mu stregli. Kdo bi se ne veselil tega dogodka? Po delu plačilo, po vojski zmaga, po prestani skušnjavi veselje in zadovoljnost, počitek in mir. Tako se godi Jezusu. — Kdaj pa bode naših skušnjav konec? Le predobro nam je znano: ob koncu smrtne ure. Ali bodo takrat tudi slehrnemu izmed nas pristopili angelji in mu stregli, in ga spremili v nebeški dom? . . . Kdo bi si tega ne želel? . . . Pa glej, kristijan predragi, da to tudi dosežeš! . . . Gospod z nami in z našim duhom! Amen.

And. Karlin.

a)

Dobri pastir. — I. Potovanje dobrega pastirja.

Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega. Luk. 19, 10.

Preteklo pepelnično sredo smo začeli obhajati sedanji štiri-desetdanski post. Ta dan je bil v prvih časih krščanstva posebno

imeniten in pomenljiv, in željno so ga pričakovali. Pravični so se ga veselili, ker je z njim pričel milosti polni čas, čas zveličanja, v katerem se bodo mogli po navodu sv. cerkve z zatajevanjem samega sebe ter s spokornimi deli v krščanskih čednostih utrditi in svoje zasluženje pred Bogom pomnožiti; grešniki pa so se veselili tega dneva zato, ker bodo mogli odslej pokoro delati za svoje grehe in se zopet z Bogom spraviti. Bila je torej pepelnična sredo nekdan dan upanja za pravične in grešnike, in začetek spokornih del za vse kristijane. Blagoslovljeni pepel pa, ki se je vernikom ta dan stresal na glavo, bil jim je podoba minljivosti in smrti, ki jih je opominjal k pokori in poboljšanju življenja.

Preljubi! tudi naše glave so bile pepelnično sredo s pepelom potresene in smo bili s tem opomnjeni na minljivost vsega časnega in na smrt, da bi se bolj pripravili za srečno zadnjo uro. In res! kedaj je to bolj pripravno, kot ravno sedaj? Kajti *zdaj je* po besedah sv. aposteljna Pavla *prijeten čas, zdaj je dan zveličanja*. Zdaj je milosti polni čas, ker nam nebeški Oče ob pogledu na trpljenje in smrt svojega ljubega Sina še rajši deli milosti in nam odpušča naše grehe, ako ga resnično skesano prosimo milosti in odpuščenja. In ravno zato, da bi si verniki ta čas bolj obračali v svoj dušni prid in zveličanje, priporoča sv. cerkev ta čas tudi postne pridige. Zatega voljo sem se tudi jaz namenil namesto krščanskega nauka o postnih nedeljah imeti postne pridige, in sicer sem se odločil letos vam govoriti o Jezusu dobrem pastirju; Jezus sam se je rad imenoval dobrega pastirja. Naj vam torej precej danes govorim o *potovanju Jezusa, dobrega pastirja*. Začeti hočem v imenu Jezusa in Marije.

I. Dokler je naš božji Zveličar na zemlji živel, kazal je na mnogotere načine svojo ljubezen do nas ljudi in je iskal grešnike rešiti. Primerjal se je pastirju, ki ima sto ovac. In ako se mu ena zgubi, popusti devet in devetdesetere v puščavi, in gre za zgubljenjo, dokler je ne najde. In kadar jo najde, jo zadene vesel na svoje rame; in ko pride domu, pokliče prijatelje in sosede, in jim reče: *Veselite se z menoj, ker sem svojo zgubljeno ovco našel*. (Luk. 15, 4—6.) In res, preljubi! to je prava podoba dobrega pastirja Jezusa Kristusa, ki nas išče v puščavi tega življenja, da bi nas srečno pripeljal k čedi nebeškega Očeta. To je prava podoba Sina božjega, našega skrbnega Odrešenika, ki hodi za grešniki tako daleč in tako

dolgo, da jih najde in nagne na pravo pot življenja; kajti rekel je pri Caheju: *Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega.* (Luk. 19, 10.) Kako tolažljivo je to za nas, ki smo vsi grešniki! Jezus, dobri pastir, hodi za nami po naših krivih potih in nas išče tako dolgo, dokler nas ne najde in nazaj ne pripelje k čedi svojih zvestih ovac, ako se le kdo trdovratno ne ustavlja njegovemu iskanju. Dobri pastir se ne boji nobenih potov, nobenega truda na potovanju, ako velja, nas iskati in rešiti.

Premišljujmo le nekoliko, kakšna potovanja je storil naš dobri pastir Jezus Kristus ob iskanju naših duš.

Sin božji se je vzdignil s sedeža svojega nebeškega veličastva, zapustil je svojega ljubega Očeta, zapustil vse angeljske vrste, ki so mu brez prenehanja trikrat »Sveto« prepevale, in stopil je doli na zemljo v to solzno dolino. In zakaj je to storil? Da je iskal grešnikov!

Ves človeški rod se je z grehom ločil od Boga, svojega Stvarnika, in se je zgubil na kriva pota, kakor je rekel prerok Izaija: *Vsi smo zašli na kriva pota, kakor ovce, slehern se je ločil od prave poti.* (Izai. 53, 6.)

Pa Bog Sin je poln usmiljenja gledal iz nebes doli na razkropljeno čedo, na zgubljene ovce, in rekel je: »Jaz sam hočem svojo čedo pasti; kar je bilo zgubljeno, hočem iskati«. In pričel je svoje potovanje iz nebes doli na zemljo, iz naročja nebeškega Očeta v naročje Marije Device. Odložil je nebeško veličastvo in oblekel obleko popotnika, človeško telo, v katerem je hotel trpeti in umreti za svoje ovce.

In tako je bilo zdaj življenje Zveličarjevo, dobrega pastirja, nepretrgano delovanje, da je iskal zgubljenih ovac. Potoval je najprej v Betlehemske štalice, da je razveselil uboge pastirje in privabil k sebi tri Modre iz Jutrovega. Iz Betlehema je čez 40 dni potoval v Jeruzalem, da se je ponudil za nas v dar nebeškemu Očetu. Iz Jeruzalema je potoval v Nazaret, in iz Nazareta je potoval v Egipt, da je s svojim (sedemletnim) stanovanjem ondi to deželo posvetil in pripravil za sprejetje svoje svete vere. Iz Egipta je potoval v Galilejo, v mesto Nazaret, kjer je v tihoti živel do tridesetega leta, in od kodar je o velicijah praznikov potoval v tempelj Jeruzalemski. Ko je bil trideset let star, potoval je iz Nazareta v puščavo k Janezu Krstniku, da se je dal od njega krstiti, in da je po spričevanju nebeškega Očeta in svetega Duha v veri potrdil sv. Janeza Krstnika in njegove učence.

Krščen od Janeza Krstnika potoval je Jezus v drugo puščavo, kjer se je 40 dni in 40 noči zavoljo nas oostro postil in se pripravljaj za svoj nauk. Potem pa je zopet potoval iz puščave ter je začel učiti.

In kaj hočemo še le reči potovanju Jezusa, dobrega pastirja, potem, ko je začel učiti? Zdaj ga najdemo v tempeljni v Jeruzalemu, zdaj v Galileji, zdaj na Genezareškem morju, zdaj v puščavi. Zdaj je učil v Samariji, zdaj na mejah ajdovskih mest Sidona in Tira; zdaj je učil iz čolna, zdaj je pridigoval na gori, zdaj v Judovskih shodnicah, zdaj na polju, zdaj na dvorišču. Še celo k Jakopovemu vodnjaku je potoval, da je pridobil za zveličanje grešno Samaritanko; ob kratkem: vse njegovo življenje je bilo vedno potovanje od kraja do kraja, od mesta do mesta, od vasi do vasi — in zakaj vse to?

Dobri pastir je hodil za zgubljenimi ovcami, da bi jih nazaj pripeljal k čedi božji, na potresnice in čednosti. Pa še več! Dobri pastir, Jezus Kristus, je potoval poslednjič v Jeruzalem, da je dal tam svoje življenje za svoje ovce. Sv. evangelij na tretjo predpepelnično nedeljo nam o tem pove: *Jezus je vzel dvanaistere k sebi in jim je rekel: Glejte, gremo gori v Jeruzalem, in vse se bo dopolnilo, kar je pisanega o Sinu človekovem po prerokih. Izdan bo namreč nevernikom, in bo zasramovan in bičan, in zapljevan; in potem, ko ga bodo bičali, ga bodo umorili, in tretji dan bo od mrtvih vstal.* (Luk. 18, 31—33.) In zakaj je Jezus potoval v Jeruzalem, ker je vedel, kaj se bo z njim zgodilo? Dobri pastir Jezus je hotel tam plačati odkupilno ceno, ki se je zahtevala za njegove ovce.

In tako je potoval zdaj v mesto Jeruzalem, in iz Jeruzalema na Oljsko goro, in z Oljske gore pred sodnja stola Ane in Kajfe, in od Kajfa do Pilata in od Pilata na goro Kalvarijo. Oh, pa kakšno je bilo to potovanje! Ustavimo se, preljubi, v duhu ob kakem hišnem oglu Jeruzalemskega mesta in premišljujmo to potovanje!

Divje vpitje in strašen hrup nam bije na ušesa in se vedno bolj bliža, in strah se polastuje srca. Zdaj prihajajo: neprešteta divjaška množica ljudij napolnuje ceste; možje, ženske, otroci, vojni hlapci, vojaki in mestjani — divja in neredna druhal se semkaj vali ter vpije in preklinja in se krohotá in se spakuje. — In v sredi le-te razgrajajoče druhal — potuje Jezus, dobri pastir, na morišče tiho in potrpežljivo. Njegova obleka je vsa krvava, njegovo

telo in obličje vse z ranami pokrito; njegova glava nosi trnjevo krono, na njegovi rami leži težki križ, okoli njegovega ledja je ovita vrv, s katero ga trinogi naprej vlečejo. Pogleduje na desno in levo, in povsod vidi divje obraze in sliši le preklinjevanje in zaničevanje in zasmehovanje! — Zdaj se zgrudi pod težo križa, pade vdruči, pade vtretjič, pa nobenega usmiljenja ni od ljudij! — Oh, dobrotljivi Jezus, Bog in človek skupaj, kaj te je vender nagnilo k temu strašnemu potovanju skozi ulice Jeruzalemske? Dobri pastir išče zgubljenih ovčic!

Jezus je potoval na goro Kalvarijo, ker tam je bil po ustnem izročilu Adam pokopan, — tega in njegovega rodu je iskal, da bi ga odrešil s svojo presveto krvjo. O kolika ljubezen in koliko usmiljenje!

In ko je dospel z neizrekljivim trudom na goro Kalvarijo, stopil je tam na križ in s križa je potoval s telesom v grob in z dušo pred pekel, in od pred pekla zopet na zemljo in z zemlje v nebesa — in zakaj? — Dobri pastir hoče vse ovčice poiskati in v nebesa pripeljati.

Ali je pa zdaj njegovo potovanje že dokončano? Še ne! Celó iz nebes, kjer sedi na desnici nebeškega Očeta, potuje tisoč- in tisočkrat na zemljo, da opravlja svojo pastirsko službo v zakramentu presv. rešnjega Telesa. Kolikorkrat se sv. maša bere, stopi Jezus, dobri pastir, pri povzdigovanju iz nebes doli na altar, tako da ne mine skoro ena minuta, ko bi se ne odprla nebesa in bi Zveličar iz nebes ne prišel v podobi kruha v človeška srca v cerkvi, in še celo na dom; v še tako borno bajto se pusti nesti, da pokrepča bolnika za srečno pot v večnost. O kolikošna ljubezen, kolikošna skrb Jezusa, našega dobrega pastirja, da bi nas vse našel in zveličal! Kje je na svetu oče, ki bi svojega zgubljenega sina iskal s toliko skrbjo in ljubeznijo?

II. Vendar, preljubi! kakšno plačilo želi Jezus, dobri pastir; s svojim potovanjem doseči? Plačilo za njegov trud so naše duše, le-te želi pridobiti, jih rešiti in zveličati. O kristijani, če je nebeški Oče svojega ljubega Sina poslal na svet, da bi odrešil in zveličal naše duše, kakor je Kristus sam rekel: *Tako je Bog svet ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina za ljudi*, in če je ta edinorojeni Sin božji zapustil nebeško veličastvo in se podvrgel tolikemu trpljenju, da bi odrešil naše duše: o koliko vrednost morajo imeti človeške duše pred Bogom!

Lucij Mubij, hrabri rimski vojskovodja, je hotel nekdaj v vojski dobljeno lepo sliko kralju Atalu prodati in je pripustil, da naj kralj sam določi ceno. Kralj, ki je dobro poznal vrednost slike, ponudil mu je prav veliko svoto denarja. Lucij Mubij iz te ponudbe spoznavši, da mora biti slika silno veliko vredna, ni hotel denarja sprejeti in je sam obdržal sliko.

Kristijani! enako kakor ta rimski vojskovodja vrednost slike moremo tudi mi vrednost svojih duš spoznati iz tega, kar je nebeški Oče, kar je Jezus Kristus zanje storil in daroval. Zato pravi sv. Janez Krizostom: *Hočeš vedeti, kolikošna je cena tvoje duše? Pomisli, da v odrešenje tvoje duše Sin božji ni dal kekega angelja, ne vsega sveta z vsemi njegovimi zakladi, ampak samega sebe, svojo predrago kri je dal v kup tvoje duše.* In sv. Avguštin pravi: *Štej, o človeška duša, ure 33 let, ki jih je tvoj Zveličar zaradi tebe na zemlji preživel! Štej zdihljeje, ki jih je storil, solze, ki jih je prejokal, potne kaplje, ki jih je prelil, stopinje, ki jih je naredil, udarce, ki jih je prejel, trnje, ki ga je raniło, žeblje, ki so ga prebodli, krvave kaplje, ki jih je pretakal. Premišljuj grozoviti križ, na katerem je visel in izdihnil svojo dušo. Vse to ti reče: o duša! koliko si vredna!*

Zdaj pa premislimo, koliko pa ljudje cenijo ali obračajo svojo dušo? Oh, žalostno je na to vprašanje odgovarjati. Koliko cenijo le goljufni kupčevalci ali prodajalci svojo dušo? Da le dobijo krivične dobičke, ni jim mar, če tudi s tem satanu prodajo svojo dušo! Koliko zahteva t a t, da svojo dušo prodá peklenskem duhu? Morebiti le nekoliko denarja ali drugih rečij mu je zadosti, da svojo dušo izda satanu!

Premišljujmo le nečistnika, koliko on ceni svojo dušo? Slabe, nespodobne misli, ki jih radovoljno pase, nekatere nesramne besede, ki jih iz svojih grdi ust bruha, kratko nečisto dejanje, s katerim se do živine poniža: to je cena, zavoljo katere nečistnik pahne svojo dušo v peklenko brezno! Res, vsa neizrekljiva neumnost in slepota človeška se kaže ravno v tem, da za tako nizko ceno se dostikrat proda neprecenljiva duša! Koliko dá zapeljivec, da zapelje kako nespametno žensko in njeno dušo izdá peklen-skemu duhu? Nekoliko priliznenih besedij, nekoliko praznih obljub, ki se nikoli ne spolnijo, kako darilce, kake borne cunje, ali nekatere kupice ostrih pijač je zadosti, da se dekle vdá zapeljivcu in izdá satanu svojo dušo.

In koliko ceni l a k o m n i k svojo dušo? — On išče le veliko denarja in bogastva skupaj spraviti, ne da bi hotel potrebnim siro-

makom ali za cerkve kaj podeliti; in komaj sam sebi privošči najpotrebnejše reči. Vse njegovo veselje obstoji le v tem, da pogleduje in stiska svoj denar! In to veselje nad denarjem je vsa cena, za katero lakomni človek prodaja satanu svojo dušo.

In vprašam le: koliko ceni pijanec svojo dušo? Oh, za nekoliko kozarčkov vpijanljive pijače, s katero se vpijani, prodaja satanu svojo dušo! In tako ravnaajo tudi drugi grešniki: za jezo in sovraštvo, kateremu se vdajajo, za maščevanje, s katerim se znosijo nad svojim bližnjim — za vse to prodajajo satanu svojo dušo!

Da, marsikateri človek veliko manj ceni ali obračta svojo dušo, kakor obleko, ki jo ima na sebi. Če se mu le-ta pomaže ali strga je nevoljen ali žalosten in išče jo popraviti. Če pa dušo z grehom omadežá, ali jo je s smrtnim grehom prodal satanu, ga nič kaj srce ne boli — marsikdaj se še smeje pri tem! Oh, tako nepremišljeno ljudje dostikrat zapravljajo svojo dušo!

O kristijani! slišali ste danes, koliko truda — in bolečine polnih potovanj je storil naš dobri pastir Jezus Kristus, da bi pogubljenja rešil in zveličal naše duše. Tako visoko je cenil naše duše, tako neizmerno veliko ceno, svojo predrago kri je dal za-nje! Slišali ste pa tudi, kako malo cenijo marsikateri kristijani svojo dušo; za tako majhno, zaničljivo ceno so v stanu prodati satanu svojo dušo! Nikar tako lahkomišljeno ne ravnajte! Jezus Kristus, naš dobri pastir, iskal nas je s tolikim trudom in s tolikimi bolečinami, pustimo se mu najti, da nas pripelje k svojemu Očetu v nebesa! — Pod svetim misijonskim križem stoji navadno zapisano: *Reši svojo dušo!* In ravno s temi besedami, ki si jih vsaj vsakdo v srce vtisne, sklenem tudi jaz današnji govor in rečem: *Reši svojo dušo!* Amen.

JOH. KRČON.

b)

Marijine solze. — I. Darovanje v tempelju.

Ne pozabi bolečin svoje matere.
Sir. 8, 29.

I. Na Nemškem je živel mladenič, Dragotin po imenu. Bil je sin premožnih starišev, kateri so se veliko trudili za njegovo izrejo. — Ta nesrečni mladenič je zabredel v slabo tovaršijo, začel je igrati in cele noči je prebil sredi svojih sprijenih tovarišev. Večkrat ga je mati opominjala, rekoč mu: »Dragotin, Dragotin, ti nisi v dobri tovaršiji.« Vselej je spoznal mladenič, da imajo mati prav, — a le preslaba je bila njegova volja. Nekega dné je bil

zopet dolgo časa v svoji družini. Okoli dveh čez polnoči je prišel domu. Ako je hotel priti v svojo sobo, moral je iti skozi spalnico svoje matere. Rahlo odpre vrata, da bi je v spanji ne motil, a kak prizor se pokaže njegovim očem! Na tleh vidi klečati svojo mater pred razpelom, ki je na steni viselo, vso v solze zatopljeno. Kakor okamenel obstoji, potem pa reče: »Mati, kaj pa tu delate?« Tu se počasi vzdigne mati, ga milo pogleda ter reče: »Ubogo dete, zate molim.« In zopet se ji ulijejo solze ter vnovič pade na tla. — Mladenič gre v svojo spalnico, a spati ni mogel. Podoba njegove v solzah zatopljene matere stala mu je pred očmi in tako živo prigovarjala njegovemu srcu, da je sklenil se poboljšati, kar je tudi storil.

Predragi poslušalci! čas, katerega smo nastopili, je čas pokore, čas, ki nas opominja, da se spreobrnimo, čas je, v katerem nam kliče sv. cerkev s prerokom Joelom: *Convertimini in toto corde vestro — Spreobrnite se z vsem svojim srcem* ter se povrnite nazaj k svojemu Bogu. Ako pa je to pri onem mladeniču povzročil pogled na solzečo se mater, mar menite, da tega pri nas ne bodo tudi povzročile solze naše najboljše matere — blažene Device Marije? Zato sem se tudi jaz namenil v tem svetem času vam pokazati našo najboljšo mater v solzah in sicer v onih trenutkih, ko so ji najbolj tekle grenke solze. — Dal Bog in blažena Devica Marija, katerima v čast hočemo to delo začeti in končati, da bi rodilo obilo sadu ter jih veliko privedlo nazaj v naročje najboljšega Očeta nebeškega in najboljše matere Marije.

I. Hude so bile kazni, katere je napovedal prerok Natan grešnemu Davidu — a nobena ga ni tako hudo zadela, ko ona, katero mu je napovedal v besedah: »Gospod je odvezl tvoj greh, ne boš umrl; vendar naj umrje torej tvoj sin, ki se ti je rodil.« Koliko žalosti je pri Davidu povzročilo to oznanilo, priča nam sv. pismo. Ko je namreč to dete zbolelo, šel je David v samoto, postil se, na tleh ležeč prosil Boga za ozdravljenje svojega deteta. Prišli so starašine ljudstva, prosili ga, da naj vstane, ponujali so mu jedi; a ni hotel. Toliko je ljubil svoje dete. Kolika je morala biti tedaj njegova žalost, ko je sprejel ono naznanilo. A koliko večja ko ta žalost, predragi, bila je pa še-le žalost naše najboljše matere Marije, ko se je tudi nji enaka zgodila.

Vsa vesela je prišla v tempelj 40. dan po rojstvu Gospodovem, da bi se očistila ter svoje dete Bogu darovala. Vesela je bila Deteta, o katerem ji je angelj napovedoval toliko lepih rečij, da bo velik, sin Najvišjega imenovan, da mu bo dal Gospod Bog sedež njegovega očeta Davida, da njegovega kraljestva ne bo

konca. Vesela je bila tega, kar je angelj napovedal Jožefu, da bo rešilo to dete svoje ljudstvo njegovih grehov. Vesela je prišla v tempelj, a tu je že čakal starček Simeon, ki je dan na dan pričakoval upanje vseh narodov, obljubljenega Odrešenika. Ko pride Marija s svojim božjim Detetom, spozna, razsvetljen od Boga, da je to dete od Boga poslani Odrešenik. Tu vzame Dete v svoje naročje, poje hvalo Bogu za to milost, da so njegove oči videle luč sveta. Potem se pa obrne k Mariji ter ji reče: *Ta je postavljen v padec mnogih v Izraelu . . . tvojo dušo pa bo meč prebodel.* In v tem trenutku se je Mariji, kakor je sama razodela sv. Brigiti, vse veselje spremenilo v žalost. Te besede so bile ojster meč, ki so njeno srce prebodle. In kaj bi tudi ne? Ta bo postavljen v znamenje, kateremu se bo ustavljal svet; koliko bridkosti, koliko žalosti so imele za-njo te besede! To dete, ki je po svojem rojstvu, po svojem življenju, po svojih naukih, delih, čudežih, po svojem trpljenju in po svoji smrti čudovito znamenje odrešenja, bode se vendar zaničevalo, zasramovalo. Vse trpljenje njenega Sina stopilo je v tem trenutku Mariji pred oči. V tem trenutku videla ga je v njegovem bičanju in kronanju, videla ga na sramotnem križu med dvema hudodelnikoma viseti in umirati. Ali je čuda, da je neizmerna žalost napolnila njeno srce? Le mislite si mater, ki v rokah drži dete, o katerem ji je verjetna oseba veliko lepega napovedala, da bo veliko dobrega storilo, a za to želo le nehvaležnost — kako hudo bi ji bilo! A kaj je vsaka pozemeljska mati proti tej materi? kaj vsako pozemeljsko dete proti tem Detetu? Ta Mati je bolj ljubila svoje Dete, ko vse matere, kar jih je svet kedaj videl, in to Dete bilo je boljše in ljubeznivejše, ko vsa deteta, kar se jih je kedaj rodilo. In sedaj si lahko mislite, kolika bolečina je morala napolnjevati srce Marijino. Hudo je bilo Abrahamu, ko je imel na božje povelje darovati svojega sina, (a ta bolečina trajala je le tri dni) druga pa je bila pri Mariji. Besede Simeonove bile so meč, ki je vedno prebadal njeno srce, kadar se je ozrla na Dete. Sama je to razodela sv. Brigiti, rekoč: »Kadar sem Dete hranila, spominjala sem se grenkega žolča, s katerim ga bodo napajali; kadar sem ga v plenice povijala, spominjala sem se vrvij in vezij, s katerimi ga bodo vezali; kadar sem se ozrla na njegove nežne roke in noge, spominjala sem se ostrih žebljev, ki bodo prebadali te ude,« in kaj čuda dragi moj, ako pristavlja: »vselej so se mi oči s solzami napolnile,« da je jokala, da je bridke solze prelivala naša najljubša Mati?

A to njeno žalost povečale so pa še besede: *Ta je postavljen v padec mnogim v Izraelu*. Tedaj to Dete bo mnogim v pogubljenje, to Dete, ki je prišlo le reševat, kar je zgubljenega, in to še mnogim izmed izraelskega ljudstva, kateremu je Bog skazal že toliko dobrot. To ljudstvo si je izbral v svoje izvoljeno ljudstvo, čudežno ga je vodil, čudežno ohranil, čudežno rešil pogubljenja in poslednjič mu skazal še največjo dobroto ter poslal svojega edinorojenega Sina. Prvo naj bi se to ljudstvo vdeležilo odrešenja in Jezusovega neskončnega zasluženja — njegove krvi, trpljenja, smrti. In ravno iz tega ljudstva naj se tedaj velika množica pogubi, iz ljudstva, ki je bilo iz Marijine domovine. Kaj je pač moralo v tem trenutku napolnjevati srce Marijino? Ali morda jeza zaradi tolike nehvaležnosti, trdovratnosti, ali sovraštva? Ne, predragi poslušalci, tega Marija ni bila sposobna, ampak, če pravi sv. Albert Veliki, da je dokaz pravega sočutja to, da nimamo usmiljenja samo s svojimi prijatelji, marveč tudi s sovražniki, ako pravi sv. Janez Krizostom, da srce dobrih ljudi ima usmiljenje, če vidi, da se ljudje kaznujejo, četudi so hudobni, ako je celo apostol Pavel za svoje domače ljudstvo, ki ga je preganjalo, želel darovati svoje zveličanje, da bi je zveličal, ako je njen Sin sam za sovražnike molil in se celo jokal nad nehvaležnim mestom Jeruzalemskim, videč v duhu njegovo pogubljenje; mar menite, da tega ne bo tudi ona storila, ki je imela srce najpodobnejše njegovemu srcu? Da, predragi, usmiljenje je občutila tudi Marija v onem trenutku in tolika žalost je napolnila njeno srce, da je tudi ona jokala, bridke solze prelivala. Ali je pa morda jokala samo nad svojim Detetom, o katerem ji je Simeon napovedal toliko žalostne reči? ali morda samo nad izraelskim ljudstvom, kateremu naj bo to Dete v padec? Ne, marveč te solze so veljale še nekomu drugemu, namreč onemu, pri katerem se one besede starčkove še danes spolnujejo, veljale so tudi tebi, moj dragi, ubogi grešnik, kajti tudi ti si tisti, ki se ustavljaš Jezusu, ki ti je postavljen v znamenje in ki ti je zaradi tvoje trdovratnosti tudi postavljen v padec in pogubljenje.

II. Jezus nam je znamenje odrešenja, po njem bomo dosegli večno življenje. On nam je pot, resnica in življenje, kakor je sam rekel.

Pot nam je Jezus postal s svojim zgledom. Njegov zgled nas uči, po kateri poti nam je hoditi, kaj storiti, ako se hočemo zveličati. Ako bi on nam ne bil dal zgleda, bi se morda mi še ne bili upali nastopiti težavne poti v večno življenje, češ, da je za

nas pretežavna. A ravno zato je človek postal, da bi, človek kakor mi, hodil po poti, po kateri je tudi nam hoditi. Storil je, kakor poveljnik Simeon, o katerem nam pripoveduje sv. pismo v knjigi Makabejcev.

Nekoč se je njemu in njegovim vojakom podala lepa prilika, sovražnika premagati. A čez noč nastane velika povodenj, katera jim je zaprla pot do sovražnika. Nobeden si ni upal čez vodo. Tu prebrodi prvi Simeon vodo, in vojaki, videč njegov zgled, potegnili so jo kmalu za njim. Tudi nam se kažejo težave, ko nam je treba premagati najhujšega sovražnika, hudobnega duha. A te težave premagal je Jezus kot človek kakor mi ter nam dal zgled, kako moramo in moremo i mi storiti. Tega v starem zakonu niso imeli. Tu je pošiljal Bog ljudi k živalim, da naj se od njih učé. Pojdi k mravlji, beremo pri Modrem v sv. pismu, in uči se od nje lepih čednostij. Vprašaj živali, so njegove besede, in učile te bodo, namreč pokorščine, hvaležnosti itd. Vprašaj tice neba in napovedale ti bodo, da se ne valjaj po blatu tega sveta, ampak da se dviguj v nebeške višave. Drugače pa je v novem zakonu; tu pa kliče Jezus, Sin božji, večna resnica: *Učite se od mene!* Že hvaležnost bi nas morala priganjati, da bi se ravnali po njegovem zgledu. A kdo ne stori tega? — grešnik! On je, ki dela naravnost nasprotno. Jezus ga uči ponižnosti — on je ošaben; Jezus ga uči prizanesljivosti — on je neprizanašljiv; z jedno besedo, on je, ki se ustavlja Jezusu, kateri mu je znamenje odrešenja.

A človeka, ki je po grehu zabredel v temoto in veliko neednost, treba je tudi učiti — in to je tudi storil Jezus. On je učil tudi in kako? O njem pravi sv. pismo, da je učil z veliko močjo in to, kar je učil, potrjeval je s čudeži, da mu je moral in mora še dandanes vsak verovati. Ponižal se je, da je zapustil veličastno nebo ter prišel na to ubogo zemljo, da bi nas učil. In vendar koliko jih je, ki njegovega nauka nočejo sprejeti, ampak ga zamujejo! Že sama hvaležnost bi nas morala priganjati, da z veseljem sprejmemo njegov božji nauk in se po njem ravnamo. Ako je kralj Filip Macedonski veliko več cenil to, da se mu je sin rodil takrat, ko je modrijan Aristotel učil, kakor vse svoje kraljestvo, koliko več bi morali še-le mi ceniti to milost, da smo rojeni sedaj, ko nas Jezus po svoji cerkvi uči — on večna modrost, Sin božji sam. Ali se pa to zgodi? Žalibog, da le premnogi ne poslušajo tega najboljšega Učenika, ampak le raji po svoji glavi

ravnajo ravno nasprotno od onega, kar On uči, ter nasprotujejo temu znamenju odrešenja. In to so grešniki. Jezus uči, da je prvo, jedino potrebno — skrb za zveličanje; oni skrbé za vse drugo bolj, ko za to, oni nekako kličejo z besedami sv. pisma: »Pojdi od nas, mi nočemo tvoje učenosti.«

Toda nauk in zgled bi še ne bila zadostovala človeku v zveličanje, ako bi jim ne bil Gospod podelil tudi življenja. Po grehu prvih starišev smo bili zapadli večni smrti — večnemu pogubljenju. In on nam je dal življenje, a ne samo to, storil nas je tudi dediče nebeškega kraljestva. In kako nam je pridobil to življenje? Zadostovalo bi bilo, ko bi bil prišel le za jeden trenutek na ta svet in v človeški podobi storil najmanjše dobro delo. A storil je več — vzel je na-se najhujše trpljenje, najsramotnejšo smrt.

Zgodovina občuduje in ne vé dovolj prehvaliti žene kralja angleškega Roberta. Ta je bil namreč v vojski zadet od strupene puščice in zapadel je gotovi smrti. Le jedno sredstvo so mu napovedali zdravniki, le to ga more rešiti, namreč ko bi mu kdo strup iz rane izpil, a moral bi sam umreti. Tega groznega sredstva se ni hotel kralj poslužiti. A žena mu ni dala miru, dokler ji ga ni povedal. In kaj stori žena? Ko mož zaspi, odveže mu rano, izpije iz nje strup ter ga tako reši, a sama sebi nakoplje smrt.

Veliko je storila ta žena, a storila je za svojega ljubljeneža moža; toda neizmerno več je storil Kristus naš Gospod. On ni za svojega prijatelja ampak za nas, svoje sovražnike, daroval svoje življenje v najstrašnejši smrti. Kdo bi mu pač ne bil hvaležen? In vendar jih je veliko, ki so mu nehvaležni; le premnogo jih je, ki mu nasprotujejo. On je prišel greh odvzet s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo, a grešnik, ti ga pa ponavljaš in tako, kakor pravi apostol, vnovič križaš svojega Gospoda — svojega največjega dobrotnika. Kolika nehvaležnost! Ali je potem še čuda, da se je tudi nad teboj solzilo oko tvoje najboljše Matere, ko nasprotuješ svojemu največjemu dobrotniku in si s tem nakopavaš večno pogubljenje, da bo tudi tebi Jezus v padec? Da, milovanja vredni grešnik, tudi tebi so veljale one solze Marijine v templju. Ali ne občutiš pri tem nobenega usmiljenja? Ako so onega mladeniča ganile solze pozemeljske matere, ali ne bodo tudi tebe ganile solze tvoje najboljše nebeške Matere? Ali ne boš tudi ti po zgledu onega sina zapustil hudobna pota ter se pobiljšal? O stóri to sedaj — v tem času — v teh dneh, katere imenuje apostol dneve zveličanja. Končaj tudi ti po dobri velikonočni spovedi svoje pre-

grešno življenje in posušil boš solze svoji najboljši Materi Mariji in ne bodo ti več veljale besede starčkove, ampak druge, ki jih je ob isti priložnosti izgovoril: Postavljen je ta v vstajenje mnogih v Izraelu, namreč Jezus ti bo v vstajenje in večno življenje. Amen.

J. M. Seigerschmied.

Druga postna nedelja.

Nauki treh apostolov.

Jezus vzame s seboj Petra in Jakoba in Janeza in jih pelje same na visoko goro. Mat. 17, 1.

Kaj menite, ljubi kristijanje, zakaj se sedaj v žalostnem postnem času bere sv. evangelij o povelčanem Zveličarju? Pomislite 14 dnij nazaj! Tisto nedeljo ste slišali sv. evangelij, v katerem je Jezus napovedal svojim učencem, da bo *Sin človekov izdan nevernikom in bo zasramovan in bičan in zapljevan; in potem, ko ga bodo bičali, ga bodo umorili.* (Luk. 18, 32. 33.) Te preroške besede so morale učence napolniti z veliko žalostjo. Pri drugi priliki pa so tudi izvedeli, koliko bodo sami morali še preстати zaradi vere v Jezusa Kristusa, da jih čaka mnogo trpljenja, preganjanja in celó grozovita smrt, in to jih je moralo napolniti z velikim strahom. Da bi svoje učence potrdil v veri ter osrčil, pokazal je trem izmed njih del svojega božjega veličastva na gori Tabor.

In zakaj so ravno sv. Peter, sv. Jakob in sv. Janez bili deležni te sreče? Vzrok je bil med drugimi posebno imeniten pač ta, ker so ravno ti trije apostoli bili odločeni, da izvršijo vsakteri svojo posebno nalogo. Sv. Peter je imel vladati cerkev Jezusovo, sveti Jakob je imel prvi izmed apostolov umorjen biti za Jezusa in sv. Janez je imel skrbeti za Marijo. Zato so ti trije apostoli bili vredni spoznani, gledati spremenjenega Zveličarja na gori.

In če hočemo tudi mi kedaj gledati njegovo častitljivo obličje v nebeški slavi, moramo se stanovitno držati nauk, ki nam jih dajejo ti trije apostoli v svojem življenju. Torej česa nas učé ti trije apostoli vsak posamezno?

I. Današnji evangelij nam podaje nekaki predokus večnega življenja, podaje nam kapljico sladkosti iz morja nebeške radosti. Popolnoma pa bo vžival večno življenje in pil bo iz vira vse

sladkosti tisti, kdor se bo držal sv. cerkve tu na zemlji. Sveta cerkev sama je edini pravi kašipot v nebeško veselje, ona sama je prava vodnica do nebeškega Tabora. In daleč, daleč od nas je nebeški Tabor, daleč večno življenje. Nihče se ne more tje kaj pospeti, razun na perutnicah sv. vere. Glejte, to je nauk, ki ga nam daje prvi apostol, sv. Peter.

Nobenemu drugemu, kakor njemu je rekel Kristus: *Ti si Peter* . . . Ta obljuba ostane v vsej svoji moči nespremenljiva. Zato so vsi pravi služabniki Božji, vsi častilci sv. Petra, neomahljivo zaupali krmilu rimske cerkve. Zato je vsak pravoveren kristijan s ključi sv. Petra skušal odpreti vrata nebeška. Kakor je Kristus sam sebe imenoval *pot, resnico in življenje*, tako je po besedah apostolovih sv. cerkev *steber in trdnost resnice*. (1. Tim. 3, 15.) In če je rekel njen ustanovitelj le njo poslušati, potem ni dvomiti, da samo ona ima vso moč in oblast od njega, le v nji je zveličanje. Torej kristijanje, le s sv. Petrom naravnost proti nebeški domovini!

II. Česa nas uči sv. Jakob starejši? Uči nas ljubiti trpljenje, križ, kakor je rekel božji Učenik: *Ako kdo hoče za menoj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj*. (Mat. 16, 24.)

Sv. zgodovina nam priča, da se še nikomur ni posrečilo brez križa priti za Zveličarjem v nebesa. Zgodi se ob tem navadno še to, da nosijo tisti še večji križ, kateri so popolnejši. Če se ni posrečilo brez križa iti v nebesa Mariji, ki je bila mati nebeškega Gospoda, če se ni posrečilo to svetim apostolom, ki jih je Jezus imenoval svoje prijatelje in svoje brate, če se ni posrečilo največjemu med svetniki, svetemu Janezu Krstniku, to se tudi tebi ne bo posrečilo, krščanska duša! Križ, trpljenje, to je ključ nebeški; križ, nadloga, to je lestvica nebeška. Jezus sam govori: *Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec*. (Luk. 14, 27.) Zatorej nas spodbuja njegov apostol tako-le: *Le če s njim trpimo, bomo tudi s njim poveljani*. (Rim. 8, 17.)

Sprejmi torej, kristijan, svoj križ in nosi ga za Zveličarjem! Najdragoceneje je to, kar ti more dati njegova ljubezen. Ako ga ne sprejmeš, ne moreš imeti upanja večnega življenja. Ako ga nosiš nejevoljno, nosiš dvojen križ, in gotovo te potlači, ne da ti donese kaj dobička. Ako ga pa vržeš popolnoma proč, najdeš

kmalu drug še večji križ. Ako ga pa nosiš voljno, nosil bo križ tebe ter te prinesel do zaželenega cilja, kjer bo vekomaj vir vse tvoje blaženosti.

Stanovitno in udano je nosil svoj križ sv. Jakob oznanovaje po Judeji, Samariji in po Španskem sv. evangelij. Mnogo zoprnosti je prestal pri tem, dokler mu slednjič v Palestini ne odsekajo glave. In sedaj nam kliče iz nebes: Hodite po trnjevem potu križa proti nebesom.

Ko je bila sv. Perpetuva v ječi, videla je v sanjah silno dolgo, zlato lestvo od zemlje do nebes. Bila je jako ozka in z obeh strani nabodena z meči, sulicami, srpi in noži. Kdor bi šel po tej lestvi in ne gledal naravnost kvišku, ranilo bi ga gotovo to ostro orodje. Spodaj pa je prežal grozen zmaj na one, ki bi hoteli nastopiti pot po lestvi. Na vrhu je bil raj. Perpetuva je zaupno poklicala presv. ime Jezus in divja zver ji pota ni več zavirala. Ta prikazen je bila za Perpetuvo znamenje, da bo morala prestati grozovito smrt. Za nas pa bodi ta prikazen opomin, da le skozi trpljenje se najde pot v sv. raj.

III. Poprašajmo še tretjega apostola, kaj nam želi povedati. Kakor nam sv. Peter kaže na edinozveličavno katoliško cerkev, kakor nam sv. Jakob kaže pot trpljenja, tako nam sv. Janez pravi, da v nebesa pridemo le s pomočjo Marijino.

Da je Marija, Mati božja, posrednica med Bogom in ljudmi, o tem je mnenje cerkvenih učenikov enoglasno. Tako sta učila sv. Ambrozij in sv. Avguštin v prvih stoletjih krščanstva in tako sta pisala sv. Bernard in sv. Bonaventura v poznejem času. Za temi so taiste misli bili sv. Ciril in sv. Efrem, sv. Bernardin in sv. Ligvorij in tisoči pobožnih škofov pa še drugih bogoslovcev.

Svetniki imenujejo Marijo nebeško lestvico, po kateri nam angeltji donšajo usmiljenje božje. Imenuje se Marija *vrata nebeška*, ki se odpró le tem, ki nanje zaupno trkajo. Imenovana je Marija »most«, ki veže zemljo z nebom. Sv. Bernard jo imenuje »voz« proti nebesom in sv. Bonaventura »pot neumrljivosti«. Sv. Tomaž iz Vilanove jo nazivlje »morsko zvezdo«, »upanje kristijanov«. Jezus Kristus, učé cerkveni učeniki, je srednik med Bogom in človeštvom, Marija srednica med Kristusom in njegovimi udi. Saj jo je Jezus sam tako postavil z besedami: *Žena, glej tvoj sin!* — *Sin, glej tvoja mati!* (Jan. 19, 26. 27.) S tem izrekom na sv. križu jo je Jezus nam odločil za mater ter položil v njene roke naše zveličanje. Zato kliče sv. Ambrozij: *Odpri nam, o Devica, nebesa, ker imaš ti rajske ključe v rokah!* In sv. Alfonz Marija Ligvorij pravi: *Čistite*

jo in služite ji, zakaj ona je zveličanje in življenje vseh pravičnih, upanje in pribežališče grešnikov, vir in mati vseh milostij, ogledalo in podoba vseh čednostij, zagovornica in pomočnica vseh vernikov, krona in veselje vseh izvoljenih. S takimi pridevki časti tudi sveta cerkev Marijo v lavretanskih litanijah.

Marijo nam torej za Jezusom po vsi pravici tudi sv. Janez izroča za mater, da nas popelje srečno v nebesa.

Sv. Magdalena Paciška je nekega dne zamaknena zagledala sredi morja čolnič, v katerem so bili Marijini častilci, krmilo je vodila Marija sama; in srečno je pripeljala vse v pristanišče, v varno zavetje. Iz tega je svetnica spoznala, da bodo obvarovani večnega pogubljenja vsi, kateri živé pod Marijinim varstvom.

Ob pogledu Jezusovem, čegar obraz se je svetil kakor solnce, njegova oblačila pa so bila bela ko sneg, bili so trije apostoli same radosti vsi iz sebe. Sv. Peter povzame v imenu vseh besedo in reče Jezusu: »Gospod! dobro nam je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega.«

Kristijan! Bodimo tako verni udje cerkve Petrove, ljubimo tako križ Kristusov in njegovo pa našo Mater, da bomo tudi mi enkrat na nebeškem Taboru mogli zaklicati poveličanemu Kristusu: »Gospod! dobro nam je tukaj biti!« In prebivali bomo potem vekomaj v šotorih Gospodovih. Amen.

Val. Bernik.

a)

Dobri pastir. — II. Klici dobrega pastirja.

Moje ovce poslušajo moj glas, ...
in hodijo za menoj. Jan. 10, 27.

Ljubi kristijani! zadnjo nedeljo sem vam govoril o potovanjih dobrega pastirja Jezusa Kristusa, da je iskal grešnikov in jih zveličal. Dopovedoval sem vam, kako je Sin božji, naš dobri pastir, potoval iz nebes na zemljo, našo solzno dolino, kako je v detinski dobi potoval iz Betlehema v Jeruzalem, iz Jeruzalema v Nazaret, kako je moral bežati v Egipt, iz Egipta pa se je spet vrnil na Judovsko in v Nazaret, in iz Nazareta k reki Jordanu, kjer je sv. Janez krščeval; krščen od Janeza, potoval je v drugo puščavo, kjer se je postil 40 dnij in 40 nočij. In ko je potem začel učiti, potoval je od kraja do kraja, od enega mesta v drugega tako dolgo, da

je poslednjič potoval v Jeruzalem in na goro Kalvarijo in na križ. Pa še celo o njegovi smrti ni jenjalo njegovo potovanje; kajti s križa je potoval v grob in v predpeklo, in iz predpekla zopet na zemljo in z zemlje v nebesa. In še zdaj, ko je v nebesih, ne jenja njegovo potovanje, ker tisoč- in tisočkrat potuje vsak dan z nebes na naše altarje in se skriva v svete hostije, da pride v naša srca pri svetem obhajilu.

Kako prečudna je pač ta ljubezen dobrega pastirja do nas ljudi!

Pa dobri pastir Jezus Kristus s temi potovanji še ni zadovoljen; on povzdiguje ob enem skoraj neprenehoma tudi svoj pastirski glas in kliče grešnika tako močno in ginljivo, da mu gré do srca in ga gine. Dobri pastir kliče tako glasno in presunljivo, tako milo in svarljivo, tako resnobno in pretresljivo, da mora grešnik slišati svojega Odrešenika, ako le nalašč ne zaprè svojih ušes temu pastirskemu klicu.

O tem pastirskem glasu, s katerim naš božji Zveličar grešnika kliče, vam želim danes govoriti v imenu Jezusa in Marije.

Naš dobri pastir, Jezus Kristus, kliče po raznih potih grešnika na pravo pot; kliče ga 1) po glasu njegove vesti; 2) po glasu starišev in sv. cerkve; 3) po gromnem glasu kake nesreče.

1. Slavni grški modrijan Sokrat je večkrat zatrjeval pred svojimi učenci, da je o kaki preteči nevarnosti ali nesreči vselej čutil notranji glas, ki ga je svaril in zadrževal od kakega lahkomišljenege dejanja. In navadil se je bil, da je ta glas vselej pazno poslušal in se zvesto po njem ravnal; kajti prepričal se je, da je bilo zanj vselej koristno, če se je ravnal po njem.

Kristijani! tudi mi imamo v sebi tak notranji glas, ki nas svari pred največjo nesrečo, pred grehom, in ki nas z vednim očitanjem trpinči in peče, ako ga ne poslušamo, dokler se greh s pokoro ne zbrše. Ta notranji glas imenujemo navadno vest, in dober človek nima bolj čuječega prijatelja in hudobnež ne ostrejšega sodnika kakor je vest. Skoraj pred vsakim delom se dá slišati ta notranji glas. Ako je delo, ki ga hočemo storiti, dobro, spodbada nas ta notranji glas k temu, rekoč: »Stôri to, ker je dobro in lepo, prav po volji božji in božji postavi«; če je pa delo slabo in pregrešno, takrat kliče vest: »Pusti to, to je prepovedano, to je greh!« Ko je pa delo storjeno in je bilo dobro, stori nas

glas vesti zadovoljne in nekako vesele; ako je pa delo slabo, graja nas vest in nam ne dá miru, dokler ni hudo poravnano. Vsakdo izmed nas je že skusil to sam nad seboj; kajti skoraj vsak izmed nas je že prejel hvalo ali grajo tega notranjega sodnika.

Pa vprašajmo, kdo je prav za prav ta notranji glas, kdo prav za prav govori po vesti!

Kristijani! ta notranji glas je glas božji, in dobri pastir Jezus Kristus, posluhuje se ga, da ž njim kliče svoje ovce, jih nesreče varuje, ali jih iz nje reši.

S tem glasom je želel nekaj Bog prvo ženo Evo, odvrniti od uživanja prepovedanega sadu, ko ji je rekel: »Bog je prepovedal od tega jesti, da ne bota umrla«. (I. Mojz. 3, 3.) Glas vesti je obvaroval Egiptovskega Jožefa pred grehom, ko ga je hotela nersramna Putifarica zapeljati, kajti rekel je: »Kako bi mogel tako hudobijo storiti in grešiti zoper svojega Boga?« (I. Mojz. 39, 9.) Glas vesti je podpiral pošteno Izraelsko ženo Suzano v vojski zoper hudobna sodnika, ko sta jo hotela zapeljati, da je zaupila: »Rajše brez greha padem v vajine roke in umrjem, kakor da bi grešila pred obličjem Gospodovim«. (Dan. 13, 23.) In koliko si prizadeva glas vesti, da človeka po storjenem grehu nagne k poboljšanju in k pokori! Kdo je pripeljal pregrešno Magdaleno k nogam Jezusovim? Nepokojna vest, ki ji ni dala miru, dokler ni zaslišala iz ust Jezusovih sladke besede, da ji je veliko grehov odpuščenih. Kdo je nagnil desnega razbojnika na križu, da je skesano spoznal: »Midva po pravici trpiva, kar sva zaslužila s svojimi hudobnimi deli; le-ta pa ni nič hudega storil«. (Luk. 23, 43.) Glas vesti ga je gnal k skesanemu spoznanju in mu ni dal miru, dokler ni slišal veselih in tolažljivih besedij: *Še danes boš s menoj v raju!*

In zdaj si mislimo, kolikrat je Jezus, dobri pastir, ljudem po vesti govoril na srce od Adama noter do današnjega dne! Kolikrat jih je po vesti opominjal in spodbadal k dobremu! Kolikrat jih je svaril pred hudim! Kolikrat jih je opominjal k spreobrnjenju in k pokori in jim žugal z večnim pogubljenjem, ako se ne poboljšajo! Zares! kako neutrudljivo si je prizadeval dobri pastir ljudi po vesti klicati, da bi jih rešil in zveličal! O varujmo se, kristijani, opomine vesti v nemar puščati! Varujmo se zoper klice dobrega pastirja ravnati, da nas ne zapusti in ne jenja nam po vesti govoriti. Kakor je namreč največja dobrota za človeka, če ga Bog po vesti neprenehoma vodi in opominja, tako pa tudi ni večje nesreče kakor je ta, če človek nima nobene vesti več, ali

če vesti nič več ne sliši, — tak človek je nekako od Boga zapuščen, in njegovo življenje ni več družega, kakor nepretrgana veriga grehov. Konec taci ljudij je otrpnenost in o smrti obupnost. Takrat se sicer vest še enkrat strašno zbudi, pa ne več v zveličanje, ampak v pogubljenje. Postavlja mu pred oči strašno število grehov, pa ni več časa, za-nje pokoro delati; odtod obupnost!

Oh, dobri pastir Jezus Kristus! Nikar nas ne zapusti! Varuj nas zanemarjenja tvojega pastirskega klica po vesti! Trpinči nas s spečeninami vesti, da spoznamo in obžalujemo svoje grehe, da bomo rešeni pogubljenja in zveličani!

II. Dobri pastir Jezus Kristus pa nas ne kliče samo po vesti, ampak tudi po glasu ljudij, posebno po stariših in po svojih duhovnih, namestnikih.

a) Ljudje so dostikrat tolikanj razmišljeni in od sveta moteni, da glasu vesti zadosti ne slišijo. Zato se dobri pastir posluži tudi ljudij, da po njih k dobremu opominja in svari pred hudim. Pred vsem drugim pokliče v to službo stariše; po njih podučuje od prve mladosti otroke o Bogu in naših dolžnostih do Boga, in o grehu in o strašnih nasledkih greha. V ta namen je Bog dal starišem veliko veljavo in velike pravice nad otroke, in zraven tega je srca otroška tako vstvaril, da otroci, vsaj dokler so nesprijeti, nobenega bolj ne ljubijo, nobenega bolj ne spoštujejo in ne čislajo, kot stariše, da nobenemu bolj ne verjamejo, kot svojim starišem. In še celo takrat, če se je kak otrok za nekoliko časa zgubil na slabe poti, vendar ne pozabi popolnoma na očetovo in materino besedo; vedno ima ta beseda neko čudno moč do otroškega srca prav do smrti. To je božja naredba, naredba dobrega pastirja, da po stariših otroke k dobremu kliče in rešuje.

In ali vam hočem to z zgledi potrditi, kolikrat je Bog dobri pastir ravno s pomočjo starišev otroke za vse dobro pridobil? Takih zgledov je brez števila v stari in v novi zavezi. Opomnim le na nekatere. Kako skrbno je izredil Abraham Izaka! Kako je svetil očak Jakob s prelepimi zgledi svojim sinovom! Kako lepe nauke in opomine je dajal stari Tobija svojemu sinu, mlademu Tobiju! Kako prelep zgled materine zvestobe do Boga in božje postave je zapustila sv. Makabejska mati, ki je svoje sinove osrčevala, da so za čast božjo in sveto božjo postavo stanovitno darovali v najhujših mukah svoje življenje! — In kakor v stari tako tudi v novi zavezi najdemo mnoge stariše, ki so svoje otroke izredili

za prelepo pobožno krščansko življenje, ali ki so svoje otroke spodbadali, da so o času preganjanja srčno darovali svojo kri in življenje za sveto vero! Kako lepo so nadomestovali taki stariši Jezusa, dobrega pastirja, pri svojih otrocih! Da, kdo je vstanu povedati, koliko otrok se je rešilo pogubljenja ravno po prošnjah, opominih in solzah skrbnega očeta in dobre matere!

Krščanski stariši! pomislite, kakšne dolžnosti vam je naložil Jezus, dobri pastir; kako želi on z vašo pomočjo duše vaših otrok rešiti! Pomislite, da ste njegovi namestniki in da imate z besedo in lepim zgledom k njemu pripeljati svoje otroke. Ako pa vidite svoje otroke v nevarnosti ali celo že v grehih, o povzdigujte takrat svoj glas v imenu dobrega pastirja, opominajte, prosite, zdihujte, kaznujte, ob kratkem: storite vse, karkoli vam ljubežen in dušna skrb vелеvata, da jih potegnate iz pogube. Kaj je storila sv. Monika za svojega sina Avgušтина? Kolikrat ga je prosila in z materino ljubeznijo svarila! Koliko solz je za-nj pretočila, koliko nočij je za-nj prečula v molitvah! Kaka dolga pota je za-nj storila, da je bila blizu njega in je čula nad njim! In Bog je blagoslovil njeno prizadevanje tako, da se ima cerkev za milostjo božjo posebno sv. Moniki zahvaliti, da je dobila velikega cerkvenega učenika, sv. Avgušтина.

Pa tudi vi, otroci! imejte svoje stariše za božje namestnike, za svoje največje dobrotnike. Spominajte se, da po vaših stariših vas sam Jezus, dobri pastir, pred hudim svari in k dobremu opominja. Zahvaljujte se starišem za njih skrbno opominovanje, in prišel bo čas, ko se bote prav močno veselili, ako bote ubogali svoje stariše.

b) Vendar neposredni ali pravi namestniki Jezusa, dobrega pastirja, so škofje in mašniki; njim je dal pred svojim vnebohodom vso oblast, katero je sam prejel od nebeškega Očeta v odrešenje ljudij, rekel jim je: *Kakor je mene Oče poslal, tako tudi jaz vas pošljem.* (Jan. 20, 21.) In zopet: *Pojdite po vsem svetu, učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha, — učite jih spolnovati vse, karkoli sem vam zapovedal.* (Mat. 28, 19.) Dal jim je tudi oblast, zavezovati in odvezovati, rekoč: *Karkoli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli bote razvezali na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.* (Mat. 18, 18.) In zopet: *Kdor vas posluša, mene posluša.*

S temi besedami je Kristus škofo in mašnike prav razločno in naravnost postavil za svoje namestnike. On je najvišji pastir,

škofje in mašniki so njegovi poslanci — on govori po njih tako, da kdor le-te posluša, samega Kristusa posluša.

In zdaj pomislite, o kristijani! kolikrat kliče Jezus, dobri pastir, pravične in grešnike po svojih namestnikih, škofih in duhovnih! v šoli, na prižnici, v spovednici in ob drugih priložnostih! Kolikrat duhovniki v imenu Jezusovem prosijo, opominjajo, spodbadajo k dobremu, svarijo pred hudim; kolikrat kažejo nevarnosti in nasledke greha in naznanjajo pomočke zoper greh! Zares! pastirskega klica ne manjka; če se pogubljajo nekatere ovce, krive so same! Dobri pastir Jezus Kristus ima po vseh farah postavljene svoje namestnike, ki v njegovem imenu vernikom kažejo pravo pot proti nebesom. O da bi jih ljudje le hoteli poslušati in njih nauke spolnovati! Od kod pride toliko sprijenosti med ljudmi? Nekateri nočejo poslušati božje besede, zaničujejo celo Kristusove namestnike. Le-tem veljajo Gospodove besede: *Kdor vas zaničuje, mene zaničuje.* (Luk. 10, 16.) Drugi poslušajo sicer božjo besedo, pa je ne spolnujejo. Taki pa naj se spominjajo, kar Kristus pravi: *Blagor jim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo!* (Luk. 11, 28.)

O kristijani! spominjajte se, da dobri pastir Jezus Kristus po svojih namestnikih zlasti na prižnici in v spovednici vam govori. Vtisnite si v srce ojstre besede Kristusove: *Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očitni grešnik.* (Mat. 18, 17.) In skušnja nam potrjuje, da, kdor cerkve ne posluša, živi kakor nevernik in je kmalu očitni grešnik.

III. Še en glas je, s katerim nas kliče dobri pastir Jezus Kristus, kadar nas hoče rešiti pogubljenja, to je gromni glas časne nesreče.

Skušnja nas uči, da ljudje navadno več grehov storijo v sreči, kadar se jim dobro godi, kakor v nesreči, ko se jim hudo godi. Zato si je božji dušni pastir trpljenje in nesrečo prihranil kot poslednji pomoček, s katerim išče duše pogubljenja rešiti, — in kadar grešnik noče več poslušati ne svoje vesti, ne skrbnih starišev, ne duhovnih pastirjev, takrat mu gromni glas nesreče zadoni v pregrešno srce, da se vse prestrese. In kolikšno moč ima tak gromni glas dobrega pastirja do človeškega srca, potrjujejo nam pač premnogi zgledi.

Strašno hudobijo so nekdaj storili bratje Egiptovskega Jožefa, ko so svojega nedolžnega brata Jožefa prodali v Egipt. Pa ne Jožefove mile prošnje, ne očetove solze niso mogle hudobnih bratov omečiti h kesanju. Ko jih je pa pozneje nesreča zadela in

so v ječi sedeli, takrat še le so spoznali svojo krivico, rekoč: »Po pravici trpimo to, ker smo grešili zoper svojega brata«. (I. Mojz. 42, 21.) — Dokler je zgubljeni sin denarje imel in popival, pač ni mislil na vrnitev k svojemu očetu in na poboljšanje življenja; ali ko je jel stradati in še tega ni dobil, kar so svinje jedle, začel je zopet misliti na svojega očeta, na vrnitev in poboljšanje.

Tako je bilo vsekdar, in se še dandanašnji tako godi: nekaterih velikih grešnikov ne spreobrne nobeden, ne sveto leto, ne sveti misijon, ampak le kaka velika nesreča, revščina, huda dolga bolezen, ali smrt bližnjega sorodovince itd. Bilo je dné 24. januarija l. 447. po Kristusovem rojstvu, ko se je zjutraj ob 9. uri čulo v Carigradu — grozno podzemeljsko gromenje. Bilo je to napoved bližnjega potresa, in vse je hitelo iz mesta, bolnike so na posteljah ven nosili. In vstal je kmalu strašen potres: hiše, cerkve in stolpi so se podirali. Ljudje zunaj mesta so k Bogu zdihovali in grešniki so delali sklepe resničnega poboljšanja. In Bog je prizanesel ljudem, nobeden ni takrat zgubil življenja. — Glejte, koliko je pomagala nesreča! Kar vse pridige in svarjenja duhovnov niso mogle doseči, to je gromni glas potresa dosegel v eni sami uri — spreobrnjenje vsega mesta.

Nesreče so torej klici dobrega pastirja — pa poslednji klici; — in kdor na te ne porajta, kot n. pr. levi razbojnik zraven Kristusovega križa, da še preklinja v nesreči, takemu ni mogoče več pomagati — je pogubljen.

Kristijani! slišali ste danes, kako mnogoterno dobri pastir, Jezus Kristus, ljudi k sebi kliče, opominja, včasih celo pretrese, da bi ne bili pogubljeni, ampak dosegli večno življenje. O poslušajte njegov glas in hodite za njim, kajti on pravi: *Moje ovce poslušajo moj glas . . . in hodijo za menoj.* Poslušajte glas svoje vesti, poslušajte glas Kristusovih namestnikov, starišev in duhovnih pastirjev. Slišali ste, da po njih sam Kristus govori. Bodite dobre ovce, ki poslušajo glas svojega dobrega pastirja Kristusa, da bo tudi on vas spoznal na dan poslednje sodbe za svoje zveste ovce, vas postavil na svojo desnico in povabil v nebeško kraljestvo. Amen.

Jos. Krčon.

b)

Marijine solze — II. Beg v Egipt.

Sir. 7, 29.

Malo časa je preteklo, odkar je starček Simeon s svojimi besedami, s svojim naznanilom ranil srce naše najboljše Matere; niso še one besede prešle iz njenih ušes, že so se začele tako

britko spolnovati. Že pri malem Detetu se je pokazalo, da je Jezus v resnici postavljen v znamenje, kateremu se bo svet ustavljal.

Velik strah so vzbudili v hudobnem, krvoločnem Herodu trije Modri s svojim vprašanjem: »Kje je novorojeni kralj Judov?« Bati se je začel za svoje kraljestvo, zato jih je tudi poslal, da naj Dete poiščejo ter mu pridejo naznanit kraj njegovega rojstva, da ga bo tudi on molil; a mislil pa ga je umoriti. A ko Modrih le ni bilo, pošlje svoje vojake, ki naj bi pomorili vse dečke do 2. leta, menéč, da bodo umorili tudi dete Jezusa. — A Bog, ki je čul nad detečjim življenjem, poslal je svojega angelja k Jožefu s poveljem, da naj se takoj vzdigne s svojo družino ter beži v Egipt. In, predragi moji, ravno ta pot je bila nov vir bolečin za materino srce Marijino, bila je vzrok toliko britkih solzá, katere je morala ona, naša najboljša Mati, preliti. Tega se bote prepričali ob današnjem premišljevanju, njej posvečenem, ki naj ga tudi s svojo milostjo blagoslovi, da bi jih njene solze mnogo odvrnile od tega, kar jih še dandanes povzročuje pri njej, naši najboljši materi Mariji.

Težavno je bilo povelje, katero je dal gospod Bog Abrahamu, ko mu je zapovedal: »Pojdi iz svoje dežele od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta in pojdi v deželo, katero ti bom pokazal.« Da, težko se je bilo Abrahamu ločiti od doma, v katerem je preživel najlepša leta svojega življenja; težko zapustiti ljubo svojo domovino, težko zapustiti svoje stariše, sorodnike, prijatelje ter odpotovati v popolnoma tuj kraj. A olajšala mu je to bolečino obljuba Gospodova: »Storil te bom v velik narod in te bom oblagodaryl in poveljčal tvoje ime. Oblagodaryl jih bom, ki te bodo blagoslavliali — in preklel, kateri te bodo kleli; in v tebi bodo oblagodarjeni vsi narodi zemlje.« (I. Moz. 12, 2. id.) Olajšalo mu je to ločitev to, da je vedel, kam da pojde; kajti Gospod sam mu je rekel, da mu bo deželo pokazal. Šel je v času, ko se je popolnoma pripravil za pot in z vsem preskrbel, ko se je poslovil od svojih. A tega, predragi, pri Mariji ni bilo, ko je dobila povelje, z Jožefom bežati v Egipt. Sredi temne noči pride angelj — in sredi temne noči se je morala dvigniti s svojo družino ter se nemudoma odpraviti na daljno pot — v tujo deželo. Vse je morala popustiti, ne vedoč, kaj jo tam čaka; ničesar ji ni angelj povedal. Še toliko časa ni imela, da bi si bila za pot preskrbela potrebnega

živeža, napravila obleke in družega potrebnega. Od nobenega se ni mogla posloviti, nobenemu svoje domačije izročiti — ampak v temni noči morala je bežati kakor kak hudodelnik, kateremu so rabeljni že za petami. Kolika žalost, kolika bolečina je pač morala ob tem napolnjevati njeno srce! Ali niso morale solze politi njeno sveto obličje, ko se je nazaj ozirala na oni kraj, kjer je toliko let živela v miru in zadovoljnosti in sreči, ko je gledala na svojo ljubo domačijo, a ni vedela, ali jo bo še kedaj videla ali ne.

Ali to vse je še ni toliko bolelo, kakor pogled na svoje božje Dete. Po tem Detetu so hrepeneli očaki, po njem zdihovali preroki in pravični stare zaveze. Nebo in zemljo so klicali, da naj jim ga pošljeta. (*Rorate coeli desuper et nubes pluant justum — aperiatur terra et germinet Salvatorem.*) In v resnici judovsko ljudstvo ni bilo še nikdar tako ubogo, kot tedaj — in ravno tedaj se ga je Bog usmilil ter mu poslal Odrešenika — to Dete! Marija se ga je veselila, da je vendar prišel on — luč sveta, rešenje izraelskega ljudstva; sedaj pa mora gledati, kako mu je bežati pred ljudstvom, v katerega blagor je prišel, kako mora zapustiti deželo, kateri je prinesel srečo in blagoslov. Angelji so njegov prihod naznanili, pastirci so ga molili, Modri so prišli iz daljnih dežel ga počastit, samo njegovo ljudstvo ga noče spoznati — ne zmeni se zanj — še celó bežati mora od njega. Kolika britkost in žalost je bilo že to za Marijo; njeno britkost so pa še povečale težave na poti.

Marija je preživela svoja mlada leta v Nazaretu v največji tihoti in samoti. Sveta ni poznala, ni se ž njim pečala, ampak le pri Bogu in pri stariših je ves čas prebila. Sedaj pa mora iti v svet, daljni, nepoznani svet. V kateri kraj, ne vé; za koliko časa, ni ji znano; ničesar ji ni angelj povedal, ampak prepustil jo strašni negotovosti.

Ker se je morala hitro odpraviti na pot, ni si preskrbela potrebnega živeža — in tako je morala trpeti glad, stradati ž njim, ki je stvarnik vsega sveta. Živeža si pač ni mogla v onih krajih dobiti, kjer ni človeških prebivališč, ampak sama dolga in širna puščava. In če sta tudi z Jožefom našla ljudi, — Bog vé, — ali sta pa tudi našla usmiljenih sre, dobrotljivih rók. O kolikokrat se jima je morda dogodilo, kakor se še dandanes zgodi, da revež mesto koščka kruha prejme le zaničevanje, zasramovanje in razne surovosti. Kje je pač prenočila, kje svoje trudno telo počila, ko ni bilo nikjer nobene hiše? In koliko strahú je morala pač vžiti v

teh samotnih krajih! Tu se je oglaševala divja zver s strašnim tulenjem — tam pokazala se zopet tropa roparjev, ki jo je napolnila s strahom zaradi božjega Deteta. In kaj, ko bi bil Herod zvedel o njenem begu, ko bi poslal vojake za njimi in Dete ugrabil! O, kaj se bo pač z njim zgodilo; gotovo nič dobrega ne. Saj je bilo znano, kak hudobnež da je Herod, da je umoril vse, po katerih se je bal zgubiti kraljestvo, da je umoril svojega nečaka, svojo ženo — svoje otroke. Kako bo pač usmiljenje inel z njenim Otrokom. In sedaj ji je tudi na ušesa donelo strašno vpitje nesrečnih mater v Betlehemu, katerim je dal otroke pomoriti. In to jo je tudi že zaradi tega bolelo, ker je vedela, da se to godi zaradi njenega otroka. In kaj ko bi omagala v strašni puščavi ter morala Dete pustiti v toliki nevarnosti? Take in enake misli so jo mučile ter ji delale veliko britkostij. Kajti srce človeško je že tako, da kadar pridejo skrbi, jamejo se množiti in kopičiti kakor hudourni oblaki, čimdalje več jih je in čimdalje bolj nas stiskajo.

A on, na katerega je še največ zaupala — Bog privedel jo je srečno v Egipt. Toda tudi tu jo je obiskala cela vrsta bolečin in britkostij. Prišla je v tuj kraj, k tujemu ljudstvu in kar ji je bilo še najhujše, k malikovalcem. Tu ni imela tempeljna, ne altarja, kjer bi bila počastila Boga, kateremu je tako zvesto služila. In kolika nevarnost ji je zopet pretela od malikovalcev, ki so videli, da se ne vdeležuje njihovega malikovanja. Veliko pomanjkanje je morala trpeti, le z velikim trudom si pridobiti potrebnega živeža, marsikatero kapljico potu preliti, — kakor pravi sv. Bazilij. Da, včasih, kakor pravi neki cerkveni pisatelj, še toliko kruha nista imela Jožef in Marija, kolikor ga je Dete zahtevalo. Koliko trpljenja, koliko žalosti in britkosti je tedaj prestala naša najboljša Mati! Ali se nam je čuditi še potem, da so ji mnogokrat solze zalile oči, ko se je spominjala prejšnjega mirnega življenja, da je britke solze točila ob pogledu na svoje malo, nedolžno božje Dete.

Gotovo, predragi moji! Marija je britko jokala vsled tolikega trpljenja; a vprašam vas: ali pa je bilo samo to, kar sem vam naštel, vzrok njenih solz, ali je bil vzrok njenih bolečin samo Herod, ki je Dete preganjal, ali samo judovsko ljudstvo, ki ga je nekako prisililo, da je moral zapustiti svojo domačijo? O ne, preljubi moji, več, veliko več povoda tem solzam je dal tudi še nekdo drugi, ki še dandanes dela isto, kar je tedaj storil Herod in judovsko ljudstvo, ki Jezusa preganja iz njegove lastnije — in to

si zopet ti, moj dragi, ubogi grešnik, ki z grehom svojim odganjaš od sebe Jezusa, ko si vendar ves njegova lastnija!

Nobeden pač ne more s toliko pravico reči, da je kaka reč njegova, kakor on, ki jo je naredil. Zato se tudi Bog, ki je vse naredil, v sv. pismu imenuje gospodarja vseh rečij. Zlasti lepe so besede, katere beremo v knjigi Esterini: *Vsemogočni Gospod Bog, v tvoji oblasti je vse, kajti ti si vse naredil*. Ako je podobar naredil kip, tedaj je njegova lastina, nobeden mu ne bo kratil pravice do njega. Ali vsega vendar ni naredil umetnik, kamena ni naredil, niti mu dal trdnosti, niti lepote. Drugače je pri Bogu; on, ko je vstvaril svet in vse, kar je v njem, naredil je vse iz ničesa; nobene reči ni pri tem rabil. Koliko večjo pravico, da, pravico brezmejno, ima tedaj on do nas! In ker je vse naredil, kar je v nas in na nas, torej je tudi vse njegovo: njegove so roke, njegove noge — vse z eno besedo; in zato nas tudi sv. pismo opominja, da naj Boga iz vseh močij ljubimo. — A to še ni vse. Zidar, ko je hišo naredil, gre lahko proč; hiša bo stala tudi brez njega; a ni tako pri nas. Bog nas je vstvaril, on nas ne sme le en trenutek zapustiti, sicer bi vse nehalo biti in živeti. Zato pravi sv. apostelj, *da Bog nosi vse v svoji mogočnosti*. Ako smo pa njegovi, ker nas je vstvaril, koliko bolj smo šele njegova lastnina, ker nas ohranjuje, za nas skrbi — ali kakor pravi sveti Tomaž Akvinski, ko nas takorekoč vsak trenutek vnovič stvari.

A tudi to še ni vse. On nas ni samo vstvaril, ne skrbi samo za nas in nas ohranjuje, marveč še večjo pravico si je pridobil do nas, ko nas je odkupil. Zato kliče sv. Brnard, govoreč o ljubezni do Boga: *Ako sem že ves njegova lastnija, ker me je vstvaril, kaj naj še dodam, ker me je odrešil in odrešil na tak način!* Kaj se pravi »odrešiti«¹ družega kot odkupiti stvar, ki je bila prej naša, a smo jo zgubili. Ako to stvar odkupimo, postane zopet naša lastnija. Tudi mi smo bili lastnija Božja — Bog nas je vstvaril; bili smo popolnoma njegovi; a po grehu našem nas je zgubil, prišli smo v sužnost. In iz te sužnosti nas je on rešil, da bi bili zopet njegovi. In iz kake sužnosti nas je pa rešil? Rešil nas je trojne sužnosti — greha, hudobnega duha in smrti. Sužni smo bili greha, in nobena stvar na zemlji nam ni mogla odvzeti teh verig. Sužnji smo bili hudobnega duha, ki nas je premagal; sužnji smrti, ne samo časne, ampak tudi večne; zapadli smo bili večnemu pogubljenju, sužnosti večnega ognja. In tega nas je rešil naš

Gospod Bog. In kako, s kako ceno? Čujte, dragi moji, apostelj pravi: *Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis* — niste bili odkupljeni z zlatom ali srebrom, ampak z drago krvjo brezmadežnega Jagnjeta, Jezusa Kristusa. In če to le malo prevdarite, spoznali boste, da ste popolnoma lastnija njegova, ki vas je odrešil. Ako je gospodar kupil sužnja, kupil ga je z denarjem, katerega mu je dala prav za prav zemlja, kjer se dobiva zlato in srebro. — Suženj tedaj ni popolnoma njegov, ampak pri njem ima svoj delež tudi zemlja, ki je dala zlato ali srebro. Ni bilo pa tako pri našem Gospodu Zveličarju. On ni iskal stvari — ne zlata, ne srebra — ampak dal je samega sebe v ceno, svojo drago kri. Mar nismo tedaj popolnoma njegovi? A dovelj bi bilo, da bi bil dal le eno kapljico krvi; toda to mu ni bilo dovelj, ampak pretil je vso do zadnje kapljice, dal si celó Srce prebosti, da bi kar nobene kapljice ne ostalo v njem. — Ali ni tedaj res, kar pravi apostelj, da ste kupljeni za veliko ceno, da — za neskončno ceno? In to kri bi bil lahko pretil v najslajši, najmirnejši smrti. A tudi tega ni hotel, ampak z veseljem je vzel na se križ po besedah aposteljnovih ter na križu v najhujših bolečinah pretil svojo zadnjo kri — katere je bil že prej toliko pretil pri bičanju in kronanju in svojem težavnem križevem potu. — In slednjič bi si bil lahko izbral najčastnejšo smrt, a izbral si je najsramotnejšo smrt, kakor hudodelnik je največji med dvema hudodelnikoma, roparjema.

O, kolika cena, predragi! — in to ceno je dal naš Gospod za nas, da bi nas odkupil. Kje je pač človek, ki bi še mogel reči, da ni ves, z dušo in telesom, ves njegova lastnija? — In vendar jih je mnogo, ki tega nočejo pripoznati. Ali ni to ravno grešnik, ki mu kliče kakor druhal pred Pilatom: »Nolumus hunc regnare super nos«, »nočemo, da bi ta kraljeval nad nami!« Ko mu on naznanja svojo voljo v zapovedih, v zapovedih svoje cerkve, on, ki ima vso oblast nad njim; ali ni ravno grešnik, ki se za te zapovedi ne zmeni in mu kliče: »Non serviam — ne bom ti služil!« In Jezus, kateri je človeka za toliko ceno kupil, mora ga zapustiti — zapustiti mora svojo lastnijo, ali kakor pravi apostelj: »V svojo lastnijo je prišel, a njegovi ga niso vsprejeli.« Kakor divji Herodež preganja tudi on Jezusa iz svojega srca, iz njegove lastnije — in ž njim bežati mora tudi njegova mati Marija. Zato, predragi moji, ko je Marija toliko žalost občutila ob begu v Egipt, ko je toliko solzâ prelila — prelila jih je tudi zaradi tebe, ki Jezusa iz njegove lastnije preganjaš, ki podiš iz svojega srca njega in nje-

govo Mater. Ali nimaš nič usmiljenja do svoje najboljše Matere, nič ljubezni? O, posnemaj tudi ti pri pogledu na svojo nad teboj se solzečo Mater onega mladeniča. Povrni se k njima — odpri jima zopet svoje srce, njuno lastnijo, po dobro opravljeni velikonočni spovedi — in posušil si solze svoji najboljši Materi. Z veseljem se bo povrnila nazaj s svojim Detetom v tvoje srce in ž njima povrnila sreča, mir in veselje, zlasti prišel boš pa tudi ti enkrat k njima, kjer se boš ž njima veselil na vse veke! Amen.

J. M. Seigerschmied.

Tretja postna nedelja.

Kadar močni v orožju varuje svoj dvor, tedaj je v miru njegovo premoženje. Luk. 11, 21.

Velik dar božji je mir. Ne kličemo zastoj proti nebu: »O Gospod, daj nam mir v naših dneh!« Mir, ki ga imam danes v mislih, je notranji dušni mir, in je v tem, da je telo pokorno duši, duša pa Bogu. Kjer obstoji ta lepa razmera, tam veje blagi dušni mir. Da se pa doseže ali pa ohrani ta mir, treba je ne le molitve, marveč tudi lastnega truda in premagovanja. Duh je namreč ošaben in napuhnen, telo nevkretno in poželjivo. Duh se more tedaj krotiti z molitvijo in poniževanjem, telo pa s postom in zdržkom. Molitev in post sta tedaj tisto orožje, s katerim se ohrani mir v naših dušah; orožje sta, o katerem govori sv. evangelij z besedami: *Kadar močni ... Za danes govorim o potrebi posta.*

1. Ljudje na zemlji se ločijo v pravične in grešnike. Oboji se morajo pokoriti, če se hočejo greha obvarovati in ostati v prijaznosti božji. To učita velika oznanovalca pokore, sv. Janez Krstnik in božji Zveličar sam. Janez Krstnik kliče: »Delajte pokoro, ker približalo se je nebeško kraljestvo«. (Mat. 3, 2.) Jezus pa pravi: *Ako se ne spokorite, bote vsi poginili.* (Luk. 13, 3.) Oba toraj opominjata k pokori, jeden z obljubo nebeškega kraljestva, drugi žuga s pogubljenjem. Pokoré naj se pravični, da se ohranijo v dobrem in obvarujejo greha; pokoré naj se grešniki, da zapusté greh in po moči zadosté zanj.

Gotova resnica je, da pokora obvaruje greha. Bodi človek še tako svet in nedolžen, bodi utrjen v ljubezni božji kolikor hoče, vendar ostane človek, slab, nestanoviten človek, ki težko ohrani

v sebi zaklad posvečujoče milosti božje. Sv. cerkev ga spominja njegove trohljivosti, ko ga potrosi pepelnično sredo z blagoslovljenim pepelom, rekoč: »Pomisli, človek, da si prah in da se povrneš v prah«, — prah, ki ga veter odnese na vse strani. — Od kod pa prihaja trohljivost človeška? Od greha prvih starišev v raju. Odkar se je človeška pamet uprla Bogú, dvignilo se je tudi mesó s svojo počutnostjo zoper človeški um in ga tako oslepilo, da je sedaj zatemnjen, volja oslABLJENA, k slabemu nagnjena in da se človek le z največjim zatajevanjem more obvarovati greha in se ohraniti v dobrem. Izvirni greh nam je sicer odpuščen po sv. krstu, a poželjivost je ostala v našem mesu in se vojskuje zoper duhá. Čim bolj toraj strežemo mesu in njegovi poželjivosti, čim več mu pripravimo vžitka, čim mehkeje ga držimo in tečnejše hranimo, tembolj se upira duhu, tem neraji se ukloni božjim postavam. Konjiček, ki dolgo časa stoji v hlevu in ima vedno polne jasli tečnega ovsa, ne dá se rad krotiti. Čimveč drv prilagaš peči, tem gorkeje je; vlij še olja v goreči plamen, potem je nevarnost, da ne zgori še hiša. In kaj družega, kakor olje vlivati v plamen, reklo bi se, ko bi človek redil svoje teló, se vsikdar poslužil le najbolj okusnih jedij, vedno do sitega jedel in pil in spal do skrajne meje? Sv. Ambrož pravi: *Poželjivost se pase pri pojedinah, redi se z razkošnim življenjem, vžiga se po vinu, vsplamti po pijanosti.* Tedaj tudi pravični mora dušiti iskro poželjivosti, če noče, da ne vsplamti v požrešen ogenj.

Kako se pa to zgodi? Sv. Gregor Veliki piše, da izmed vseh pokoril je najboljše sredstvo post, ker po njem se kroti mesó in se v sužnost deva pod oblast duhá. Lepo piše tudi sveti Ambrož: *Zmernost v jedi in pijači kroti naj napuh mesá.* Kaj je to napuh mesa? No, napuhnjen je tisti, ki noče ubogati svojega gospodarja. Teló, narejeno iz ila, moralo bi lepo ubogati dušo kot svojo gospó in gospodovalko. Ali skušnja nas uči, da se telo dostikrat upira duši, jo vleče navzdol in zamotá v mesena poželenja. Ali ni to neznosen napuh? Ta napuh more krotiti le zdržek, post, zmernost v jedi in pijači.

Kolikor časa je bil Adam zdržen in se je varoval prepovedanega sadú, toliko časa je ostal prijatelj božji. Kakor hitro je pa okusil prepovedani sad, postal je suženj hudobnega duhá. *Post je toraj najmočnejši pripomoček zoper hudobnega duhá,* pravi sv. Ambrož. Aposteljmi niso mogli izgnati hudobnih duhov iz obsedenih teles, tedaj jim reče Jezus: *Ta rod se dá izgnati le s molitvijo in postom.*

Sv. Avguštin premišljeva le-te besede, reče toraj: *Glejte, preljubi, kar niso premogli aposteljni, premogel je post.* Sveti možje so si toraj vsikdar radi nalagali post. Sveti Atanazij pripoveduje, da sv. Anton včasih po dva, tri dni ni vžival ničesar, šele četrty dan si je privoščil malo kruha. Veliki škof Ambrozij je jedel mnogo let le jedenkrat na dan. Sv. Karol Boromej, dasi vzgojen prav plemenito in mehkužno, zdržaval se je vedno mesa, rib, jajc in vina; in zadnje dni svojega življenja se je hranil le s kruhom in vodó. Sv. Alojzij, angelj v človeški podobi, tehtal je vsak dan jedi na unče, da bi ne bil več jedel, kakor je potreboval neobhodno. Le-ti sveti možje so se postili, ne samo zato, da bi rastle v dobrem, marveč pred vsem zato, da so krotili mesó in ga ohranili v sužnosti duhá. Spoznali so s sv. Brnardom, da ni mogoče premagati skušnjav razen z mrtvenjem telesa, s postom.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki sicer niso vdani velikim strastim, vendar preveč skrbijo za svojo kožo, v vsem iščejo le telesni mir in složnost, nasitijo se ob vsaki priliki in v postnem času iščejo in najdejo sto razlogov za polajšanje, naj bodo že ti razlogi veljavni ali ne. Postijo se pa, kadar se jim zljubi, ne pa tedaj, kadar zapoveduje sv. cerkev. Poznal sem moža, ki na veliki petek in dan pred Božičem do večera ničesa ni dejal v usta, in dasi strasten kadilec, vendar ni prijel za smodko; a druge postni dni je jedel mesó in si ničesar ni pritrgal. Vprašam vas: Ali more biti to Bogú prijetno? Pokorščino hoče Bog, pokorščino cerkveni zapovedi, ne pa post po lastni volji. Kdor vedoma in nalašč prelomi jedno postavo, kriv je vseh.

Oni tedaj, ki razkošno živijo, nahajajo se v nevarnosti pogubljenja. Dokaz nam je bogatinec v evangeliju, kateri je umrl in bil pokopan v pekel. Pa zakaj? Kaj pa je naredil? Je li morda malikoval in mesto jedinega Bogá molil zlató, les ali kamen? Jeli bil božjeropnik, ki je onečastil in opustošil tempelj božji? Ali je bil morda sovražen človek, ki se je nad bližnjim maščeval, ga preganjal, ranil ali umoril? Je bil morda prešestnik, tat ali krivičnik? Nič tega ne berem v evangeliju. Iz katerega vzroka je bil tedaj pahnjen v pogubljenje? Poslušajte, kaj pravi sv. evangelij. Bil je bogat mož, kateri se je oblačil v škrlat in tanjšico in je vsak dan imenitno gostil. To je bilo vse in zadosti, da je bil obsojen v večno kazen. Ko se je potožil Abraham, odgovoril mu je ta: »Sin, pomisli, da si prejel dobro v svojem življenju, Lazar pa hudo; zdaj pa je ta oveseljen, ti pa trpiš«. Rekli mi boste: Je-li taka

pregreha, če se človek bogato oblači, dobro je in pije in s poštenim razveseljevanjem krati čas? Ali ne delajo vsi tako, ki imajo dosti premoženja? — Kaj in kako dela svet, tega ne vem in tudi nočem o tem gotovega povedati. Sv. Duh pa mi pravi po modrem Sirahu (18, 30): *Ne hodi za svojim poželenjem in odvracuj se od svoje volje. Ako spolnuješ želje svoji duši, dala te bo v zasmeh tvojim sovražnikom.* Ako boš vedno vse storil in užival, kar je dovoljeno, četudi ni pregrešno, in si ne boš nikdar nič odrekel, zgodilo se bo kmalu, da boš storil tudi kaj tacega, kar ni dovoljeno, marveč pregrešno, in naenkrat se boš znašel na široki cesti, ki pelje v pogubljenje.

Rufin pripoveduje o mladem samotarcu, da se je ta nekoč pritožil svojemu duhovnemu očetu tako-le: »Moj oče! Kaj mi je početi? Silno ostudne prikazni in skušnjave me nadlegujejo noč in dan.« — »Kakšne skušnjave?« odgovori stari; »jaz jih ne poznam in se tudi ne spominjam, da bi me bile kedaj preveč nadlegovale.« — »Je-li mogoče«, povzame mladi, »da biva kateri človek na svetu, ki bi bil prost skušnjav?« — »Slušaj me«, začne zopet stari; »od tistega časa, kar sem pričel duhovno življenje, nikdar se nisem najedel do sitega in nikdar nisem s pijačo popolnoma vgasil svoje žeje, nikoli se zadosti ne naspal. Ker mi je tedaj telo vedno lačno, žejno in trudno, hrepeni po počitku, ne preostaja mi časa za skušnjave in poželjivost mi ne dela nobene nadlege.« — Mladenič se je zahvalil za nauk in je šel od tod s trdnim sklepom, da hoče odslej s postom ukrotiti svojo domišljijo, svoje meso.

2. Dragi poslušalci! Če imajo pravični dolžnost, svoje meso krotiti s postom in zdržkom v jedi in pijači, kaj naj porečem o grešnikih, ki so žalili Boga in morajo zadostovati za storjene pregreške? Čim večkrat človek odjenja prirojeni poželjivosti, tem večje je nagnenje do greha. Stara navada, železna srajca. Kako zatreti to nagnenje, če ne s postom in mrtvenjem mesa, po katerem se zatró ostanki greha? Kdor je vstal od dolge, nevarne bolezni, se varuje skrbno novega prehlajenja in vsake jedi, ki bi mu utegnila škodovati. Ako se človek varuje in odreka jedi zavoljo telesnega življenja in zdravja, ali se ne spodobi veliko več, da se odreče vživanju in kroti s postom svoje telo zavoljo zdravja in zveličanja dušnega? — Napačno ravnaajo tedaj tisti, ki opravijo sicer dobro velikonočno spoved, potem pa porekó: »Hvala Bogu, kamen se mi je odvalil od srca, grehov sem se obtožil, prejel odvezo, opravil pokoro«; potem pa veselo živijo naprej, kakor da se ni nič zgodilo. Jaz pa pravim: s tem še ni vse opravljeno. Ako si v resnici obžaloval grehe in naredil trdne sklepe, zapustil je

nečisti duh tvojo dušo, hiša tvoja je osnažena. A pazi, da se ne zgodi, kar bereš v današnjem sv. evangeliju: »Povrnili se bom v svojo hišo, iz katere sem izšel. Tedaj gre in si privzame sedem drugih duhov, hujših kot on, in gredo vanjo in prebivajo tam. In poslednje tistega človeka je hujše, kakor prvo.«

Sv. Nil je storil en sam greh v svoji mladosti. Da se mu pa to nič več ne primeri in da se hudobnemu duhu za zmiraj zapró duri, obljubil je za celo življenje oster post. Vžival je samo zelišča in drevesne sadeže, pil čisto vodo in spal na trdih tleh; na ta način je dušo in telo ohranil v najboljšem stanju prav do 95. leta.

In kristijan, ki je po tolikih spovedih vnovič padel v greh, misli in upa, da se bo mogel obvarovati greha sredi nevarnosti in priložnosti za greh!? Da se bo mogel ustavljati skušnjavam četudi si ne bo nikdar odrekel jedi in pijače, niti se vmikal veseli družbi? Sv. apostol Pavel piše v prvem listu do Korinčanov (9, 27): *Jaz tarem svoje telo in ga devljem v sužnost, da, ko druge učim, sam ne bom zavržen.* Če je sv. Pavel pri svojih posebnih milostih, ki jih je prejel, za potrebno spoznal mrtvenje svojega telesa, da bi se ne pogubil: kdo se pač sme nadejati, da bo zveličan samo zavoljo vere, brez dobrih del, ali še celó, če živi mehkužno, slastno in posvetno? — Ali se bomo tedaj še izgovarjali: Jaz se ne morem postiti; jaz moram neizogibno meso jesti; jaz si zvečer ne morem pritrpati, preslab sem, lahko bi škodo trpel na zdravju, da, lačen niti ne morem zaspati.

Ah, proč s takimi izgovori, ki jih narekava le gola poželjivost mesa! Več je vredno dušno zdravje, nego telesno. In ker vem, da se duša ne more lahko obvarovati greha, če ne krotim telesa s postom in zdržkom, zatorej hočem vestno spolnovati postno postavo zdaj v 40danskem postu in med letom, če-le ne bom bolan in važno zadržan. To pa tem raji, ker vem, da le s pokoro in postom morem potolažiti bližnjo jezo božjo, ki se mi napoveduje. (Jona, Ninive.) Postiti se pa mora ne-le želodec, marveč celo telo z vsemi čuti; postiti se morajo oči, ušesa, jezik in roke, da nikdar ne vidijo, ne slišijo, ne govoré in ne storé kaj tacega, kar bi le od daleč nagibalo v greh. Na ta način se hočem oborožiti zoper hudobnega duha, in upam, da ohranim mir svoji duši zdaj in v večnosti. Amen.

P. Hugolin Sattner.

a)

Dobri pastir. — II. Usmiljenje dobrega pastirja.

In kadar ovco najde, jo zadene
vesel na svoje rame. Luk. 15. 5.

I. Ko je nekdaž sv. Janez evangelist prišel v mesto Smirno in je tam uredil svoje reči, zapazil je lepo raščenega mladeniča, od katerega je upal, da bi utegnilo kaj dobrega iz njega biti. Izročil ga je toraj ondotnemu škofu, da naj ga izredi za čast božjo in sveto cerkev. Škof je sprejel mladeniča, podučeval ga v sv. veri, in ga je poslednjič krstil in birmal; potem pa ga spustil od sebe, ne da bi bil dalje poskrbel za-nj. Ko je pa mladenič prostost dosegel, začel je slabo živeti, padal je iz greha v greh in je postal celo tolovajski glavar v nekem bližnjem gorovju. Čez nekoliko časa je prišel sv. Janez zopet v Smirno in je vprašal škofa po onem mladeniču, kako se vede. Zdihovaje je škof razodel, kaj je zdaj mladenič. Od žalosti je pretrgal sv. Janez svoje oblačilo in med glasnim zdihovanjem in britkimi pritožbami je zahteval konja in je jahal proti tistemu gorovju, kjer je bila roparska druhal. Ko je do tje pridirjal, prijele so ga roparske straže, ali on je zahteval, da naj ga peljejo pred glavarja. Ko je pa roparski glavar sv. Janeza zagledal in spoznal, obrnil se je proč in jel bežati. Ali sv. Janez, dasiravno starček pri blizu 100 letih, tekel je za njim in vpil, da naj počaka in naj nikar ne beži pred šibkim starčkom; in pristavil je: »Saj je še upanje za življenje in zveličanje. Kristus me je k tebi poslal.« Ko je roparski glavar to slišal, obstal je in ves osramoten gledal v tla. Ves ginjen je šel s sv. Janezom v Smirno in je tam oistro pokoro delal s sv. Janezom, ki se je za-nj pokoril. — O kdo bi se vender ne čudil toliki ljubezni sv. Janeza? Že starček pri 100 letih si je upal celo med tolovaje, celo svoje življenje bi bil hotel darovati, da bi le rešil zgubljenega mladeniča! Ni se torej tudi čuditi, da je mladenič ves objokan šel s sv. Janezom in se spreobrnil in spokoril.

Ali, preljubi! to je le slaba podoba tega, kar je dobri pastir Jezus Kristus storil za ljudi. Slišali smo že, koliko potov je storil Jezus Kristus, dobri pastir, zaradi zgubljenih ovac, in kako jih kliče po raznih potih: po vesti, po svojih namestnikih, po nesrečah. Pa on nima tudi le tolažbe v besedi, ako poslušamo njegov glas in hočemo greh zapustiti; on je pripravljen celo vse odpustiti, ako se le greha srčno kesamo in imamo resnično voljo, greh zapustiti in storiti vse, kar je k odpuščenju potrebno. Naj vam torej danes govorim o usmiljenju dobrega pastirja, Jezusa Kristusa, kako je veliko, in kaj je nam potreba storiti, da dosežemo milost. — Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Vse, karkoli je Jezus delal na zemlji, delal je le iz usmiljenja do nas ljudi; vse njegovo življenje je življenje usmiljenja do nas, zato je sv. Peter o njem ob kratkem rekel: *Okoli je hodi in delil dobrote.* (Apost. dj. 10, 38) Vendar svojo prav posebno ljubezen in dobrotljivost je skazoval grešnikom, da bi jih rešil pogubljenja. Da, z besedo in dejanjem je očitno kazal, da je prav posebno zavoljo grešnikov prišel na svet in da mora grešnikom še večjo skrb skazovati, kakor pravičnim. Zares ginljivo je, kar se bere pri sv. evangelistu Matevžu, kako je Kristus v sredi med cestnarji in grešniki sedel pri mizi, in, ko so farizeji zaradi tega godrnjali, odgovoril jim je: *Ni treba zdravnika zdravim, ampak bolnim. Pojdite pa, in učite se, kaj je to: Usmiljenje hočem in ne daru. Nisem namreč prišel klicat pravičnih, ampak grešnikov.* (Mat. 9, 12. 13.) Izmed mnogih evangelijskih zgledov, ki nam kažejo, s kolikšno ljubeznijo je Jezus, dobri pastir, grešnike sprejemal in jim odpuščal, hočem povedati le nekatere.

Naš božji Zveličar je prišel nekoč s svojimi učenci v neko Galilejsko mesto, po imenu Betanija, da bi tam v shodnici učil. Zgodilo se je pa, da ga je farizej Simon k mizi povabil, in Jezus je povabilo sprejel. Ko so pa sedeli gostje pri mizi, stopila je notri ženska z razpuščenimi lasmi, pokleknila je k Jezusovim nogam ter jih je začela z obilnimi solzami močiti in brisati s svojimi lasmi; tudi jih je poljubovala in mazilila z dragimi mazili. Kdo je bila le-ta ženska, ki se ni sramovala celo med obedom med imenitne goste stopiti in Jezusa ob taki uri nadlegovati? Sv. evangelist Lukež nam to pové, rekoč: »In glej, žena v mestu, katera je bila grešnica, ko je zvedela, da je Jezus v hiši farizejevi pri jedi, prinesla je alabastrovo pušico mazila in je k njegovim nogam stopila, ter mu je začela s solzami noge močiti, in jih je z lasmi svoje glave brisala, in mu je noge poljubovala in z mazilom mazilila.« (Luk. 7, 37 — 38.) Bila je to Marija Magdalena. Ona je bila imenitnega stanu, bila je prav bogata in velike telesne lepote. Pa imenitnost stanu, bogastvo in lepota — vse to ji je služilo le v greh. Zgubila je nedolžnost in padla tako globoko, da je bila sploh znana po imenu »grešnica« v mestu. Kristijani! mislimo si, kaj bo pač Sin božji, on, nasvetejši in najčistejši, storil, ko se mu približa ta pregrešna ženska? — Farizej je bil ves razsrjen, ko jo je zagledal, in najraje bi jo iz svoje hiše pahn timer; a Zveličar jo je krotko in ljubeznivo sprejel; milo jo je pogledal in dopadljivo sprejel češčenje, ki ga mu je skazovala. Da, ko se je farizej nad tem

spodtikal in celo mislil, da Jezus ne vé, kakšna je ta ženska, zagovarjal jo je Jezus celo in jo pohvalil zavoljo dobrih del, ki jih je njemu storila, in ji je rekel: *Odpuščeni so ti grehi . . . Pojdi v miru!* (Luk. 7, 48. 50.)

Kristijani! kaj ne, kolika ljubezen, kolikšno usmiljenje naj-svetejšega Srca božjega do te očitne grešnice! Ne ene ojstre besede ji ni rekel; še celo zagovarjal jo je pred farizejem in vse ji je odpustil in pomiril njeno srce. —

Drugikrat je učil Jezus v tempeljnu v Jeruzalemu in veliko ljudstva je bilo pri njem. Pripeljejo mu pa pismarji in farizeji ženo, ki so jo bili v prešestvu zasačili, in so jo v sredo postavili in so mu rekli: »Učenik! ta žena je bila zdaj v prešestvu najdena. V postavi pa nam je Mojzes zapovedal take kaznovati. Kaj tedaj ti praviš k temu?« — Kristus pa se je pripognil in je s prstom pisal na tla — grehe tožnikov. Ko so pa farizeji le tiščali va-nj, da naj pove, sklonil se je Gospod in jim je rekel: *Kateri izmed vas je brez greha, naj prvi kamen vrže v njo.* In se je spet pripognil in pisal na tla. Kadar so pa to slišali, so drug za drugim ven šli; in ostal je Jezus sam in žena, ki je v sredi stala. Jezus pa se je sklonil in ji rekel: »Žena, kje so tisti, kateri so te tožili? Ali te ni nobeden obsodil?« Ona je rekla: »Nobeden, Gospod!« Jezus pa je rekel: »Tudi jaz te ne bom obsodil; pojdi in nikar več ne greši!« (Jan. 8, 3—11.) — Tudi tukaj ni Jezus nobene hude besede rekel grešnici, marveč jo je milostljivo rešil časne in večne smrti. Kako milostljiv in ljubezniv je bil Jezus, dobri pastir, do te zgubljene ovce! Tako milostljivo in ljubeznivo se je zadržal tudi do cestninarja Matevža, do Caheja, do Samaritanke, do mrtvoudnega itd. — Vender premišljujmo bolj natanko še en zgled Jezusovega velicega usmiljenja do grešnikov.

Spremljajmo v mislih svojega Zveličarja v njegovem trpljenju. Judje so Jezusa po zadnji večerji v vrtu Getzemani vjeli in med grozovitim zaničevanjem in suvanjem pripeljali pred sodnika Ano in Kajfa. Vsi drugi aposteljni so zbežali, le Peter in Janez sta šla od daleč za Jezusom. Med tem pa, ko je bilo božje Jagnje med krvoločnimi volkovi hudo zaničevano, pretepano in v smrt obsojeno, zgodilo se je na dvorišču pred Kajfovo hišo nekaj prav žalostnega: sv. Peter je namreč svojega Gospoda in Učenika trikrat zatajil, preden je petelin dvakrat zapel, in to je storil med rotnjem in priseganjem! Oh, kakšen greh je bil to! Peter je bil s svojim bratom Andrejem prvi v aposteljna izvoljen; Peter je imel vedno

prednost pred drugimi aposteljni; Peter je zadobil obljubo: *Ti si Peter, skala, in na to skalo hočem svojo cerkev zidati . . . Tebi hočem dati ključe nebeškega kraljestva*. Peter je bil vedno na strani svojega Gospoda, priča njegovega nauka in njegovih čudežev, in še po zadnji večerji je zatrjeval Gospodu: »Če bi bilo tudi treba umreti s teboj, ne bi te zatajil« — in malo ur potem je le-ta prvi apostelj tako sramotno zatajil svojega Gospoda! Kaj pa je Jezus storil s sv. Petrom? Ali je hotel nehvaležnega aposteljna zavreči in drugega poglavarja svoji cerkvi izvoliti? — Nič manj, kot to! Sv. evangelij nam pové: *In Gospod se je ozrl in pogledal Petra. In Peter se je spomnil besede Gospodove, kakor je bil rekel: Preden petelin (dvakrat) zapoje, me boš trikrat zatajil. In Peter je ven šel, in je milo jokal.* (Luk. 22.) Tedaj nič ni očital nehvaležnemu učencu njegove nezvestobe, nič ga ni svaril, samo milo ga je pogledal v sredi svojega trpljenja. In ko je Peter britko obžaloval svoj padeč, odpustil mu je Jezus vse, zopet ga ljubil, kakor poprej, njemu se je po vstajenju med vsemi aposteljni najprej prikazal, samo to ga je nekoliko poznej trikrat vprašal: »Simon, ali me ljubiš?« t. j. zdaj, ko sem ti toliko odpustil? Preljubi! ali ni res ginljivo in prečudno toliko usmiljenje dobrega pastirja do svetega Petra?

Da ne bom dalje še o tem govoril, kako je Kristus na križu celo za svoje sovražnike, ki so ga križali in zaničevali, molil k nebeškemu Očetu in jih celo izgovarjal, da *ne vedó, kaj delajo*; da ne bom na dalje govoril, kako je odpustil celo skesanemu desnemu razbojniku, ki ga je malo poprej še preklinjal, in mu je obljubil, da »bo še danes ž njim v raj«, le to rečem: kako neizrekljivo in prečudno je zares usmiljenje dobrega pastirja Jezusa do grešnikov!

O kolikšna tolažba in upanje za nas grešne ljudi! Tukaj moramo pač reči s psalmistom: *Večje ko nebesa je tvoje usmiljenje; tvoje usmiljenje preseže vsa tvoja dela.* (Ps. 107, 5. in 144, 9.) Očitna grešnica v mestu, prešestnica v tempeljnu, nezvesti apostelj, celo razbojnik na križu — vsi ti so milost zadobili pri dobrem pastirju, pri svojem Zveličarju! Resnično, nad Jezusom, dobrim pastirjem, vidimo, kako lepo se spolnujejo prerokove besede: *Kakor resnično živim, govori Gospod, nočem smrti grešnika, temuč, da se spreobrne od svojega hudega pota in živi.* (Eceh. 33, 11.)

II. Vendar, ljubi kristijani, ako je pa Jezus tako dobrotljiv in usmiljen, ako največje grešnike milostljivo sprejema in jim odpušča in jim vsaj obeta: ali bodo pač vsi grešniki rešeni pogub-

ljenja in zveličani? ali se nobeden ne pogubi? In dalje se vpraša: Če se grešniku milost skaže, ali pri tem le dobri pastir vse stori, ali mora ob enem tudi grešnik kaj storiti in sodelovati? — Na to vprašanje odgovori sv. Avguštin, rekoč: *Bog te je vstvaril brez tebe, pa odrešil in zveličal te ne bo brez tebe*, t. j. brez tvojega truda. Dobri pastir hodi sicer za grešnikom, kliče ga in išče, ponuja mu svojo milost in nebesa za plačilo; pa tudi grešnik, ker ima prosto voljo, mora od svoje strani storiti, kar je v njegovi moči, da najde usmiljenje. Tri reči pa se posebno od grešnika zahtevajo kot pogoji, da usmiljenje najde; grešnik mora svoje grehe spoznati, jih srčno obžalovati s trdnim sklepom ne več grešiti, in se jih obtožiti. Te reči je Jezus zahteval od tistih, katerim je grehe odpustil.

Poglejmo le na Marijo Magdaleno. Ustno izročilo pripoveduje, da, ko je Jezus v mesto prišel in v shodnici učil, je bila tudi Magdalena tam, sprvega le iz radovednosti, da bi Jezusa videla in slišala. In Jezus je takrat pridigoval: *Gorjé tistim, ki se zdaj smejejo in so veseli, ki le za svoje telo skrbijo, svojo dušo pa zanemarjajo! Kaj pomaga človeku, če bi cel svet pridobil, na svoji duši pa škodo trpel? Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obloženi, in jaz vas bom poživil!* In med tem, ko je to rekel, pogledal je milo-resnobno Magdaleno tako, da je vsa omotljena iz shodnice hitela. Začela je premišljevati Jezusove besede in svoje dosedanje življenje; besede Gospodove: »Gorjé tistim, ki se zdaj smejejo; gorjé tistim, ki svojemu telesu in svojim strastém služijo,« — te besede so ji vedno donele v ušesih, in čedalje bolj je spoznavala vso ostudnost svojega pregrešnega življenja. Sama sebe se je sramovala, in se vsa tresla ob misli, da jo Bog lahko precej v pekel pahne. Tako je Magdalena spoznala svoje pregrehe in iz spoznanja je prišlo obžalovanje s trdnim sklepom se poboljšati. In zdaj se je spomnila še tolažilnih besedij: *Pridite k meni, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil!* zato je hitela k Jezusu in je spoznala ali se obtožila svojih grehov, sicer ne z besedami, ampak s solzami, in zdihovaljem pri nogah Jezusovih, kar je bila očitna obtožba. In zato je potem rekel dobri pastir: *Tvoji grehi so ti odpuščeni — pojdi v miru!*

Tudi sv. Peter je spoznal in britko objokoval svoj greh, s svojimi pogostnimi solzami je očitno spoznaval in se tako rekoč očitno obtožil svojega padca; zato je milost dosegel pri Gospodu.

O kristijani! spoznajmo iz teh zgledov, kaj je tudi nam potreba storiti, da bomo našli usmiljenje in odpuščenje pri dobrem pastirju, Jezusu Kristusu. Pred vsem drugim moramo svoje grehe spoznati, t. j. potrebno je, da skrbno izprašujemo svojo vest in pregledujemo svoje življenje in svoja dela, ali smo živeli po božjih in cerkvenih zapovedih? Spoznajte, kako zelo je zoper božje zapovedi preklinjevanje, pijančevanje, nečiste radovoljne misli in želje in dejanja, jeza in sovraštvo do bližnjega, laži, opravljanje in obrekovanje, tatvine in krivice itd. Tedaj spoznati mora grešnik svoje grehe, to je prvi pogoj zadobiti usmiljenje pri dobrem pastirju Jezusu Kristusu.

Ako pa grešnik svoje grehe in njih velikost in ostudnost spozna, pač ni težko jih tudi obžalovati, zlasti, ako premišluje, da je z njimi razžalil Boga, svojega najboljšega Očeta in dobrotnika, da je z grehi zgubil milost božjo, lepoto svoje duše in mir vesti, in da je zgubil prelepa nebesa in zaslužil strašni pekel. Pri tacih mislih bo gotovo obžaloval in studil svoje grehe in ob enem delal trdne sklepe se popboljšati.

K spoznanju in obžalovanju grehov mora še priti obtožba ali spoved pred postavljenim spovednikom, in sicer čista in odkritosrčna. Ali je to težko ali lahko, po tem se ne vpraša. Bog je te pogoje zapovedal, in mora se zgoditi, ako hoče grešnik zveličan in ne pogubljen biti! Kristijani! izvolimo si toraj to, kar — je nam v zveličanje! Sveti postni čas, v katerega sredi smo zdaj, je posebno v to odločen, da spoznamo svoje grehe in pomanjkljivosti, srčno jih obžalujemo in se jih čisto in odkritosrčno obtožimo ter spovemo. Premišljujmo, da so bili naši grehi krivi Jezusovega tako grenkega trpljenja. To nas mora nagibati k srčnemu obžalovanju grehov in k trdnim sklepom popboljšanja. Že zadnjo nedeljo se je začela velikonočna spoved, naj jo vsakdo skrbno opravi. Zdaj hodi dobri pastir okoli sicer nevidoma in išče zgubljenih ovac, da bi jim skazal svoje usmiljenje. Nikar ga od sebe ne pahajte, poslušajte njegovi mili glas, s katerim vas kliče, da bi vas zveličal. Saj ste slišali, kako neskončno veliko je njegovo usmiljenje, da nobenega ne zavrže, kateri koli pride k njemu z resnično skesanim srcem in s trdnim sklepom se popboljšati. O, pridite k njemu s tako skesanim srcem in s tako trdnim sklepom popboljšanja, in spoznali bote njegovo usmiljenje in čutili v svojem srečnem sladki mir, in s kraljevim prerokom Davidom bote klicali: *Usmiljenje božje bom vekomaj prepeval*. Amen. (Ps. 88, 2.)

Jos. Krčon.

b)

Marijine solze. — III. Zguba 12 letnega Jezusa.

Sir. 7, 29.

Ko s'a se sv. Jožef in Marija po smrti Herodovi povrnila v Nazaret, preživela sta nekaj let še nekoliko v miru. A ne smemo si misliti, da v tem času ni bilo nobene bridkosti za srce Marijino, ne smemo si domišljevati, da nobena solza ni prišla ta čas iz njenih očíj. Le pomislimo na revščino, v kateri je živela, iz katere je prihajala cela vrsta težav in skrbi. In če se spomnimo onih besedij Simeonovih, katere so ji vedno donele po ušesih — bomo pač lahko prepričani, da tudi ta čas ni bil brez solzâ. Seveda v toliki meri niso tekale, ko v prvih dveh dogodkih. Ali ravno to nekako mirno življenje je bilo vzrok, da je meč, ki jo je sedaj zadel, toliko huje zbedel, toliko bridkeje solze povzročil. Po zapovedi, da mora vsak jud vsako leto trikrat iti k prazniku v Jeruzalem, šel je tudi Jožef in ž njim sveta družina, kakor prej, tako tudi tedaj, ko je bil Jezus 12 let star. Ko se po dokončanih praznikih vračata domov — prvi dan zvečer po odhodu — pogrešita Jezusa, svoje ljubo Dete. In ravno ta z g u b a bila je nov meč, ki je prebodel materino srce Marijino ter povzročil veliko solzâ, česar vas bo učilo današnje premišljevanje. Ti pa, o ljuba Mati nebeška, uči nas s svojimi solzami žalovati nad zgubo Jezusovo, največjo zgubo za čas in večnost.

Veliko žalost je napravil mladi Tobija svojim starišem, ko se je toliko časa mudil na svojem potovanju. Vedela sta sicer stari Tobija in njegova žena Ana, kam je šel, sama sta ga bila poslala. Šel je v dobrem spremstvu, imel je namreč s seboj čvrstega mladeniča in sam je bil, kakor sta ga poznala, pameten mladenič. Nista tedaj imela vzroka skrbeti in žalovati. In vendar pravi sv. pismo: Začel je stari Tobija silno žalovati in njegova žena Ana — jela sta jokati, zlasti se pa mati Ana ni dala potolažiti, ampak vsa v solzah zatopljena je klicala: »Oh, moj sin, zakaj sva te poslala na tuje, tebe, svetlobo svojih očíj, palico svoje starosti, tolažbo svojega življenja, upanje svojega zaroda!«

Huda, kaj ne, je bila žalost Ane, matere Tobijeve, a ona se je pač še mogla potolažiti, ker je vedela, kam je šel, in da je imel tovariša s seboj. Ni bilo pa tako pri Mariji. Ona je zgubila svoje Dete, in pri tem se ni mogla z ničemur potolažiti. In kakor je njena ljubezen do svojega božjega Deteta presegala ljubezen Anino do Tobije, tako je tudi njena žalost presegala ono. Ta žalost, katero je v tem trenutku občutila, bila je največja v njenem življenju, nikdar ni toliko bridkost napolnjevala njenega srca ne preje ne pozneje. Preje in pozneje je imela svojega Sina Jezusa pri sebi, v njegovi pričujočnosti in ž njim je trpela — sedaj pa je bila še od njega zapuščena. Prej je trpela, ker je imela božje Dete pri sebi in zanj je trpela — o kolika tolažba je bila to za njo! Sedaj pa trpi le zato, ker je zgubila to Dete, in odvezeta ji je bila vsa tolažba. Ko je prej trpela, vedela je vzrok, da je to volja božja in njenega Deteta, namreč v odrešenje človeškega rodu. To jo je pomirilo. — Ali sedaj pa ni vedela, zakaj jo je zapustil, kar je pa bilo še najhujše. O, kako strašne misli so morale v tem trenutku napolnjevati njeno srce! Vedela je vse, kaj se bo zgodilo, celo delo odrešenja ji je bilo znano, kakor so ga preroki napovedali, ali da jo bo zapustil, tega pa ni vedela. To je ona sama razodela v besedah: »Sin, zakaj si nama to storil?« ter nam dala pogledati v srce, katero je mučila strašna negotovost. To noč mučila je njeno srce tolika bolečina, kakor na celem svetu še nobeno srce. Sredi temne noči se vzdigneta z Jožefom ter se povrneta nazaj v Jeruzalem iskat svoje Dete. Trudne in ranjene so bile njene noge, ali še bolj ranjeno je bilo njeno srce. Ali ga bom še kedaj videla, njega, ki se mi je v teh dvanajstih letih tako prikupil? Ali sem njega nevredna postala? Vem sicer, da ga nisem vredna nositi, njega hraniti in varovati — ali me je pa zato zapustil? Tega mu pač ne morem pripisovati. Ali je šel nazaj k svojemu Očetu, predno je svoje delo dovršil? — ne, to ni mogoče. Trinogi nikoli ne počivajo. Morda je Arhelaj, naslednik Herodov, to priliko porabil in se ga polastil. Morda sem čas njegovega trpljenja napačno razumela, morda bo že sedaj moral trpeti. Morda že sedaj moje Dete visi na križu zunaj mesta Jeruzalemskega, in jaz bi ne bila zraven njega? Ali bi res umrl brez mene? Je-li samo zato me zapustil, da bi umrl brez mene, ter me rešil strašnih muk in bolečin pri pogledu na svoje trpeče Dete? — V take in enake misli zatopljena gre s svojim ženinom v Jeruzalem. Vsako romarsko četo ustavi ter jo poprašuje po svojem Detetu, na vsako hišo potrka in po-

gleda, če ni morda tu njen Sin. A vselej mora z žalostnim srcem svojo pot nadaljevati. Po dolgem, težavnem potu pride v Jeruzalem, kjer zopet, ne meneč se za ves trud, prehodi vse ulice, preišče vse kote, dokler ga slednjič ne najde v tempeljnu med učeniki in pismarji. Marija gre k njemu ter mu razodene svojo žalost: »Sin, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te iskala z žalostjo.« Nikdar prej ne poznej ni tega storila, da bi bila v besedah svojo žalost razodela, samo v tem trenutku je to storila. Kolika je tedaj morala biti njena bolečina! In da bi svojo žalost razodela, rabila je najkrepkejše besede. Opominjala je svoje Dete na rednikovo pravico, potem na svojo materino, rekoč: »Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« Opozorila ga je tudi na njegove otroške dolžnosti, rekoč: »Sin, zakaj si nama to storil?« Ni mu rekla, zakaj si zaostal, zakaj šel med učenike, ampak: zakaj si nama tako storil, to je: zakaj si naju zapustil brez najine vednosti? Ona ga je nekako prisilila, da ji je odgovoril. Kolika je pač morala biti bolečina in žalost naše najboljše Matere, ki jo je privedla k temu, da je tako govorila!

Blažena Benvenuta (Bojano) prosila je ob premišljevanju te bolečine Marijo, naj bi ji podelila to milost, da bi tudi ona občutila to bolečino. In glej! prikaže se ji lepa gospa z ljubeznivim detetom. Neizmerno veselje in srečo je občutila pri pogledu na to dete — a ko se ga je hotela dotakniti, zginilo je z materjo vred. In to napolni s strašno bolečino njeno srce — vedno hujša in hujša postaja, slednjič je prisiljena Marijo prositi, da naj ji pomaga, ker ne more več prestati bolečine. Ko trije dnevi minejo — prikaže se ji blažena devica Marija s svojim Sinom v naročji ter ji reče: »Ti si želela občutiti vso bolečino, katero sem jaz občutila tedaj, ko sem Jezusa zgubila — ali to, kar si ti trpela, še senca ni proti onim bolečinam. Ne zahtevaj več takih rečij, kajti ti bi v svoji slabosti ne mogla obstati pri takih bolečinah«. Kolika je morala biti tedaj bolečina in žalost Marijina!

Ni se nam čuditi, da so se pri toliki bolečini solzile oči Marijine, — da so ji kar v potokih tekle solze cele tri dni. A pri tem, predragi kristijanje, vprašajmo se pa tudi, mar li nimamo tudi mi kaj deleža pri teh solzah, mar jih tudi mi nismo kaj povzročili. O da, prelubi, in to še mnogokrat, kajti tudi mi le premnogokrat zgubimo Jezusa — zgubimo ga z grehom, z grehom zgubimo svoj največji zaklad — milost božjo. In večjega zaklada ni, kakor je milost božja. Ona podeli duši največjo lepoto. Neki grški modrijan (Platon) je rekel, da bi človek, ako bi videl čednost

s svojimi telesnimi očmi, ves zamaknjen se oklenil čednosti. Toda, kaj bi bil šele rekel ta modrijan, ko bi bil po veri spoznal lepoto milosti božje! Ona je, ki človeka nekako deležnega stori božje natore. Da spoznate, koliko lepote to podeli človeški duši, samo malo pomislite, kolika da je lepota božja. Samo en žarek te lepote naj vam podam. Mislite si ves srd in sovraštvo, katero imajo hudobni duhovi do Boga, ko bi vse to združili in še neznano pomnožili, o koliko morje sovraštva in srda bi to bilo! In vendar ko bi taka stvar, ki bi imela toliko sovraštva do Boga, le en trenotek videla svojega stvarnika v njegovi lepoti — bi se vse to sovraštvo spremenilo v enako ljubezen, kakoršno je bilo prej sovraštvo. Kolika mora biti tedaj lepota božja in kako lepa je duša v milosti božji, ko deležna postane te neskončne lepote! In ko bi se duša v takem stanu videla — bi od same radosti skoprnela. Zato tudi Gospod sam v sv. pismu nekako navdušeno kliče o taki duši: »O kako lepa si, prijateljica moja — o kako lepa si«. — Že samo to bi nas moralo tedaj priganjati, da bi nad vse cenili milost božjo. Ali kaj bomo šele rekli — ako pogledamo, kako so drugi cenili jo. Ljudstvo v Ameriki je nekdanj višje cenilo železo ko zlato. Toda, ko pa je videlo, koliko si Evropejci prizadevajo za zlato, kako se raznim nevarnostim izpostavljajo, prebrodijo morja, da bi si ga pridobili, začeli so tudi oni zlato bolj ceniti. Mar ne bomo tudi mi višje cenili milosti, ako vidimo, koliko da so jo drugi cenili? In koliko so jo drugi cenili? Poglejmo svetnike, kaj vsega niso oni storili, da bi si jo pridobili ali ohranili? Puščava v Egiptu je bila nekdanj tako napolnjena s puščavniki, da je bila skoraj tu cela država. Med njimi videl si lahko imenitne gospode, bogate kupce, slavne vojščake, veliko učenjakov — da, skoraj bi rekel, cvet človeštva je bil tu zbran. In če bi te bil vprašal, zakaj da so zapustili svet, zakaj se odpovedali vsemu posvetnemu vživanju in radovanju, kaj da tako žalostno živé, se toliko bičajo in posté, kaj pomenjajo ta trda ležišča na zemlji, kaj ona težavna dela in opravila, kaj da toliko molijo od solnčnega vzhoda do zahoda; vsi bi ti bili enoglasno odgovorili: da ne iščejo drugzega, ko milosti božje. Isto bi ti bili odgovorili mučenci, katerih je toliko število, da, ko bi jih na leto razdelili, prišlo bi jih na vsak dan po več tisoč. Vprašaj jih, kako da so v tolikih bolečinah stanovitni ostali, da so se celo rabeljni pri njih utrudili, kaj da se toliko veselé, ko gredó na morišče, kakor da bi šli na veselice? Odkod to, da so zametovali ne samo svoje življenje ampak tudi prijateljstvo kraljev in

cesarjev, zametovali najvišje časti in bogastva. Vsi bi ti bili odgovorili z enim glasom, da so to storili le zato, da bi milosti božje ne zgubili ali si jo pridobili. O koliko vredna mora biti tedaj milost božja, koliko vredno, da je Jezus pri nas.

Toda to še ni nič, ampak pomislite, koliko je Bog sam cenil to milost. Le pomislite, koliko muk in trpljenja je on prestal, da nam jo je prislužil. Kdor bi nikdar ne bil slišal, kako lepa da je bila Rahel, sklepati bi bil moral že iz tega, ker je Jakop celih 14 let za-njo služil in da se mu je to malo zdelo, kakor pravi sv. pismo. Toda predragi! Jezus Kristus ni samo 14 let, ampak celih 33 let služil — On, vladar celega sveta, da bi nam in ne sebi prislužil milost. In ko bi jo nam bil lahko pridobil z malim trudom, ni hotel, ampak izbral si je najhujše trpljenje in naj-sramotnejšo smrt, samo da bi nam pokazal njeno neskončno vrednost. Quod potuit gutta — hoc voluit unda. Da bi nam jo bil pridobil, zadostovala bi bila le ena kapljica krvi, a prelil jo je do zadnje kapljice, da bi vsaj ne imeli vzroka to neskončno dobroto — milost božjo zaničevati. In toliko je vredna milost božja ko Bog sam. A žalibog, da le premnogi ne cenijo tega zaklada, kakor bi ga imeli ceniti. Neki človek je imel v časnih zadevah veliko zgubo in ta ga je tako hudo zadela, da je umrl od žalosti. Kje je pa, dragi moji, človek, ki bi od žalosti umrl, ko je zgubil milost božjo, svoj najdražji zaklad — ljubega Jezusa? O, le premnogokrat resnične postanejo besede sv. Avgušтина: *Človek je zgubil vola in gre za njim; zgubil je ovco in jo skrbno išče; zgubil je osla in nima počitka. Zgubi pa človek svojega Boga, zgubi milost božjo*, ali kaj žaluje? Ne, *marveč je in pije in počiva*. O neizmerna slepota grešnikova! Jezus videč mesto Jeruzalem, ki je zgubilo svojega Boga, zjokal se je nad njim, rekoč: *O da bi spoznalo vsaj ta svoj dan, kaj je v zveličanje*. Predragi! Jezus je britke solze prelival nad grešniki, ki so zapustili njega, svojega Boga, in katere je tudi on zapustil, mar menite, da se v onem trenutku Marijino oko, ko se je solzilo vsled zgube Jezusove, ni solzilo tudi nad grešnikom, ki je Jezusa zgubil? O da, tudi tebi grešnik, ki si zgubil po grehu Jezusa, veljale so one solze, ki naj bi tudi tebe opominjale, da se povrni nazaj ter poišči Jezusa.

V mestu Vormsu na Nemškem je imela vdova edinega sina. A ni ji delal veselja, marveč bil ji je le v bridkost in žalost ter vzrok številnih solz. Surovo se je obnašal do nje, tepel jo, kradel ji zadnje krajcarje. In ko ni več imela, zapustil jo je in se

ni nikdar več k nji povrnil. Med tem je padal vedno globokeje, doprinašal največje hudobije in slednjič prišel v ječo. Tu potrka nekega dne nekdo na vrata jetničarjeva. In kako se začudi jetničar, ko odpre vrata in pred seboj zagleda mater onega jetnika. Prosila ga je, da naj jo pusti k sinu. »Kaj, ti hočeš k svojemu sinu? Ali ne veš, kaj ti je vse storil?« »Vem«, odvrne mati. — »Kako te je ob vse pripravil?« »Vem.« — »Kako te je zapustil, kako sramotno s teboj ravnal?« »Vem.« — »Kako ti je po življenju stregel?« »Vem; ali saj je vendar moj otrok.« In vsa od solz oblita gre k sinu, da bi ga pritisnila na svoje materino srce, kakor da bi ji ne bil nič hudega storil. In jetnik, videč svojo mater — videč jo v solzah, njeno ljubezen, ki ga je poiskala vsega zapuščenega in zavrženega od vsega sveta — se vzdrami ter začne novo življenje.

O, dragi grešnik, ali ne smem tudi od tebe istega pričakovati, ki si gledal danes svojo Mater, kako se solzi nad teboj, katerega je sam Bog zapustil? O posnemaj tudi ti zgled onega zgrubljenega sina, povrni se tudi ti k boljšemu življenju, poišči Jezusa v dobri velikonočni spovedi, in neizmerno veselje si napravil svoji nebeski Materi, neizmerno veselje nebesom in tudi samemu sebi kakor za čas, tako tudi za večnost. Amen.

J. M. Seigerschmied.

Praznik svetega Jožefa.

Svetega Jožefa čast in oblast.

Kdo je zvesti in razumni hlapec,
katerega je postavil gospod čez svojo
družino? Mat. 24, 45.

Sv. pismo omenja štiri Jožefe zavoljo njihovih posebnih čednostij. Prvi je vsem znan oni čisti, nedolžni Jožef, sin očaka Jakopa, katerega so bratje iz nevoščljivosti prodali egiptovskim kupcem, kateri je bil pozneje od Faraona čudežno povikšan v kraljevsko čast čez vso egiptovsko deželo, kakor o njem poje psalm (104, 21.) Davidov: *Postavil ga je gospodarja svoji hiši in oblastnika vsega svojega premoženja.*

Drugi, katerega hvalno omenja evangelij (Mat. 27, 57.), je Jožef iz Arimateje, blag, pravičen, svet mož, skriven učenec Jezusov, kateri v zboru ni privolil v obsojenje Zveličarja (Luk. 23, 51.) in ko je Jezus na križu izdihnil svojo dušo, srčno in brez strahu zaprosil Ponceja Pilata, naj mu prepusti mrtvo truplo; in ko ga je dobil, zavil ga je v tančice, mazilil z dišavami (Jan. 19, 39.) in ga položil v nov, iz skale vsekán grob.

Tretji Jožef, imenovan Barzaba, ki je zavoljo svoje pravico-ljubnosti in svetosti dobil priimek »pravični«, bil je izmed 72 učencev Gospodovih in je s sv. Matijem prišel v vabljanje za apostolsko službo. (Dej. ap. 1, 23.) Pozneje, kakor se bere (v rimskem martirologiju), je postal sv. škof v Elefteropolis v Palestini; spomin njegov se obhaja 20. julija.

Vse te pa daleč presega v svetosti in čednosti sv. Jožef, rednik Kristusov in ženin blažene Device Marije, o katerem pravi sv. Matevž (1, 16.), *da je mož Marije, od katere je rojen Jezus, ki je imenovan Kristus*. V teh besedah je povedana vsa slava njegova, tako da pravi veliki učenik Suvarec: Jožef presega v milosti in veličastvu sv. aposteljne in sv. Janeza Krstnika zato, ker njegova služba presega službo onih; ker je več biti oče in odgojevalec Kristusov, kakor pa njegov napovedovalec in predhodnik.

Skušnja pa uči, da še v posvetnih rečeh raste zaupanje do take osebe, ki je v visokem stanu, časti in oblasti, tem bolj se sme to v duhovnem pomenu trditi. Zato utegne premišljevanje časti in oblasti sv. Jožefa o današnjem njegovem prazniku — pomnožiti in pokrepčati naše češčenje, pobožnost in zaupanje do tega svetnika, patrona slovenskih dežel.

I. Ako govorimo o časti sv. Jožefa, ne mislimo na njegove posvetne prednosti, zakaj tudi on ima slavne pradede, ker je potomec kraljeve Davidove rodovine. Kajti prava visokost, katero nebesa spoštujejo, opira se na vse druge vzroke, kakor so tisti, na katere svet zida svoje veličastvo. Mi iščemo vse družega vira Jožefove hvale in časti. Nebesa sama so Jožefu izročila preimennitno službo, na katero se opira vsa čast in oblast njegova v nebesih in na zemlji. Kajti

1. Jožef je bil namestnik Najvikšega, Očeta nebeškega. Od vekomaj je bil Bog sklenil po svojem Sinu svet odrešiti. Bog pa vlada vse stvari in zadeve tako, kakor so zemlji primerne, ljudem najbolj razumljive. Da bo svojega Sina poslal na svet; kdaj in kako, to je v raznih časih naznanjal po svojih prerokih; in v prihodnji čudež zamaknen, je vskliknil prerok Izaija (7, 14.): *Glej, Devica bo spočela in rodila Sina*. A Bog je poskrbel, da se čast deviške Matere in čast čudežnega otroka ni sumičila, poskrbel je za takega moža po svoji volji, kateremu so se mogli

razodeti čudežni sklepi. Res bi bil Bog lahko varoval svojega edinorojenega Sina sam »z nebes visocega trona«; pa kakor je hotel Jezus ljudem v vseh rečeh razven greha jednak postati, tako je hotel tudi nebeški Oče svoje varstvo človeškim rokam izročiti; odločil je Jezusu in deviški Materi njegovi človeškega varuha, svojega namestnika. — Pa kdo je imel biti tako srečen, da bi namestoval Najvikšega na zemlji? *Kdo, moramo vprašati s sv. pismom (Mat. 24, 45.), je tisti zvesti in razumni hlapec, katerega je postavil gospod čez svojo družino?* Komu je bila odločena taka nadangeljska čast?

Moral je biti mož angeljske čednosti, ki bi mogel čistost božje Matere v svoje varstvo vzeti; mož, ki bi po pravi zaroki ves sum odstranil od sebe; mož, ki bi bil dovolj zvest vsa povelja nebes natanko spolnovati, da bi se izvršili preimenitni sklepi božji. — Vsi vemo, komu je bila odločena ta naloga in visoka čast: sv. Jožefu, čegar veseli praznik danes obhajamo.

Jožef je tedaj namestnik Očeta nebeškega, njemu so morali angelji povelja božje modrosti in vsemogočnosti doprinasati; Jožef je tisti zvesti levit, ki je neprenehoma stražil pred šotorom Boga izraelovega; on je tisti skrivnostni oblak, ki je zakrival posodo (šotor) včlovečenega Boga; on je vedno zeleneče drevo, pod čigar senco je varno prirastla iz korenine Jesetove rodovitna mladika; on je modri spremljevalec, ki je živo skrinjo zaveze Gospodovo, kakor je bilo potrebno, peljal od jednega kraja do drugega. Skratka, Jožef je pooblaščen gospodar svete družine na zemlji.

Preroki so res veliki, ker so gledali v temno prihodnost ter nam zapustili v podobah in prilikah zgodbo Mesijevo; apostoli so veliki, ker so nesli ime Jezusovo po vsem svetu; mučenci so imenitni, ker so kri in življenje darovali za Zveličarjevo vero; a mi zdaj tudi vemo, da je ravno Jožef oskrboval in varoval tistega, katerega so preroki zrl le v daljavi; mi vemo, da je ravno Jožef na povelje božje v svojem srcu hranil tisto skrivnost, katero so potem apostoli tudi na božjo zapoved povsod oznanovali; mi vemo, da je on s tistim skoro 30 let borno živel, za katerega so mučenci junaško umrli. Kdo bi torej ne občudoval prednosti, imenitnosti in visokosti, s katero je sv. Jožefa prvi počastil sam nebeški Oče?

2. Za sv. Jožefa nepopisljivo velika čast je to, ker je ženi n deviške Matere Marije. To njegovo zakonsko zvezo dokazuje

naravnost spričevanje božje. Ko namreč Jožef ni hotel Marije razglasiti, pravi današnji evangelij (Mat. 1, 18.), hotel jo je skrivaj zapustiti, prikazal se mu je angelj v spanju ter ga je potolažil, rekoč: »Jožef, sin Davidov, ne boj se k sebi vzeti Marije, svoje žene; zakaj kar je v njej rojeno, je od sv. Duha.«

Gotovo je bil to presrečen trenutek za sv. očaka, ko se je z Marijo zaročil. Kakor nekdanj Salomon, ko mu je bila nebeška modrost, zanj izvir vsega blagra, podeljena, tako je mogel tudi Jožef veselo vsklikniti: »Ž njo (z Marijo) mi je došlo vse dobro.« (Modr. 7, 11.)

Zares srečnega moramo imenovati sv. Jožefa, ki je vse dobro zadobil po zvezi z Marijo. Ne samo za nekaj trenutkov, ampak za zmiraj je dobil pravico prebivati v družbi tiste preblazene Device, katero je izvolil nebeški Oče za svojo drago hčer, Sin božji za svojo ljubljeno Mater, sv. Duh za svojo zalo nevesto. Jožef je bil tista izvoljena oseba, kateremu je Mati božja zaupljivo razodevala, po katerem se je mogla ravnati, kateremu se je dala voditi; on je bil priča veličastnih čednostij blažene Device Marije; da, on je dobil v varstvo Kraljico angeljev ter tako stopil v najožjo dotiko in zvezo z božjim Detetom.

Ali si moremo torej misliti višjo čast, kot je ta? ali nam je mogoče po vsem obsegu spregledati visokost Marijino? In če tega ne moremo, tudi nismo v stanu prav spoznati in ceniti prednosti, ki Jožefu pristoji zavoljo te zveze.

Čast neveste se ne dá ločiti od časti ženinove. Kajti drug po drugem zadobi vse prednosti; in slava, ki se jednemu glasi, velja tudi za družega. — Tako tedaj je srečen ta sv. ženin, ker se po tej zvezi udeležuje časti in visokosti Marijine. Po čistosti, čednosti Marijini in njeni žarni ljubezni do Boga, moral je biti tudi Jožef vedno bolj blagoslovljen. Beremo sicer ginjlive izglede vednega devištva tudi v življenju zakonskih svetnikov in svetnic; toda tolike svetosti, tolike prizanesljivosti in postrežljivosti, takega nebeškega miru in take angeljske sreče pa še ni bilo in je ne bo v nobeni družini, kakor je bila v sv. družinici v Nazaretu. — Zavoljo te zveze med dvema čistima dušama ni moglo nič kaliti Jožefove sreče; vse bridkosti in težave, ki so bile sklenjene ž njegovim bornim stanom, pozabil je ob pogledu na blaženo Devico.

3. Ravno po tej veličastni zvezi je postal Jožef rednik Jezusov; in to je njegova tretja prednost in imenitna čast. Kot moža Marijinega so z začetka ljudje splošno imeli Jožefa za očeta

Jezusovega. Evangelij sam mu večkrat prilastuje to ime. Ko sveti Lukež pripoveduje čudežne reči iz prerokbe o božjem Detetu, pristavi: »Njegov oče in njegova mati sta se čudila nad tem, kar se je o njem govorilo« (Luk. 2, 33.); in ko je Marija hotela dvajstletnemu mladeniču v tempeljni potožiti bridkost, ki se je bila polastila nje in Jožefa, rekla mu je: »Sin, kaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala.« (v. 48.)

Jožef je bil tedaj počasten z lepim imenom: oče. In to je res bil — ne sicer po rojstvu — pač pa po oblasti in skrbi, katero mu je nebeški Oče izročil čez Jezusa. Varuh, rednik, vodnik, odgojevalec Jezusov je bil Jožef — v resnici služba, ki ga povzdiguje nad preroke, aposteljne in vse služabnike božje. Ti vsi so imeli le ime služabnikov božjih, ime očeta so morali vsi prepustiti jedino le Jožefu. Med vsemi je smel le Jožef zapovedovati gospodovalcn vesoljnega stvarstva; in Bog ga posluša, ga uboga, kakor evangelij pravi: *Bil jima je pokoren* (Luk. 2, 51.)

Bog je sicer imel dosti pomočkov, s katerimi bi bil skrbel za svojega Sina; ali vendar se je poslužil človeškega varstva in odgoje, in to izročil je sv. Jožefu. Ko ga je nebeški Oče poklical k tej službi, govoril mu je takorekoč: »Glej, Jožef, ti vredni naslednik Davidovega rodú, svojega Sina bom poslal na svet, ne v bliščobi posvetne visokosti, ker ne pride s pozemeljsko oblastjo in močjo, ampak s ponižnostjo in trpljenjem svet odrešit; glej, pošljem ga s težo človeških slabostij, in tebe, Jožef, sem izvolil za njegovega spremljevalca, odgojitelja in rednika! On te bo spoštoval kakor očeta, ti ga le vzgojaj kakor varuh; priča boš čudežnih rečij, veselih pa tudi bridkih; videl boš, kako ga bodo slavili angelji nebeški, molili borni pastirci, darove mu prinesli imenitni Modri; pa tolaži ga tudi žalostnega, nasiti ga lačnega, napoji žejnega, varuj njegovo življenje; glej, to je tvoja služba, to so tvoje pravice!« — Zato pa tudi Jezus razven matere Marije ni nikogar tako ljubil, tako čislal, tako spoštoval in častil, kakor svojega, rekel bi družega očeta, sv. Jožefa.

II. Ako slišimo o toliki časti sv. Jožefa, gotovo se ne bomo čudili, da mu je Bog podelil veliko oblast in moč tudi v nebesih, tako da se kristijani lahko zaupljivo k njemu zatekajo v vseh potrebah.

α) Velika je mnogokrat moč in oblast velikašev. Velika je bila oblast Jozuetova, ko je nekoč solncu zapovedal, naj ne zaide, dokler ne bo zmaga dobljena. In solnce in mesec sta obstala v

svojem teku. (Joz. 10, 12.) Ali vsa ta moč zgine pred oblastjo svetega Jožefa, kateri je v ponižnosti mogel o sebi reči: Dobil sem pravico zapovedovati tistemu Bogu, od katerega je vse stvarstvo odvisno, kateremu se morata priklanjati nebo in zemlja. Dobil sem pravico zapovedovati duhovnemu solncu, ki je Kristus Gospod, in njegovi materi Mariji, ki je lepa kot luna. In zares sta ta dva obstala in se vklanjala njegovi volji. — In ker je bil Jožef na zemlji vedno v najbližji dotiki z Jezusom in Marijo, zato si smemo misliti, da je tudi v nebesih za Jezusom in Marijo k največji časti dospel ter ima pri Bogu za njima najmočnejši vpliv. Sv. Bernardin trdi, da je Jožefov tron v nebesih povzdignen nad vse aposteljne in vse zbore angeljske. Zato utegne pobožni pisavec Suvarec prav imeti, ko piše, da ima Jožef koj za Marijo častni prostor ob desnici Jezusovi. In tako on vlada kraljestvo Jezusovo, sv. cerkev. Zato so modro ravnali slavni papež Pij IX., da so ga izvolili za varuha vesoljne krščanske družine.

β) Potemtakem pač lahko vsak izprevidi, da je sv. Jožef v nebesih mogočen priprošnjik in vedno pripravljen pomočnik. Kdo bi se čudil, da tako visoko povzdigneni svetnik, zenin blažene Device Marije, rednik Jezusov, vse lahko od Boga izprosi in prejme? »Sv. Jožef ne prosi, ampak takorekoč zapoveduje, piše učen Gerzon; drugi svetniki morejo le po priprošnji od Boga za nas kaj pridobiti; sv. Jožef pa more svojemu rejencu takorekoč kot oče zapovedati, da bi nam podelil, česar ga prosimo.«

Kakor Plutarh piše, imel je Temistokles, atenski vojskovodja, navado pri svojih prijateljih govor takole skleniti: »Moj sin zapoveduje svoji materi in lahko vse prejme od nje, ker ga ona silno ljubi; njegova mati zapoveduje meni, in jaz ji dovolim vse, kar želi, ker jo ljubim in cenim čez vse druge; jaz pa imam oblast čez vso Grčijo in vsi se ravnaajo po moji želji in volji; tako je tedaj moj sin zapovedujoč gospod čez vse Grško in vse premore.«

Ali ne smemo te primeré obrniti na Jezusa, Marijo in svetega Jožefa? Jezus ima oblast zapovedovati vsemu nebeškemu kraljestvu, ker je Sin božji, katerega Oče ljubi z neskončno ljubeznijo; Marija vse premore pri Jezusu, ker je njegova ljubljena Mati in mu lahko zapové; Jožef pa lahko vse zadobi pri Mariji, ker je njen preljubljeni ženin. Mož pa je glava žene, zato si Marija dá rada od Jožefa zapovedati, ker ga ljubi nad vsemi ljudmi. Tako bi se tedaj sveti Jožef (tudi v tem obziru) smel imenovati po božji milosti zapovedujoč gospod v nebeškem kraljestvu, ki vse premore.

γ) Zato po pravici preslavljaajo mnogi sv. pisavci njegovo oblast ter ga kar imenujejo *splošnega pomočnika*, da bi vernike toliko bolj spodbudili, kako naj se zaupljivo zatekajo k njemu. Le čujmo sv. Tomaža Akvinskega, ki pravi: *Nekaterim svetnikom je dana od Boga milost, da v posamezni nesreči pomagajo, sv. Jožefu pa, da nam more v vseh potrebah in nadlogah pomoč deliti.* Njegova velika častilka sv. Terezija piše: »Jaz se ne spominjam, da bi bila kdaj prosila za kaj sv. Jožefa, česar bi mi ne bil dodelil. Velike dobrote, katere mi je Bog po njem dal, in dušne in telesne nevarnosti, iz katerih me je rešil, so dovolj čudne; kakor mislim, dodelil je Bog milost drugim svetnikom, tistim, kateri se njih prošnji priporočajo, v posebnih potrebah pomagati; o tem slavnem svetniku sem pa prepričana, da pomaga v vseh potrebah. Gospod s tem naznani, da kakor mu je bil na zemlji pokoren, hoče tudi v nebesih vse dopolniti, kar ga on prosi. To so poskusili tudi drugi ljudje, katerim sem svetovala, naj se njemu priporočé.«

Pa ni nam več potreba nadalje razkladati oblasti sv. Jožefa, ni nam treba preslavljati njegove časti in visokosti; že vse to, kar smo slišali, nam dovolj priča, da nam ne ostaja družega, kakor hiteti k sv. Jožefu. Saj je bil Jožef po postavi oče Jezusov, ki je naš »prvorojeni brat«, in bil je mož Marije, ki je naša mati; tedaj je v nekem pomenu on tudi naš oče. In kdo bi se zaupljivo ne zatekel k svojemu očetu ter mu vse potožil, kar ga teži na duši in telesu? Kar je nekdaj kralj Faraon govoril o egiptovskem Jožefu: »Pojdite k Jožefu in storite, kar vam poreče!« (I. Moz. 41, 55.) to še bolj velja v višjem pomenu o Jožefu nazareškem. Saj je on s svojim lepim, svetim izgledom vsem stanovom najboljši učenik. Pojdite torej k Jožefu, vi mladeniči, in učite se od njega nedolžnost ljubiti, belo lilijo čistosti gojiti, da se vam razcvita v srcu in na obličju! Pojdite k njemu, vi zakonski, učite se od njega miru, ljubezni in potrpežljivosti v bridkostih, ki jih dopusti božja previdnost! Pojdite, vi stariši, ter se učite vam izročene otroke v strahu božjem izgojevati in v tempelj Gospodov spremljevati! Pojdite k njemu, rokodelci, ter se učite od njegovega pridnega dela pošteno skrbeti za svojo rodovino! Hitite k njemu, vsi grešniki, in učite se, kako se mora zgubljeni Jezus z žalostjo iskati! — O vsi, vsi moramo k njemu hiteti ter ga prositi, naj nas ne zapusti ob odločilnem trenutku naše smrti, saj nam sv. Alfonz Ligvori potrjuje, da takrat

sv. Jožef svojim častilcem skazuje posebno pomoč. Ako se v življenju zaupljivo zatekamo v njegovo varstvo, bomo enkrat deležni njegove časti v nebesih! Amen.

Ant. Žlogar.

Četrta postna nedelja.

Priprava k sv. obhajilu.

Jezus je tedaj vzel kruhe, in je zahvalil, ter jih razdelil med sedeče.
(Jan. 6, 11.)

Judje so bili sploh te misli, da ji bode obljubljeni Mesija ali Odrešenik oprostil jarma njih sovražnikov ter jih storil najmočnejše in najsrečnejše ljudstvo na zemlji. Teh misli je bilo tudi onih 5000 ljudij, katere je Zveličar po spričevanju današnjega sv. evangelija v puščavi nasitil s pet ječmenovimi kruhi in z dvema ribama. Ko so bili namreč nasičeni, zamislili so se v tisto zlato dōbo Mesijevega kraljestva, ki jim bode v obilnosti prinesla posvetnih dobrot in veselja. Mislili so, da ravno po tem čudežu je začel Jezus ustanavljati svoje pozemeljsko kraljestvo. Zategadelj so ga hoteli po sili vzeti in ga kralja storiti; ali on jim je te misli preprečil ter samoč zbežal na goro in s tem pokazal, kar je ne dolgo po tej prigodbi v obraz povedal Pilatu: »Moje kraljestvo ni od tega sveta.« (Jan. 15, 36.)

Ko nam sv. cerkev današnjo nedeljo ta čudež pomnoženja kruhov veli premišljevat, spominja nas ob jednom tistega nebeškega kruha, katerega nam vzlasti ob velikonočnem času podaje v sv. obhajilu. Da bi ga vredno prejeli, stavi nam v zgled to množico v puščavi, kakor bi hotela reči: »Poglejte, kako se je to ljudstvo s postom, z molitvijo in s preziranjem vseh drugih časnih potreb pripravljalo na to čudežno jed; tako se za vredno prejemo sv. rešnjega Telesa pripravljajte tudi vi, da bote deležni postali njegovih milostij. Ta glas sv. cerkve večidel še poslušate; vendar, da prejemanje zakramenta sv. rešnjega Telesa pri sedanjih kristijanah tako malo sadu obrodi, krivi ste posebno dve napaki. Te dve napaki sta: prepovršnja priprava k temu najsv. zakramentu in pa grda nehvaležnost po prejemi tega sv. zakramenta. O prvi teh dveh napak, namreč o površnji pripravi k zakramentu sv. rešnjega Telesa, vam bodem torej danes nekoliko izpregovoril v vaš pouk in me zvesto poslušajte.

Ko govorim o površni pripravi k zakramentu sv. rešnjega Telesa, govorim le o dušni, ter vam o telesni pripravi, da morate namreč vsaj od polnoči prejšnjega večera tešče biti in v spodobni obleki, umiti, oprani, sčesani in ne raztrgani, pa tudi ne nečimurno oblečeni k sv. obhajilu priti, danes nadalje ne govorim. Dušna priprava pa obstoja zlasti v tem:

a) da moramo v milosti božji, ali živi na duši biti. Kaj ne, jed in pijača je le za žive ljudi, ne pa za mrtve. Ravno tako je zakrament sv. rešnjega Telesa kot nebeška jed in pijača le za živo dušo, to je za tistega, ki je v stanu posvečujoče milosti božje. To posvečujočo milost božjo je razlil sv. Duh prvič v zakramentu sv. krsta, in blagor mu, kdor to krstno milost božjo ohrani, ker on je najpripravnejši za prejemo sv. obhajila. Kdor je bil pa tako nesrečen, da je po smrtnem grehu zapravil to krstno milost božjo ali nedolžnost, ta je mrtev na duši in za duhovne mrličke ni zakrament sv. rešnjega Telesa. Zato je za prve čase krščanstva po skončani pridigi dijakon pri sv. maši vselej klical, rekoč: »Svete reči so za svete ljudi, torej pojdite iz cerkve, kateri ste še v pokori!« S temi besedami so bili spokorniki odločeni od sv. obhajila, med tem, ko so za prvih časov krščanstva vsi drugi verni z mašnikom vred sv. obhajilo prejeli pri vsaki daritvi sv. maše.

Vsakemu grešniku je toraj prvo potreba, da se z dobro opravljeno spovedjo poprej znebi vsakega vsaj smrtnega greha, predno pristopi k sv. obhajilu. To veleva že sveti apostelj Pavel rekoč: *Človek naj presodi samega sebe, in potem naj je od tega kruha in pije od tega keliha; zakaj kdor nevredno je in pije, ta sam sebi je in pije pogubljenje.* (I. Kor. 11, 29.) — Iz tega pa sami lahko previdite, kateri da niso za sv. obhajilo, namreč: krivičniki ali tatje in sleparji, kateri storjene škode ne mislijo povrniti; tisti, ki so v bližnji grešni priložnosti in te priložnosti nočejo zapustiti; tisti, ki so dali očitno pohujšanje, pa ga nočejo popraviti; tisti, ki živé v sovraštvu in se nočejo z bližnjim spraviti; tisti, ki so se privadili nečistosti, pijančevanju, zapravljanju ali preklinjevanju, dokler ne zapusté pregrešne navade. Iz tega pa tudi zopet sami lahko spoznate, da v smrtnih grehih, toraj nevredno in božjeropno, prejemajo sv. obhajilo tisti, ki nočejo grehov zapustiti, storjene škode popraviti, in pokore storiti, pa vendar le po sili hočejo k božji mizi pristopiti in zato po božjih potih letajo od spovednika do spovednika, da odvezo prisleparijo. Toda kaj jim pomaga, ako jih ta ali uni spovednik odveže in pusti k sv. obhajilu, če pa Bog v

nebesih ne potrdi te odveze, in pri sv. obhajilu sami sebi jedó in pijó pogubljenje?! Zato si dobro zapomnite, da je prva dušna priprava za sv. obhajilo ta, da smo vsaj po dobro opravljeni spovedi brez smrtnega greha in pripravljeni, vsaktere nasledke greha poravnati in zanj pred Bogom zadostovati.

b) Druga priprava k sv. obhajilu pa obstoja v tem, da kristijan tudi majhnih grehov ne ljubi. Ne rečem sicer, da ne vredno prejme sv. obhajilo tisti, ki je v majhnih grehih; a to je vendar gotovo, da tudi majhni grehi milostim sv. obhajila napotje delajo in jim jemljó moč in vspeh, in to še posebno tisti mali grehi, do katerih ima človek še kako posebno nagnjenje in se jih ne prizadeva znebiti. Izkušnja dovolj uči, da kdor v malem ni zvest, zvest bode še manj v velikem, in zopet izkušnja dovolj uči, da iz malega raste veliko, iz malih pregreškov zabrede se v smrtne grehe. Vem pa tudi, da se človek vseh malih pregreškov na tem svetu pri svoji slabosti in naglosti ne more obvarovati; a to vsaj mora si vsak pravi spokornik prizadevati, da v sebi zmiraj bolj in bolj zaduši vsaj ljubezen do malih grehov. V čim večji meri obstaja to njegovo prizadevanje, v tem večji meri postane deležen milosti najsvetejšega zakramenta; čem manj pa mu je na malih grehih ležeče, tem večja je njegova mrzlota do Jezusa in njegovih milostij, in od tod tako pičel sad sv. obhajila! Zato sv. Janez Križostom vernikom priporoča: *Nikoli nikarte s mlačnim srcem hoditi k mizi božji, temuč vselej si prizadevajte za gorečo ljubezen*. Saj tudi jed in pijača človeku le tedaj tekne, kedar lakoto in žejo občuti in okrepiča poželi; če pa nima poželenja po jedi in pijači bode se z jedjo in s pijačo le silil in mu tudi ne bode teknila. To pri-liko obrnite na sv. obhajilo, in ta naj vas prepriča, da mora tudi tisti kristijan, ki hoče od sv. obhajila kaj sadu pričakovati, imeti gorečo ljubezen do Jezusa, sv. lakoto in žejo do najsv. zakramenta. Sv. obhajilo človeku ne sme postati v navado, ali da bi je prejel zavoljo drugih ljudij, ali zavoljo kakenga praznika, ali odpustka, ampak iz ljubezni do Jezusa. Zategadelj je poslednjič pred sv. obhajilom pripravljati se

c) z gorečnostjo in pobožnostjo na ta sv. zakrament. Gorečnost in pobožnost pa obstojate v tem, da v sebi obujamo vero, upanje in ljubezen; — živo vero, da je Jezus Kristus kot Bog in človek v zakramentu sv. rešnjega Telesa z dušo in s telesom pričujoč, kakor je kedaj po zemlji hodil in sedaj sedi v veličastvu Boga Očeta, da je njegovo meso in njegova kri res jed

in pijača, ki ohrani naše duše v večno življenje. — Trdno zaupanje, da nam bode Jezus, kateri se nam v tem zakramentu dá samega sebe vžiti, s seboj vred dodelil vsega, česar nam je v zveličanje potreba, ter ozdravil rane naše bolne duše; gorečo ljubezen, da s Petrom odgovarjamo: *Gospod, ti veš vse reči, veš tudi, da te ljubim*, in me od te ljubezni ne bode ločila nobena stvar po izgledu svetega Pavla, ki kliče: *Svest sem si . . .* (Rim. 8.) Da pa ta ljubezen do Jezusa tembolj vzplamti v našem srcu, premišljujmo in jemljimo si k srcu njegovo trpljenje in njegovo smrt na križi, zakaj ker je svoje ljubil, ljubil jih je do konca in večje ljubezni nima nihče, kakor tisti, ki dá življenje za svoje brate. — In če si na dalje pred oči postavimo, da je v zakramentu sv. rešnjega Telesa Jezus Kristus ne le ko človek, ampak tudi ko naš Bog, kateremu gre vsa čast in hvala vekomaj, pričujoč, spoznali bomo, da smo ga ravno sedaj najbolj dolžni moliti, ko se tolikanj poniža, da ne gre le v našo hišo, ampak celo v naše srce, ter hoče biti živež našim dušam; spoznali bomo, da se nam je ravno sedaj treba pred njim ponižati, rekoč z Janezom Krstnikom, da nismo vredni jermenov od njegovih čevljev odvezati, ali s sv. Petrom, ki je po čudežu obilnega ribjega vlaka zaklical: »Gospod, pojdi od mene proč, ker sem grešen človek,« — posoda gnjusobe, otrok jeze božje, ves nečimuren in prevzet, ves tožljiv za obro, da hitro pripravljen za vse hudo. — Take in tem jednake misli naj nas navdajajo, kadar se pripravljamo k prejemi tega najsv. zakramenta, — in če ga bomo že žive dni vselej prejeli v stanu posvečujoče milosti božje, s studom tudi malih grehov, z živo vero, s trdnim zaupanjem in gorečo ljubeznijo, z molitvijo in premišljevanjem njegovega trpljenja in njegove smrti ter z globoko ponižnostjo, o gotovo nam bode še na smrtni postelji k brezštevilnim milostim v življenju dodal še to, da se bode z nami sklenil in nam bode zastava večnega življenja, milosten sodnik, naše brezimno, večno plačilo, naš vžitek v nebesih. Amen.

M. Torkar.

a)

Dobri pastir. — IV. Paša ali hrana dobrega pastirja.

Moje meso je res jed in moja kri
je res pijača. Jan 6, 56.

Bilo je dné 16. julija l. 1848, ko se je v škofiji Milvauke v polnočni Ameriki zgodil prav lep in velik čudež. Neki krivoverec,

Pollvert po imenu, obljubil je svoji za smrt bolni katoliški ženi, da bo dal svoje otroke v rimsko-katoliški veri izrediti in da jih bo puščal k sv. zakramentom, posebno k sv. obhajilu. Mož je iz ljubezni do svoje ranjce žene spolnil to obljubo in je peljal svoje že nekoliko odrastle otroke k sv. krstu in ob enem tudi k prvemu sv. obhajilu. Ob tej priložnosti si je hotel, kakor je zaničljivo rekel, katoliškega Boga (namreč Jezusa v presv. rešnjem Telesu) prav natanko ogledati. Presveto rešnje Telo je bilo v monštranci izpostavljeno in njemu v čast se je zapela pesem, med tem pa je omenjeni krivoverec le malo stopinj daleč od altarja z nepremakljivimi očmi ogledoval presveto hostijo. Na enkrat pa se mu je videlo, da je bila sv. hostija večja, in v njeni sredi je prav razločno videl Jezusa kot dobrega pastirja z ovco na rami, s pastirskim klobukom na glavi in v črno-rujavi suknji. Krivoverec je sprvega mislil, da ga le oči motijo, in gledal je prikazen zdaj z enim zdaj z drugim očesom, potem zopet z obema očesoma tako dolgo, da se je popolnoma prepričal, da to ni nobena zmota. Neizrekljivo ga je to ginilo, solze so se mu udrle iz očíj, in iz cerkve gredé je glasno zdihoval: »Katoličani imajo živega Boga med seboj. Videl sem z lastnimi očmi Jezusa kot dobrega pastirja v sveti hostiji z ovco na rami. Zgubljena ovca se je našla, ta sem jaz; jaz hočem katoličan postati.« In je tudi res postal rimsko-katoliški kristijan, in je v pričo duhovnika in več drugih mož s prisego potrdil, da je resnično videl v sveti hostiji tako prikazen.

Ljubi kristijan! ta prečudna prigodba iz sedanjega časa nam prav lepo kaže dobrega pastirja Jezusa Kristusa v presv. rešnjem Telesu. In kaj nas to uči? Uči nas, da Jezus ni le dobri pastir, ki išče zgubljenih ovac, in najdene na svoji rami k čedi prinaša, kakor je storil s tem krivovercem, ampak da tudi pase svoje ovce v zakramentu presv. rešnjega Telesa ter jih nasičuje s svojim lastnim mesom in s svojo lastno krvijo, kakor sam pravi: *Moje meso je res jed in moja kri je res pijača*. Posebno pa to nebeško jed kristijani uživajo ravno zdaj o velikonočnem času, ko po dobro opravljeni spovedi pristopajo k sv. obhajilu. Premišljujmo torej danes, kako neizmerno veliko ljubezen do nas razodeva dobri pastir Jezus pri sv. obhajilu. Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Neizrekljivo velike so milosti, ki jih dobri pastir, Jezus Kristus, deli tistim, ki njega vredno prejemajo pri sv. obhajilu; namreč 1. take čedalje bolj očiščuje grehov in hudega nagnenja; 2. ž njimi se čedalje bolj zedinjuje, in 3. jih krepča na duši in telesu za večno življenje. Premišljujmo to bolj natanko.

1. Sveto obhajilo očiščuje človeka čedalje bolj grehov in hudega nagnenja. Ko so bili Izraelci rešeni iz Egiptovske sužnosti po Mojzesu in skozi puščavo peljani proti obljubljeni deželi, takrat jih je Bog preživeljal z nekim nebeškim kruhom, mana imenovanim, ki je vsak dan z nebes padal. Skozi celih 40 let so se Izraelci živili s tem kruhom. Nas pa je Jezus Kristus rešil iz satanove sužnosti in nas pelje skozi puščavo tega življenja proti nebeški obljubljeni deželi. Da bi pa ne omagali na tej poti proti nebesom, preskrbel in zapustil nam je kruh, ki nas živi in kreпча tako dolgo, da srečno dosežemo nebeško obljubljeno deželo. In ta kruh, ki ga je nekdaj pomenila mana v puščavi, je zakrament presv. rešnjega Telesa. To je pravo Telo in prava Kri Jezusa Kristusa, to je nebeška hrana, katero je Sin božji pri zadnji večerji prvikrat podal svojim učencem in katero je po svojih učencih zapovedal tudi deliti vsem vernikom. Kajti sveti evangelij nam pripoveduje: *Ko je Jezus ljubil svoje, ki so bili na svetu, jih je ljubil do konca.* (Jan. 13, 1.) In po večerji je vzel kruh, ga blagoslovil in razlomil in dal svojim učencem, rekoč: *Vzemite in jejte, to je moje Telo.* In potem je vzel tudi kelih, je zahvalil in ga podal učencem rekoč: *Vzemite in pijte vsi iz njega, kajti to je moja Kri nove zaveze, katera bo za vas in njih veliko prelita v odpuščenje grehov. To storite v moj spomin.* (Mat. 26, 26.) Ta zakrament je tedaj Jezus sam, On, Sin božji, ki se nam kot Bog in človek z dušo in s telesom z vsemi milostmi podeli v tej nebeški hrani. Katere milosti nam tedaj deli le-ta nebeška hrana?

Ljudje se večkrat utrudimo in onemagamo na svojem pozemeljskem potovanju, posebno če je kdo hodil po grešnih potih; kajti sv. Duh pravi: *Pot hudobnežev je temna in težavna.* (Pregov. 4, 19.) Grešnik je sicer pri dobri spovedi odložil težo svojih grehov in se od dušne smrti obudil k duhovnemu življenju milosti božje, vendar mu pa po odpuščenih grehih še ostanejo časni nasledki greha. Grešnik mora slabe grešne navade zapustiti, pa — kako težko mu je zapustiti navado, ki se mu je v mnogih letih tolikanj priljubila! Grešnik mora zatirati hudo nagnenje, pa — težko se premaga vkoreninjena huda strast! Grešnik se mora vaditi v lepih čednostih, ki imajo biti nasproti njegovim dosedanjim pregreham, pa — kako pomanjkljive bodo od začetka te čednosti! Taisti, ki je bil do zdaj suženj satanov, ima biti otrok božji, zvest služabnik Kristusov! Kolikšna težava za grešnika!

Zato je dobri pastir Jezus Kristus nam preskrbel nebeški kruh, ki ima oslajeno in ranjeno ovco popolnoma ozdraviti in kot močno zdravilo nasledke greha odstraniti in jo v dobrem pokrepčati. To zdravilo je sveto obhajilo, pravo meso in prava kri Jezusa Kristusa. V tem pomenu pravi sv. Ciril Aleksandrijski: *Sv. obhajilo ima moč, naše dušne bolezni odpraviti, ker Kristus sè svojo pričujočnostjo v nas zatira hudo nagnenje.* Enako trdi tudi sv. Bernard, rekoč: *Če kdo ne čuti več v sebi tako hudega nagnenja k jezi, k nevoščljivosti, k nečistosti in k drugim strastem, kakor poprej, naj se zahvaljuje zato Telesu in Krvi Gospoda Jezusa Kristusa. Kajti moč tega zakramenta je, ki popboljšanje napravi in ozdravlja škodljive dušne rane.* In ali moremo o tem dvomiti? Če je bila ona evangeljska žena od dolgoletne bolezni ozdravljena, ko se je dotaknila le robu Jezusovega oblačila, koliko bolj bo tanka sklenitev duše z božjim Zveličarjem ozdravila njene slabosti in bolezni! Da, vredno sv. obhajilo, uživanje Telesa in Krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa slabi hude navade in pregrešne strasti, očiščuje nas malih, odpustljivih grehov, napeljuje nas k popolnosti in podeljuje nekako božjo plemenitost.

In vprašam: ali nam ne potrjuje tega tudi vsakdanja skušnja? Poglejmo le, kateri kristijani živé lepše in bolj po krščansko, ali tisti, ki malokrat, morebiti komaj enkrat v letu pristopijo k svetemu obhajilu, ali taki, ki s skrbno pripravo večkrat prejemajo sv. obhajilo? Skušnja nas uči, da le-ti poslednji lepše, bolj po krščansko živé, kakor prvi, ki malokaterikrat pristopijo k svetemu obhajilu...

2. Hrana dobrega pastirja ali sv. obhajilo pa nas ne očiščuje le samo grehov, ampak nas tudi najbolj tesno sklepa ali zedinjuje z Bogom.

Jezus Kristus, dobri pastir, nas ni hotel le samo rešiti greha in pogubljenja, ampak nas je hotel tudi najbolj tesno skleniti s seboj, da se vdeležujemo njegovih dobrot, njegove svetosti in njegovega zveličanja. Kakor tesno se sklepa s telesom jed, ki jo uživamo, tako tanko se hoče Kristus z nami skleniti pri sv. obhajilu, da je *on v nas, mi pa v njem* (Jan. 6, 57.) In ta tesna sklenitev Sina božjega z nami grešnimi ljudmi je najbolj prečudna in milosti polna. V Kristusu Jezusu je troje skupaj sklenjeno: njegovo človeško telo, njegova človeška duša in njegova božja natura. Sè svojim človeškim telesom poživlja naše telo za častljivo vstajenje

in ga posvečuje; njegova človeška duša se sklepa z našo dušo v najtanjšo prijaznost in ljubezen, njegova božja natura napolnuje naše telo in našo dušo z božjim življenjem, z milostjo in krepostjo. Zato pravi sv. Janez Krizostom: *S to skrivnostjo sv. obhajila smo po telesu, ne samo po duhu sklenjeni s svojim Zveličarjem, mi postanemo njegovi udje, meso njegovega mesa, kosti njegovih kostij . . . Sklene se z nami po telesu, da stori z nami eno celoto, obstoječo iz glave, kar je sam, in iz udov, kar smo mi.*

Kristijani! premišljujmo zdaj, kako veliko ljubezen nam je skazal naš dobri pastir, ki nam je pripravil tako dušno jed ali hrano! S svojim lastnim mesom nas poživlja; s svojo krvijo nas napaja, s svojo dušo nas ljubi; s svojo božjo naturo nas posvečuje in krepeča!

Vendar, ljubi kristijani! če se Sin božji pri sv. obhajilu z nami sklepa le iz ljubezni, kaj bi moglo tudi v nas bolj vnemati ogenj ljubezni do Jezusa, kakor ravno ta zakrament presv. rešnjega Telesa? Kristus nas je tako neskončno ljubil, da je zavoljo nas prišel na svet, zavoljo nas živel, zavoljo nas trpel in umrl, in pri sv. obhajilu se nam vsega podeli, z dušo in s telesom, po božji in človeški naturi: ali se torej ne spodobi, da se tudi mi njemu iz ljubezni popolnoma darujemo, da s svojim srcem le njega ljubimo, da mu darujemo svoje oči, svoja ušesa, svoja usta in svoj jezik? da iz ljubezni do njega delamo in trpimo, živimo in umrjemo, ali Da, kakor pravi sv. apostol Pavel: »Ne živimo mi sami, ampak Kristus živi v nas.«

Tako, ljubi kristijani, mora naše življenje po sv. obhajilu biti podobno Kristusovemu življenju zaradi ljubezni, ki nas mora vnemati; kajti sv. Tomaž Akvinski pravi: *Ko se obhajamo, vtisne se Kristus kakor pečat na naša srca, ne, da se on spremeni v nas, ampak mi v njega in postanemo njemu podobni.*

Ustno izročilo nam pripoveduje to-le mično prigodbo: Ko je sveta božja družina pred Herodom bežala v Egipt, bila sta Marija in njeno božje Dete v puščavi zelo žejna. Prišla je pa po tisti poti neka dekla, ki je bila prav grdega obraza, vendar pa dobrega srca, s posodo polno mleka. Marija jo je prosila, naj ji dá malo mleka piti, kar je dekla rada dala in tudi Jezušku. Dekla je pri tem Jezuska dolgo gledala in prosila, da bi ga smela tudi vzeti na svoje naročje. Marija ji je dala božje Dete in dekla ga je nekolikrat poljubila na čelo in lice in šla potem vesela po svoji poti. Ko je pa prišla do potoka, hotela je svoj obraz prahú in potú omiti in je stopila k vodi. Pa kako se je začudila, ko je v vodo

pogledala in je videla v vodi kakor v ogledalu svoj obraz tako lep in svetel, da je bil podoben Jezuškovemu obrazu. S prvega ni zaupala svojim očem; vrnila se je zopet in je zopet videla v vodi svoj obraz tako lep. Ona je gledala poprej v Jezusov obraz in njegov prelepi obraz je tudi spremenil deklin grdi obraz v lepega. Pa še vse bolj je bila spremenjena njena duša. Nič več ni čutila v sebi veselja do posvetnega vrišča, ampak neka sveta želja se je v nji zbudila po nebeški domačiji in večnem življenju.

Ta povest nam prav lepo kaže, kakšna sprememba se zgodi s človekom, če Jezusu v obraz gleda, ali še več, če Jezusa vredno prejme pri sv. obhajilu. On postane prava podoba Kristusova v svojem življenju in v svojih delih, kakor se to vidi pri svetnikih, n. pr. Frančišku Sal . . . *Po vredni prejemi tega sv. zakramenta*, pravi sv. Lorenc Justinijan, *pride krepost v telo in dušo; znotranji človek je prenovljen, plamen ljubezni, obilnost miru, hrepenenje po večnih dobrotah nas napolnjuje. Učimo se ljubiti čistost, svet malo ceniti; človek kroti bolj svoj jezik; ljubi molčečnost, rajše moli, prizadeva si z bližnjim v miru živeti in nagiba se k vsemu, kar je Bogu dopadljivo*. Tako lepi in zveličavni so nasledki in sadovi, ako človek uživa hrano dobrega pastirja pri vrednem sv. obhajilu.

3. Hrana dobrega pastirja ali sv. obhajilo pa ne le samo očiščuje in varuje greha in nas z Jezusom zedinjuje ali sklepa, ampak nam tudi krepča telo in dušo za večno življenje.

Že pobožni Job je rekel: *Vojska je človeško življenje na svetu*. Ravno to tudi trdi sv. Ciprijan rekoč: *Svet je bojišče, naše življenje vedna vojska*. Naši sovražniki so mnogobrojni in mogočni in se bojujejo pogostoma zoper nas. *Hudobni duh, morilec od začetka, hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl*. (I. Pet. 5, 8.) Zdaj nam navdihuje slabe misli in želje; zdaj draži meseno poželenje; zdaj pošilja hudobne ljudi, da bi nas zapeljali v greh in nas pogubili. Ta je strašen, zviti in prekanjen sovražnik, ki ga ne vidimo, dasiravno nam je blizo, ki nas lahko povsod zalezuje. Tega sovražnika bi sami ne mogli premagati, ko bi nas moč ne podpirala od zgoraj, z nebes. To pa stori sveto obhajilo. Kajti pri sv. obhajilu prejmemo Jezusa, ki je hudobnega duha pahnili z nebes v pekel, katerega je premagal na križu in tolikrat izgnal iz obsestancev. Ali ne bo torej bežal od nas, ako po sv. obhajilu kličemo Jezusa na pomoč, rekoč: *Skušnjav hudičevih reši nas, o Gospod?*

Zoper nas se vojskuje tudi svet, to je hudobni ljudje, ki nas iščejo z zvijačami, s praznimi obljubami, s posvetnimi, slabimi zgledi, z nečimerno častjo ali pa celo z zaničevanjem, zasmehovanjem in preganjanjem od dobrega odvrniti in v greh zapeljati. Kako težko je tudi tega sovražnika vselej premagati, to pač vé slehrni pravični in pobožni kristijan iz lastne skušnje. Kdo pa nas varuje tudi tega sovražnika? Jezus po sv. obhajilu. On je rekel aposteljnom: *Na svetu bote imeli stisko, pa zaupajte name, jaz sem svet premagal.* (Jan. 16, 11. 33.)

Zoper nas se vojskujejo tudi lastna huda nagnenja in strasti. Tudi zoper tega sovražnika je hrana dobrega pastirja najboljše varstvo in pomoč. Kajti ako se večkrat nasitujemo z Jezusovim presvetim mesom in njegovo krvijo, če Jezusovo sveto Telo posvečuje naše telo, potem se zatrejo in potihnejo huda poželenja v nas in takorekoč umrjó, po besedah sv. Ambroža, ki pravi: *Ako nas je Kristus v posestvo vzel, zatré ogenj strastij in ozdravi naše rane.*

Da so mogli sv. mučeniki tako grozne muke prestajati, da so sv. spoznavalci tako spokorno živeli, da so sv. device v deviški čistosti tako lepo cvetele, kaj družega jih je krepčalo, kakor hrana dobrega pastirja ali sv. obhajilo?

Hrana dobrega pastirja ali sv. obhajilo pa tudi človeško telo krepča k večnemu življenju; podeli mu namreč seme neumrjčnosti, da bo kakor Kristus enkrat častitljivo, nestrohljivo in neumrljivo od smrti vstalo, kakor nas sam Jezus zagotavlja, rekoč: *Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.* (Jan. 6, 55.)

Tako sem vam, ljubi kristijani, danes ob kratkem pojasnil jed, s katero dobri pastir pase svoje ovce — to je njegovo lastno meso in lastno kri v presv. rešnjem Telesu. Povedal sem vam poglobitve milosti, ki jih deli ta nebeška jed vrednim obhajancem. Kot sad današnje pridige si zapomnite za svoje življenje še ta-le vodila: 1. Presv. rešnje Telo je največji dar božji, ker je Bog sam v njem; molite ga vselej in zadržite se vpričo njega z vso mogočo častjo. 2. Nikar ne pozabite na velikonočno sveto obhajilo; prejmite to in vsako drugo Velikonoč, in sicer večkratno sveto obhajilo z vso skrbjo, ker je naša dušna hrana in poseben po-

moček svetega življenja. 3. Prosite Jezusa pogostoma za to milost, da bi sv. obhajilo tudi za zadnjo uro vredno prejeli in z Jezusom sklenjeni šli v večnost.

In zdaj se zahvaljujemo iz vsega srca še tebi, o Jezus, dobri pastir, za to nebeško jed, ki si jo nam pripravil. Nasituj nas ž njo v življenju, nasituj nas pred smrtjo, da bomo dosegli večno življenje in hvalili Tebe z Očetom in s sv. Duhom na vekomaj! Amen.

Jos. Krčon.

b)

Marijine solze. — IV. Marija sreča Jezusa na križevem potu.

Jedno in dvajset let je preteklo od onega trenutka, ko je bila naša najboljša mati Marija v toliki žalosti in britkosti, v tolikih solzah, kakor smo zadnjič premišljevali. Tudi ta leta so imela marsikaj britkega in žalostnega za njeno srce, tudi o tem času je marsikatera solzica pritekla iz njenih oči. Huda je bila zan-jo ura ločitve, ko je šel njen 30letni Sin učiti svoje izvoljeno ljudstvo. Hujša še je bila ura ločitve takrat, ko se je poslavljal od njega, ko je šel v trpljenje in smrt. V duhu ga je spremljala na njegovem težavnem potu, v duhu gledala njegovo žalost v vrtu Getzemani, sramotno izdajstvo Judeža Iškarijota, njegovo trpljenje na poti k Ani, vdarec v njegov sveti obraz, njegovo zaničevanje in zasramovanje pred Kajfom in Herodom, sramotno neusmiljeno bičanje in kronanje. O, tudi tu so se solzile njene oči, velika je bila že tu njena žalost in britkost. A čakala jo je še večja. S svojim Sinom je hotela trpeti — ž njim je bila pripravljena umreti. Zato je šla v spremstvu Magdalene in Janeza za njim, videti ga je hotela na njegovem potu na goro Kalvarijo, ž njim iti do križa. In tu je prišel oni trenutek, ki ji je povzročil zopet novo neizmerno britkost in žalost. Na tem potu je srečala svojega Sina — vsega razbitega in razmesarjenega s trnjevo krono na glavi, zavitega v sramotni plašč in s težkim križem na ramenih. Ta pogled, dragi moji! bil je četrti meč, ki je prebodel njeno srce ter povzročil neštevilne solze, kakor vam bo pokazalo današnje premišljevanje; samo dal Bog in blažena Devica Marija, katerima v čast govorim, da bi pogled na tako zdelanega Sina božjega in žalostno Mater njegovo in našo vzbudil stud nad grehom, ko tudi nas tako nesrečne dela že na tem svetu.

Ginljiv je dogodek, katerega beremo v angleški zgodovini. Kralj Henrik VIII. je dal svojega najvišjega uradnika, kancelarja Tomaža Mora, usmrtiti zaradi njegove pravičnosti in stanovitne vere. Na potu k morišču ga sreča njegova hčerka. Pogled na svojega nesrečnega očeta je tako hudo zadel njeno srce, da se je mrtva zgrudila na tla.

Kolika je bila pač tedaj njena bolečina, predragi! A, predragi moji, v nikaki primeri z ono bolečino, katero je občutila Marija v enakem trenutku.

Ko je namreč sv. Janez prinesel poročilo Mariji, da je njen ljubi Sin od Pilata v smrt obsojen in da bo na gori Kalvariji križan, vzdignila se je takoj ter šla na pot, kjer je imel priti njen ljubi Sin na svojem težavnem križevem potu. Ceste so napolnjene z ljudmi, vse se tere proti gori Kalvariji, radovedno vse hiti gledat smrt onega, kateri jim je skazal toliko dobrot. S koliko žalostjo je že to napolnilo njeno srce. To ljudstvo, katero je še pred kratkim časom njemu oljkove vejice pokladalo, častilo ga kralja miru ter mu klicalo: »Češčen bodi, ki pride v imenu Gospodovem!« — to ljudstvo sedaj s tolikim veseljem hiti, da bi oči paslo nad njegovim trpljenjem in njegovo smrtjo. Sledovi krvi ji naznanjajo, kod da je šel njen ljubi Sin — a kolika žalost za njo, ko vidi, da ljudstvo tako brezbožno stopa po oni krvi, ki je tekla v njegovo odrešenje. Hiti po krajših potih ter se postavi na kraj, kjer ima priti. Kako težavna je bila že ta pot za njo. Le mislite si mater, ki gre na morišče, da bi videla svojega otroka v zadnjih trenutkih, v sramotni smrti. Kolika bolečina mora njeno srce napolnjevati; pač težko je najti mater, ki bi mogla kaj tacega prestati. Toda druga je pri Mariji, božji materi, ki je bolj ljubila svojega božjega Sina, kakor morejo vse matere skupaj ljubiti svoje otroke. In temu sledi na potu na morišče, kjer bo umorjen v najsramotnejši smrti on, čegar nedolžnost je sodnik očitno pripoznal, on, ki je toliko dobrot skazal svojemu ljudstvu — svojim morilcem. A kaj še to? najhujša bolečina je prišla šele v onem trenutku, ko se ji je približal njen božji Sin. Strašno so ji na ušesa donele votlo doneče trobente, naznanjajoče prihod hudodelnikov. Že je prijezdil poveljnik vojakov, kateri so imeli sodbo izvršiti. Za njim gredó vojaki z orodjem, s katerim ga bodo mučili. Strašen pogled za Marijo, ko vidi žreblje, vidi kladivo, vidi vrvi. V tem trenutku je že občutila bolečine, katere bo njen Sin trpel, ko ga bodo na križ pribijali, z žolčem in jesihom napajali. In sedaj, o strašen prizor — sredi divjih vojščakov in rabeljnov — približa se njen Sin. Gleda, kako ga suvajo,

s pestmi bijejo, vlačijo, kako ves oslavljen pade na tla pod težavnim križem, katerega mora nositi, ko je vsled ran in bolečin že komaj nosil svoje lastno telo. Vidi ga v sredi dveh tolovajev, kakor da bi bil še hujši memo njiju. Ali kakšen je? Vse s krvjo mu je zalito obličje, trnjeva krona prebada njegovo glavo; o zares, pri njem so se v tem trenutku spolnile besede prerokove: *Videli smo ga, a ni bilo na njem pogleda, ni bilo človeške podobe*. Tu se ustavi, z roko obriše si kri z očij — pogleda svojo Mater, in ona pogleda njega; najbolj ljubeča Mati gleda svojega preljubega Sina v toliko žalostnem stanu. O, predragi poslušalci, kje so usta, kje besede, ki bi mogle dopovedati, popisati žalost, ki je vladala v tem trenutku v srcu Marijinem! Ako je ona hči ob pogledu na svojega ljubega nesrečnega očeta umrla od žalosti, kaj se je moralo goditi šele v srcu Marijinem — v srcu te Matere in take Matere ob pogledu na svojega Sina in takega Sina? — Ali se bodete čudili, ako pravim, da so tekli potoki solzâ iz očij naše najboljše Matere? Gotovo ne, marveč čudili se bodete, da ni omedlela in umrla na onem mestu. In bilo bi se tudi zgodilo to, ako bi je ne bila vzdržavala roka Vsemogočnega.

Ali je pa, predragi, samo pogled na tega tako nesrečnega preljubega Sina povzročil solze naši Materi? O ne, ampak v tem trenutku je stal pred njenimi očmi tudi še drug njen otrok, katerega je videla tudi tako nesrečnega; in to si ti, moj dragi grešnik. Tudi tebe dela greh tako nesrečnega na telesu, da se je v onem trenutku tvoja najboljša Mati tudi nad teboj jokala, tudi nad teboj solze prelivala.

Tri reči so zlasti, ki po mnenju tega sveta osrečujejo človeka; to je zdravje, premoženje in časti. Kdor ima te, tega svet imenuje srečnega; kdor teh nima, ta je nesrečen po njegovem mnenju. Ali kaj pa nam jemlje vse to? Svet to navadno pripisuje raznim stvarim in okoliščinam; a na onega, ki je to storil, na Boga, in zakaj da je to storil, navadno pozabi. A zakaj pa nam Bog vse to jemlje? Odgovor, dragi moji, bodete našli, če le malo pogledate v zgodovino naših prvih starišev. Vživali so najlepše življenje, največjo srečo. Njih zdravja ni kalila nobena bolezen, nobena bolečina; ni jih plašila bitka smrt. Premoženje so imeli največje — vse je bilo njihovo; brez posebnega truda sta vživala in rabila prva človeka stvari božje, bila v največji časti — otroka vsemogočnega Boga, ki je ž njima občeval kot dober oče s svojimi otroci. — A naenkrat se spremeni milo obličje tega dobrega Očeta; zginila je njegova

prijazna beseda — in strašne besede začujemo: »Prah si in v prah se boš povrnil; prekleta bodi zemlja v tvojem delu, trnje in osat ti bo rodila; v potu svojega obraza boš svoj kruh jedel. — In s temi besedami izginilo je ono trdno zdravje, nastopile so hude bolezni, nastopila britka smrt. Zgubila sta vse premoženje, prelepi raj, zgubila svojega ljubega, dobrega nebeškega Očeta; zgubila pravico otrok božjih, največjo čast. A kaj je bilo temu vzrok? Sam Gospod nam to pové rekoč: »Ker si poslušal glas svoje žene ter jedel od drevesa, od katerega sem ti prepovedal jesti.« Greh je bil tedaj vzrok nesreče prvih starišev in greh je tudi še dandanes jedina nesreča človeškega rodú. Greh prinaša nesrečo celim narodom, družinam in posameznikom.

*Pravičnost povzdiguje narode, greh pa dela narode nesrečne, so besede Modrega (Preg. 14, 34.). In tega nas uči zgodovina. Videl je svet že mogočna cesarstva, videl slavna kraljestva, a vsa so prešla, nikjer ni več sledú od njih. In če pogledamo vzrok njih propada, prepričali se bomo, da je bil temu vzrok greh. Zaradi greha je poginilo slavno rimsko cesarstvo, zaradi greha zgubil se je slavní grški narod ter potrdil resnico besedij sv. pisma: »Kraljestvo prešlo bo od jednega ljudstva na drugo« zavoljo krivičnosti, zavoljo hudobij in raznih zločinov. In, dragi moji, če suša opustoši cele dežele, ukončuje setev na polju, uničuje vinograde, vedite, da je temu vzrok greh; saj pravi Gospod v knjigi Mojzesovi: *Zavoljo vaših grehov vam bom dal nebo trdo kot železo in zemljo kot jeklo. Če potresi uničujejo cela mesta, trge in vasi, vzrok je znan; kajti Gospod ga nam napoveduje po preroku Izaiju: Podiraje se bo podrla zemlja, razdrobljaje se bo razdrobila zemlja — in bo padla, da ne bo več vstala. — In če kuga in druge bolezni neusmiljeno morijo med narodi, vedite, da je Bog poslal to, prisiljen po grehu: Raztegnil bom svojo roko in vdaril tebe in tvoje ljudstvo, in uničen boš znač zemlje, govori gospod Mojzesu.**

To torej — greh — je pravi vzrok nesreč; greh je, ki dela narode nesrečne. Toraj ako toča pobije naša polja, ako nas razne nesreče obiskujejo, ne vprašajmo se z besedami preroka Jeremije: *Kdo bo to razumel?* Saj je vzrok znan, ko nam kliče Gospod: Ker so moje zapovedi, katere sem jim dal, zapustili in niso poslušali mojega glasú — tedaj greh. To je bil vzrok vesoljnega potopa — greh — to vzrok strašnega konca Sodome in Gomore — greh; to vzrok tolikih nesreč, katere so zadele judovsko ljudstvo, — greh, ker to nam je kaj lepo opisal že stari Tobija rekoč:

Ker nismo bili tvojim zapovedim pokorni, zato smo bili izdani v rop, prišli v sužnost in smrt, v zasmehovanje in sramoto med narodi, med katere si nas raztresel. »Ker nismo bili pokorni«, to je jedini vzrok, to je vir vseh nesreč; kajti greh po besedah svetega Gregorija Velikega vpije za maščevanje (*Peccatum cum clamore est*). Zato se ne čudimo, pravi Salvijan, ako smo nesrečni, ker smo nečisto živeli.

Kakor pa celim ljudstvom, tako prinaša le greh tudi nesrečo posameznim družinam. Koder greh hodi, ondi vse zastrupi; kamor on pride, tam je nesreča gotova; in kjer se on vgnezdi, tam se napolni hiša z vsemi britkostmi. In ni čuda, saj je greh sovražnik onega, ki je delivec vsega dobrega. Kako bi mogel tedaj hiši, v kateri prebiva ta njegov sovražnik, svoj blagoslov deliti? Zato pravi Modri v sv. pismu: *Ako ne boš neprestano ostal v strahu Gospodovem, bode se kmalu podrla tvoja hiša.* Glejte Ahaba, vsega je imel v obilici; a ko je začel greh delati, uničena je bila vsa njegova hiša, on, žena in otroci so morali s svojo krvjo poplačati njegovo hudobijo. Da, kjer strahú božjega ni, kjer greh vlada, v taki hiši ni pričakovati sreče, ni pričakovati blagoslova. Taki hiši primanjkuje pravega temelja, zato se bo kmalu podrla.

Ko so bili Izraelci od Filistejcev premagani, zbrali so se starašine, da bi preiskali vzrok te nesreče. Ali kaj menite, ali so vzrok dajali preslabim svojim močem, ali velikemu številu sovražnikov, ali so krivdo zvrgli na svoje vojskovodje? Ne, ampak vprašali so se po svojih grehih. »Zakaj«, rekli so, »nas je Gospod danes pred Filistejci vdaril?« Jednako storite tudi vi, gospodarji, očetje in matere, ako nesreča zadene vašo hišo, ako vam delo ne gré od rók, ako vašemu rokodelstvu primanjkuje dela, ako vam smrt vzame vse vaše upanje. Da, ne jezite se nad nesrečo, ne nad sovražnikom, ampak iščite vzrok v svoji hiši; zakaj vas je Gospod vdaril? in našli ga bode v svojih grehih in pripoznali z brati egiptovskega Jožefa: Zaslužili smo to, po pravici trpimo, ker pregrešili smo se. Zato je kaj lepo stari Tobija rekel svojemu sinu: »Veliko dobrega bomo imeli, ako se ga (Boga) bomo bali in zapustili vsak greh in dobro delali.« (Tob. 4, 23.)

In koliko hudega prinaša greh šele posameznim ljudem! Ko so bili neki Izraelci v vojski ubiti in so jih pokopavali, našli so pri njih razne stvari sovražnikov, katerih bi pa po zapovedi božji ne bili smeli si prilastiti. Ko to zagleda njih poveljnik Juda Makabejec, zakliče: »Glejte, to je vzrok, da so padli. Dragi moji,

isto bi se tudi nam zgodilo, jednako bi morali tudi mi reči, ako bi natančneje preiskali vzroke, kadar nesreče zadevajo tega ali onega. O, pri tem bi našli v srcu strašno zavist in nevoščljivost, pri onem nečistost, tu lakomnost, tam sovraštvo. Tudi mi bi potem lahko rekli: »Očito je, zakaj da so padli«, zakaj da so jih te ali one nesreče zadele; greh je tega kriv. — Ako ta, ki je bil prej bogat, kar hkrati uboža, ni se nam čuditi; lahko bi bil sam vedel, da tuje blago nima teka, kajti *rop bo hudobnega pokončal*, pravi Bog po Modrem v sv. pismu. Ako ona oseba noč in dan preliva solze, zdihuje v svoji strašni bolezni in se s strahom bliža smrti, bliža v najlepših letih — znan nam je vzrok, očito je, da zavoljo greha je padla, kajti *kdor greši pred obličjem Stvarnikovim, prišel bo zdravniku v roke* (Sir. 28, 15.) in *leta krivičnih se bodo okrajšala* (Preg. 10, 27.). Z eno besedo, pri vseh nesrečah, ki zadevajo posameznega, mogli bi skoraj vselej zaklicati: *Očito je, zakaj da so padli*, namreč zaradi grehov.

Ako pa greh človeka nesrečnega dela, ali nam je še dvomiti, da se je tedaj naša najboljša Mati, ko je videla svojega Sina tako nesrečnega vsled greha, tudi nad nami jokala, da so tudi nam veljale one solzé, veljale tebi, nesrečni grešnik?

Ko je neki oče videl, da se je njegov sin vdal ostudni pregrehi, pelje ga v bolnišnico. Tu mu pokaže one nesrečneže, ki z udrtimi očmi, upadlimi obrazi, z na pol gnjilim telesom pričujejo rešitve, zdihujoč in jokajoč pripoznavajo besede prerokove: *Kako bitko je zapustiti Boga*. — Ob pogledu na te nesrečneže mu zakliče oče: »Pojdi, nesrečnež, kmalu boš tudi ti tako srečen, da boš našel na tem kraju svoje pribežališče, kjer boš žrtva svoje pregrehe prisilil svojega očeta, da bo Boga zahvalil za tvojo smrt.« Te besede so ganile mladeniča ob pogledu na strašne učinke greha, da se je spreobrn timer zapustil pregreho.

Dragi prijatelj, isto je storila tudi danes tvoja najboljša Mati. Ni te peljala v bolnišnico, ampak k svojemu strašno zdelanemu Sinu, in ne z besedami, ampak s solzami kaže ti nesrečo greha, katero tudi nad teboj objokuje. Ali pri tebi ta pogled in te solze ne bodo imele nič vspeha? O, stôri tudi ti kot oni mladenič, zapusti pregreho po dobri velikonočni spovedi, da ti zasi je zopet solnce zemeljske sreče, ki se bo enkrat spremenilo v solnce največ je sreče. Amen.

J. M. Seigerschmied.

Praznik Marijinega Oznanjenja.

Pomen trikratnega zvonjenja.

Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj.
Luk. 1, 28.

Ko so se spolnili časi, in je imel po prerokbah napovedani Zveličar priti na svet, živila je v Nazaretu pobožna devica iz rodu Davidovega, po imenu Marija. Njo je Bog izvolil za Mater svojemu Sinu, zatoraj pošlje svojega arhangelja Gabrijela k nji, da bi ji oznanil visoko čast. Najde jo v molitvi; bila je po besedah svetega Brnarda v pogovoru z Bogom v tistem trenutku, ko jo je imel obsenčiti sv. Duh. Sv. Devica se prestraši, boječ se za svoje devišstvo; a ko jo angelj potolaži, da bo ostala devica, izreče ona tiste preimenitne besede, ki so razveselile nebo in zemljo: *Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!* In v tem trenutku je Beseda meso postala in med nami prebivala; to je, Jezus Kristus, edinorojeni Sin Boga Očeta, se je včlovečil, da bi vesoljni svet rešil greha, v katerem je zdihoval že dolgih štiri tisoč let.

Danes obhajamo spomin na ta preimenitni dogodek. Vesel je ta spomin; zavoljo tega premine za en dan sv. tihota postnega časa, glasovi pokore utihnejo in se umaknejo glasom veselja in hvaležnosti. Toda, preljubi, spominjajmo se te skrivnosti nele danes, ampak vsak dan, ki ga nam doživeti dá božje usmiljenje. Sveta cerkev sama je poskrbela, da nam ne ugasne ta spomin, ker trikrat na dan veli zvoniti iz visoke line »Češčeno-Marijo«. O, da bi pač vsi, ki čujejo zvonov glas, umeli njegov pomen. Ta pomen toraj naj bo predmet moje današnje pridige. — Tebe, Marija, pozdravljamo tudi mi in te prosimo, da nam v ti uri na strani stojiš z materino svojo ljubeznijo!

Predragi! Kaj bi bila zemlja, ko bi je ne razsvetljevali in ogrevali solnčni žarki? Bila bi pusto, temno telo brez življenja. Kaj bi bilo človeštvo, da mu ni zasvetila svitla luč odrešenja? Bilo bi siromašen rod, ki zapade gotovi smrti. Vsi ljudje vkup niso v stanu preceniti visoke milosti, ki nam jo je skazal Bog z včlovečenjem svojega Sina; in ko bi vsi ljudje iz celega srca ljubili Boga, to bi ne bila še zadostna zahvala za neprecenjeno milost. Zatorej je sv. Cerkev od svojega začetka napeljevala verne,

da so se pogostokrat hvaležno spominjali božjega usmiljenja. Vpeljala je molitev angeljskega češčenja. Ta molitev naj bi nam živo pred oči postavila visoko skrivnost Jezusovega včlovečenja, ž njo naj bi očitno spoznavali, da je Marija res Mati božja, in da smo mi po njej postali otroci božji in dediči nebeškega kraljestva.

V 11., 12. in 13. stoletju so se velike armade v svetem navdušenju pomikale iz Evrope proti sv. deželi, da bi jo iz rok iztrgale nevernim Turkom. Zgodovina jih imenuje križarske vojske. Če se tudi kristijanom ni posrečilo, da bi sveto deželo dolgo ohranili v svoji lasti, vendar je bilo to prizadevanje vse hvale vredno in je kazalo živo, dejansko vero tedanjih kristijanov. Papež Urban II. je zaukazal na zboru v Klermont-u, naj križarji in verniki sploh trikrat na dan molijo angeljsko češčenje, in v ta namen naj se dá trikrat na dan znamenje z zvonom. Papež je hotel s to molitvijo si nakloniti Marijino pomoč. Križarske vojske so sicer že davno končane, vendar je potreba angeljskega češčenja še zmirom očitna. Katoliška cerkev živi v vedni vojski in mi kristijani smo vojščaki, ki imamo nalogo, v last dobiti nebeški Jeruzalem. Prav je tedaj, da molimo vsak dan angeljsko češčenje, da ne omagamo v boju, ki ga bijemo zoper svet, satana, in zoper lastno meso. Urbanovi nasledniki so podelili odpustkov njim, ki pobožno molijo angeljsko češčenje, in sedanji sv. oče papež Leon XIII. so vnovič potrdili vse odpustke. Včasih, ko je bila bolj živa vera na svetu, je posebno po Francoskem vsak kristijan na zvonov glas se očitno odkril, pokleknil in molil angeljsko češčenje. Če se je takrat vozil, stopil je z voza in pokleknil na tla. Tako je delal tudi sv. Karol Boromej. Dandanes je seveda drugače. Mi pa, ljubi kristijani, premišljajmo zdaj trojno zvonjenje; morda smo bili tudi mi doslej mlačni in nismo prav premislili, čemu ta glas. Hotel Bog, da bi nas zopet ogrelo to premišljevanje.

1. Krasno je pač spomladansko jutro. Tam na vzhodu se začne daniti, jutranja zarja vstaja, nočna tmina se odmika, zvezda za zvezdo ugasne, le danica prijazno miglja na jutranjem nebu in oznanja mlado jutro. Tice v logu se prebudijo in jamejo oživljati log s prijaznim petjem; tedaj pa se zvon oglasi iz visoke line in glasi se čez hrib in plan: *Češčena Marija!* — Zvonov glas o mladem jutru nas spominja jutra našega odrešenja, in nas nagiba k hvaležnosti do božjega Odrešenika. Zdi se nam, kakor bi nam apostelj klical na vse zgodaj: *Noč je prešla, dan pa se je približal; vrzimo tedaj od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe!* O, kri-

stijan, ko zaslišiš tedaj angeljsko zvonjenje, vstani, prekrižaj se in mōli: *Angelj Gospodov je oznanil Mariji in ona je spočela od svetega Duha*. Te besede te bodo spominjale usmiljenja in ljubezni božje in te nagibale, da boš tudi ti sklenil ta dan se vrednega skazati božje ljubezni. — Bog zná, kaj te bo zadelo ta dan! Pripravljen bodi, da vse sprejmeš iz božje roke, kar ti Bog pošlje: veselje in žalost, zdravje in bolezen, obilnost in pomanjkanje. Glej, Marija ti dá najlepši zgled vdanosti v božjo voljo, ker pravi: *Glej, dekla sem Gospodova, zgōdi se mi po tvoji besedi*. Tudi ti, kristijan, govōri tako v vseh okoliščinah, prijetnih ali neprijetnih, in reci: Hlapec, dekla sem Gospodova, kakor On hoče, tako naj se zgodi. — *In Beseda je meso postala in med nami prebivala*. Te besede naj vžgō gorečo ljubezen do Boga v tvojem srcu. Najlepši je pač tak začetek dneva, ker ti občutki napolnijo našo dušo s pogumom in močjo, da moremo srečno premagati vse skušnjave in potrpežljivo prenašati težave dneva.

Preljubi, kakor se dan začnē, tako se navadno tudi končá. Kdor ga z Bogom prične, ta ga bo z Bogom nadaljeval in končal. Koliko je pač na en dan težav in skušnjav, koliko priložnostij v greh! Glejte, Bog nam ponuja svoje božje varstvo; začnimo tedaj dan z Bogom in celi dan imejmo Boga pred očmi. Naredimo trden sklep, da se hočemo varovati jeze in kletvine, da hočemo brzdati jezik in paziti na svoje počutke. Naredimo dober namen, da hočemo delati v božjo čast in v zveličanje svoje dragocene duše, po besedah apostola Pavla, ki pravi: *Ali jeste ali pijete, delate ali počivate, vse storite v večjo čast božjo*.

Kristijani, če imate še toliko nujnega dela, recimo o setvi ali košnji, angeljskega češčenja nikar ne pozabite v jutru. Tiste minute, ki jih s tem zamudite, povrnili vam bosta Bog in Marija. So kristijani, ki se v jutru zbudē, ne da bi se zmislili na Boga; dobroto za dobroto prejemajo iz božje roke, ne da bi se s srcem ali z ustmi zahvalili nebeškemu Očetu. O Marija, pomagaj nam, da odslej vsak dan začnemo z Bogom, mi, ki se štejemo med tvoje, če tudi nevredne otroke!

2. Dan se je razvil v vsi svoji krasoti. Vse se veseli življenja. Človek, ki je vstvarjen za molitev in za delo, gre po svojih opravkih. Jutranja ura je zlata ura. Zatoraj skuša človek zvesto porabiti zlati čas, dobro vedoč, da minuta, ki minila, ne bo se več povrnila. Kako se pač človek trudi in peha v potu svojega obraza za vsak-

danji kruh: kmetič na polju, rokodelec v svoji delarnici, učenjak pri svoji knjigi. — Solnce čedalje bolj pripeka; kmetič si briše pót s čela, marsikaterikrat zdihne iz dna svojega srca in si želi bolj-šega stanu v tej solzni dolini. Pa tudi gospod, ki sedi v hladni senci, mane si čelo, če mu ne gre izpod rok, kakor bi želel. Lahko se zgodi, da se človek pregreši mrmraje čez stan in čez svoje težave. Lahko se zgodi, da človek, utopljen v posvetne opravke, pozabi na Boga in na svoj zadnji namen. Tedaj pa zopet zadoni iz stolpa zvona bronov glas, da se razlega čez hrib in plan: *Češčena Marija!* — Polovica dneva je končana, telo je utrujeno in potrebuje krepila. Ko se pa telo krepča s telesno hrano, tudi duša hrepeni po nevidni hrani božje milosti. Kakor na perutih se duh dvigne v višave in se napase duševne hrane na sladkih srcih Jezusa in Marije. Rado se zgodi, da človek, zatopljen v vsakdanje opravke, pozabi na svoj namen, da pozabi na svojo neumrjočo dušo, za katero je božji Sin človek postal in umrl. Tedaj se oglasi zvon in ga vpraša: Ali si delal za božjo čast? Ali si iskal to, kar je zgoraj? Ali si delal za svojo dušo, ki je odkupljena z drago krvjo Jezusovo? Le eno je potrebno. Zvon te torej opominja, da popraviš, kar si zamudil, da moreš se sladko zavestjo na večer končati svoje delo.

3. Po kratkem počitku gre vse zopet na delo. Kako se vendar človeški rod trudi za časni dobiček in posvetno blago. Da bi se vsaj polovico toliko trudil za dušni blagor. Ljubi moji, eno storite, a drugega ne opustite. Med tem, ko telesno delate in se trudite, naj tudi duh deluje po svoje. Imejte svoje misli pri Bogu, pri Mariji, srčne zdihljeje pošiljajte proti nebu; med sabo imejte krščanske pogovore, in svete pesmi naj doné iz vaših grl. Pri takem početju vam bo šlo delo urno izpod rok, in božji blagoslov bo nad vami. Obžalovanja vredni pa so oni, ki ob vsaki težavi mrmrajo, morda celo kolnejo, med delom pa neslano burke uganjajo in bližnjega opravljajo. Njih delo nima pravega namena, je zgolj tlačansko in ne zasluži božjega plačila.

Dan se je nagnil, drevesa delajo že dolge sence. Kmalu zaide solnce za gore, le v svitle oblake pošilja svoje zadnje žarke in jih čarobno zlatí. Kmetič pospravi svoje orodje in se s svojimi vrača na dom. Krilati pevčki si poiščejo prenočišča v gostem vejevju in skrijejo trudne glavice pod peruti. Mrak lega na zemljo. Tedaj pa zopet veličastno zazvoni iz visoke line: *Češčena Marija!* S tem zvonjenjem cerkev ta dan zadnjič pozdravi svoje otroke in

jih spominja sklepov, katere so delali zjutraj; opominja jih, da naj dan končajo s hvaležnostjo do Boga in naj kolena pripognejo pred skrivnostjo Jezusovega včlovečenja. Hvaležen kristijan naj Jezusu daruje ves trud in vse skrbi minulega dneva, po Jezusu naj prosi Očeta odpuščenja za vse vnemarnosti in pregreške, in njegovemu varstvu naj izroči sebe in svojo dušo. In da bo bolj gotovo uslišan, naj se priporoči Marijini priprošnji. Večer, ki je ravno nastopil, nas pa spominja večera našega življenja, ko se bo telo spravilo k dolgemu počitku, duša pa bo splavala pred sodni stol dajat ojster odgovor. Nehoté se nam vsiljuje vprašanje: Da je ta večer zadnji v mojem življenju, kako bi bilo z mojo dušo? Kdo izmed nas se ne bi potrkal na prsi rekoč: *O Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!* Kakor otrok v nevarnosti pri materi išče zavetja, tako bi se tudi mi zatekli k Mariji, naši materi in molili polni zaupanja in ljubezni: *Sv. Marija, Mati božja, prosi za nas zdaj in ob naši smrtni uri.*

Po Marijinem zvonjenju se oglasi še mali zvon. Ginljivo, rekel bi, preseče se razlega njegov glas. Saj je to glas ubogih duš iz vic, ki se priporočajo naši molitvi. O kristijan, ko boš ti sladko spal, bodo pa duše v vicah, morda tvoji znanci in sorodovinci, zdihovali po večnem miru. Ko tedaj zaslišiš ta glas, skleni še enkrat svoje roke in moli za trpeče duše v vicah. Bog bo vam tem raje skazal usmiljenje, če boste tudi vi usmiljeni do svojih trpečih bratov, katerim lahko pomagate s svojo priprošnjo.

Te dni sem bral nasledno dogodbo. Zakonski mož, ki je imel več nedoraslih otrok, prišel je v nesreči ob kruh. Vrh tega mu zbolí žena in dva stareja otroka. Nekega večera sede k postelji najstarejše deklíce in ji pripoveduje, kako mu je hudó, da nima s čem postreči bolnikom. Deklica pa mu pravi: »Ljubi oče, molite eno, Češčeno Marijo, boste videli, da bo Bog pomagal.« On pa ji odgovori: »Ne morem moliti.« Tedaj zapusti hišo in v obupnosti tava po mestnih ulicah. Ali hčerín svet mu vedno roji po glavi. Nehoté poklekne na samotni ulici in moli Češčenomarijo. Pa kaj trdega mu je pod kolenom? Pobere in vidi listnico polno papirnatih bankovcev. Že jo misli nesti na dom, s trdnim sklepom, da jo drugi dan oddá županstvu, kjer se bo gotovo oglasil nesrečni posestnik listnice. Pa v tem trenutku prihití gospod po tisti ulici in ga vpraša, če ni našel njegove listnice? Naš znanec mu jo izroči. Gospod potegne petdesetak in ga pomolí možu, rekoč: »Ste-li revni?« Mož pa odgovori: »Do zdaj sem bil reven, a s tem mi je zdatno pomagano.« Naj dostavim še to, da je neznani gospod družino večkrat obiskal, in po njegovem prizadevanju je prišla v boljše razmere.

Predragi, jaz vem, da vam za vsako Češčenamarijo ne bodo leteli petdesetaki v žep. Toliko je pa gotovo, da vam bo Marija gotovo pomagala na ta ali oni način, če se boste zaupljivo do nje obračali in nji na čast molili Češčenamarijo.

Premišljevali smo tedaj pomen trikratnega zvonjenja, ki nas spominja včlovečenja Sinú božjega. Nikdar bi mi ne videli Boga in svetih nebes, da ni Kristus prišel na svet nas odrešit. Bodimo vendar Bogu hvaležni za to neprecenjeno milost. V ta spomin molimo radi angeljsko češčenje. Ne sramujmo se, med zvonjenjem odkriti glavo, saj se tudi Kristus ni sramoval postati nam enak. Turek se petkrat na dan vrže na tla na svoje obličje in moli Boga z obličjem obrnjenim proti preroškemu mestu Meki. In mi naj bi se sramovali ali zanemarili obhajati trikrat na dan spomin včlovečenja Sinú božjega? — Ako boste angeljsko češčenje vestno molili, vrjemite mi, da vam bo to velika tolažba na smrtni postelji. Marija vam bo to bogato poplačala, saj pravi sv. Brnard, da Marija vselej odzdravlja, kadar jo z angeljem pozdravite: *Češčena Marija!* V tisti uri, ko se boste ločili od tega sveta, pokazala vam bo pa sad svojega telesa — milega Jezusa. Amen. P. Hugolin Sattner.

Peta postna ali tiha nedelja.

Nehvaležnost kristijanov po sv. obhajilu.

Ako kdo mojo besedo dopolni, ne bo smrti okusil vekomaj ne. Jan. 8, 51.

Današnja nedelja se imenuje v latinskem jeziku »nedelja trpljenja«, pravimo ji pa tudi »tiha nedelja«. »Nedelja trpljenja« se imenuje zato, ker sv. cerkev in z njo vred vsi pravi kristijani te dni še posebno premišljajo in si k srcu jemljó britko trpljenje in smrt Gospoda Jezusa Kristusa. Iz tega namena naj bi potihnil ves drugi posvetni hrup in šunder, in naša srca naj bi bila v sveti tihoti zamaknjena v prigodbe velikega tedna. Podobe križanega Zveličarja se danes pregrnejo v spomin na besede sv. evangelija, da se je Jezus trdovratnim judom, potem ko jih je zastonj svaril in jim zastonj spričeval svoje božje poslanstvo, odtegnil in šel iz tempeljna. Pri sv. maši izpušča se psalm, ki obsega tolažilno molitev k Bogu, da naj nas reši zalezovalcev, in opušča se tudi počeščenje presv. Trojice: *Čast bodi Očetu in Sinu in sv. Duhu*, iz tega namena, ker se spominjamo sramote in onečaščenja, ki ga

je Kristus prestal od svojih sovražnikov in ga še dandanes ponavljajo vsi grešniki, ker po besedah sv. Pavla s svojimi hudobijami vnovič Kristusa križajo v svojih srcih.

V tem času tihote in Kristusovega trpljenja nas sv. cerkev tem bolj spodbada vredno prejeti zakramenta sv. pokore in svetega rešnjega Telesa, čim bolj se približujejo dnevi britkega trpljenja Kristusovega in čim bližje je velikonočna Aleluja, ko naj s Kristusom vred vstanemo iz groba svojih grehov; zakaj le če bomo dopolnili besedo Kristusovo, ne bomo smrti vekomaj okusili; to se pravi: vstali bomo od smrti greha v večno življenje milosti in zveličanja. — Že pred tednom smo premišljevali to napako, da naša obhajila zato obrodé tako malo sadu, ker je naša priprava k sv. obhajilu vse prepovršna; danes pa vam bom še o drugi napaki, zakaj da sv. obhajila rodé le malo sadu, izpregovoril, namreč, o nehvaležnosti kristijanov po prejemi tega sv. zakramenta. — O tem me na dalje zvesto poslušajte!

Sv. Filip Nerij je videl некоč človeka, ki je precej po prejetem sv. obhajilu iz cerkve domov šel. Hitro pošlje sv. mož mašna strežnika s prižganima svečama za njim. Mož, ki je takoj po svetem obhajilu iz cerkve zbežal, začudi se nad tem in vpraša strežnika, kaj da mislita s prižganima svečama? Odgovorita mu, da ju je Filip poslal. Mož se vrne nazaj k Filipu in ga vpraša, kaj da to pomenja? In Filip mu odgovori: »Vidiš, če sv. rešnje Telo nesemo bolniku, spodobi se radi spoštovanja, da se luč nese pred sv. rešnjim Telesom. Tudi ti, vidiš, bežiš iz cerkve, ko si komaj sv. rešnje Telo prejel; toraj se tudi spodobi, da se luč pred teboj nese.« S tem je hotel Filip temu človeku pokazati, kako se tisti pregreši zoper čast dolžno Zveličarju, ki se mu po sv. obhajilu ne zahvali. In res, če bi te kak imeniten gospod obiskal v tvoji hiši, kateri ti je vže veliko dobrega storil, ti pa bi ga komaj pozdravil, bi ga takoj samega v hiši popustil in šel za drugimi opravki, ali ne bi s tacim brezozirnim ravnanjem močno razžalil svojega imenitnega gosta in dobrotnika? — Sedaj pa te vprašam: Ali mar Jezus ni razžaljen, ako te v sv. obhajilu tako neskončno ljubeznivo obišče, ti pa pri tej priči bežiš iz cerkve in misliš na druge svoje posvetne opravke, s svojim Bogom in Zveličarjem pa ne veš kaj govoriti? Ali ne bode tvoje brezozirno vedenje Zveličarja žalilo, ako še niti četrte ure nočeš pri njem se pomuditi in ž njim govoriti? Ali ti katerikrat pride na misli, kaj da storiš, in kdo da je prvi brez zahvale od

sv. obhajila proč šel? Poglej! ta je bil izdajalec Juda Iškarijot, in njemu so podobni vsi tisti, ki po sv. obhajilu brez zahvale, kar najhitrejše morejo, iz cerkve beže.

Napačno je pa tudi, ako se le mrzlo zahvališ. Zakaj le pomisli, ako bi bogat ženin svojo nevesto obiskal in ji prinesel silno dragocenih daril; ona pa njega in njegova darila komaj pogleda, potem pa odide in je ni več na spregled, se mu bode mar s tem prikupila, mu pokazala svojo ljubezen in hvaležnost? Sedaj pa poglej! V sv. obhajilu pride tvoj nebeški ženin k tebi in ti prinese daril tako krasnih in dragocenih, kakor jih svet ne premore, in ti? Kaj ne, tebi se niti vredno ne zdi, da bi se mu spodobno zahvalil? Ljubi moji! bodite uverjeni, da si s tako vnemarnostjo in nehvaležnostjo prav veliko škodujemo. Ako beraču velik dar podeliš, pa ti še »Bog plačaj!« ne reče, ali imaš kaj dosti srca do njega? Ravno tako mora tudi Bogu srce do tebe omrzniti, ako ti največji dar podeli, ti pa se mu zanj k večjemu prav malo in mrzlo zahvališ. Da nevarnosti božjeropnega sv. obhajila niti v misli ne jemljem, kateremu se taki mrzli in nehvaležni kristijani izpostavljajo, poslužim naj se te le primere: »Bogat gospod, kateri milijone premore, prišel bi k tebi in ti dal na voljo, da si smeš od njegovega bogastva toliko goldinarjev vzeti, kolikor si jih boš četrť ure odštel. Vprašam te: ali boš to četrť ure s smehom in z norčijami potratil, ne da bi rajše goldinarje štel in pridobival? Vidiš, ravno tako v sv. obhajilu pride kralj nebes in zemlje k tebi z vsem bogastvom svojih milostij, katerih milijoni in milijoni denarjev ne odvagajo, in ti daje na ponudbo, da le prosi in dal ti bode, česar hočeš. Ti pa si iz tega prebogatega zaklada božjih milostij ne maraš ničesar izvoliti: vsa časna opravila so ti več, kakor zakladi božjih milostij. Zato ni čuda, ako toliko sv. obhajil, če ne bi tudi bila božjeropna, dandanes vendar le ostane brez sadu in koristi, ker se ta najsvetejši zakrament brez prave in pristrčne zahvale in le mlačno in mrzlo prejema.

Kadar si toraj sv. obhajilo prejel, vstani od obhajilne mize, prikloni se s kolenom do tal in stopi nazaj na svoj prostor ali kak pripravi kraj, kjer moreš z zbranim duhom moliti. Postavi si pred oči, da nosiš sedaj, kakor nekedaj Marija ali starček Simeon, deteta Jezusa v svojem naročji, ter se mu za obiskovanje pristrčno zahvali. Misli si, da počivaš, kakor sv. Janez pri zadnji večerji, na prsih svojega Zveličarja, ali da sedi Jezus sedaj sredi tvojega srca kakor na svojem sedežu in ti klečišpr ed njegovimi nogami, in

povej mu, kar ti srce samo narekuje. Bolje, kakor iz vsacih bukvic brati, je to, ako sam z lastnimi besedami govoriš s svojim Zveličarjem. Ni se ti treba bati, da tega ne bi znal. Jezus ne zahteva ne lepih, ne izbornih besed, on zahteva le tvoje srce; on razume vsak jezik in vsak občutek. Govôri tedaj, kakor govori otrok s svojim očetom, ali berač s svojim dobrotnikom, ali bolnik s svojim zdravnikom. — Pokojni papež Pij IX. so bili posebno ljubezniv in prijazen gospod. Čestokrat so šli v najbolj revno bajto kakega bolnika obiskat, ga potolažit in mu kaj podariti. Kaj pravite, kaj so ti ubogi bolniki mislili, kedar je tako imeniten gospod stopil v njih revno kočó? Gotovo jih niso mogli dosti počastiti, se nad njih ponižnostjo čuditi in zahvaliti. Tako si tudi ti bolnik. V svetem obhajilu pa še neskončno večji gospod, kakor papež, namreč Jezus Kristus, kralj nebes in zemlje, k tebi pride. Zato môli ga na kolenih, in ker ga sam ne moreš dovolj počastiti, daruj mu vse češčenje in zahvale pobožnih duš v nebesih in na zemlji, in prosi vse angelje in svetnike in svetnice božje, prosi Marijo, da mestu tebe molijo in časté Jezusa.

Ko si se mu zahvalil in ga v ponižnosti molil in počastil, daruj mu potem svoje srce, svoje telo, svoje oči, ušesa, roke in noge s to obljubo, da jih nikoli več ne boš obračal v greh in njegovo razžaljenje. Še posebno pa mu obljubi, da boš ta pa ta greh opustil, te tovarišije, te osebe, te igre, te službe se za vselej ognil, to pa to krivico nemudoma popravil, s tem pa s tem sovražnikom se spravil, te pa te dolžnosti svojega stanu zvesto izpolnoval. Prôsi ga njegove pomoči, da te sklepe v tebi potrdi in dopolni, in posebno ga prôsi milosti stanovitnosti. Naposled smeš mu potožiti tudi vse svoje telesne nadloge, križe in težave, in prositi polajšanja in podpore; toda če molíš: »Oče, odvzemi mi kelih trpljenja! Polajšaj mi butaro mojih nadlog!« — ne pozabi pristaviti besed: »Oče, vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!« Priporoči mu svoje stariše, otroke, brate in sestre, svoje dobrotnike, sv. cerkev in duhovne pastirje.

V tem in enakem naj obstaja tvoja zahvala po sv. obhajilu in tudi sad sv. obhajila bode gotovo ves drugačen, kakor se navadno dandanes kaže. Naposled pa tudi doma ne pozabi, da naj vsa hiša in vsak, ki te vidi ali sliši, nad tvojim resnobnim govorjenjem in obnašanjem spozna, da si prišel od Gospodove mize. Tako bodo sv. obhajila veliko dobrega in najlepšega sadu obrodila za večno življenje. Amen.

M. Torkar.

a)

Dobri pastir. — V. Orožje dobrega pastirja.

Moje ovce se ne bodo pogubile,
in nihče jih ne bo iztrgal iz moje roke.
Jan. 10, 28.

Menda še nikoli ni bila velika zmaga zoper mogočnega sovražnika na tako znamenit in prečuden način dobljena, kakor je bila tista, o kateri nam pripoveduje sv. pismo stare zaveze. Izraelci so se o času kralja Savla vojskovali s Filistejci, ki so v velikem številu prišli nad Izraelce. Že sta stali obe vojskini trumi nasproti, vsaka na eni gori, in dolina je bila med njima. In stopil je iz taborišča Filistejcev velikansk mož, po imenu Golijat, visok šest komolcev in dlan (t. j. kakih 13 pedij) in je imel bronasto čelado na svoji glavi, in je bil oblečen v luskinast oklep; imel je na nogah bronaste čevlje, in bronast škit je pokrival njegove rame, in je imel vrh tega dolgo in težko železno sulico. In je stojé vpil proti trumam Izraelovim: »Izvolite izmed sebe moža, in naj pride doli na dvoboj. Ako me pobije, bomo vaši sužnji; če ga pa jaz premagam in ga ubijem, bote vi sužnji in nam služili.« Tako je vpil skozi 40 dnij vsako jutro in večer. Toda nobeden izmed Izraelske trume si ni upal iti v boj s tako strašnim velikanom. Le samo pastir David mu gré nasproti, in sicer z nobenim drugim orožjem, kakor s pastirsko palico, s fračo in s petimi kamenčki, ki jih je vzel iz potoka. In David je ubil velikana s kamenčkom, ki ga je s fračo vanj zagnal, potem je k njemu tekel, nanj stopil in mu z njegovim mečem glavo odsekal. (I. Kralj. 17.)

Pastir David s svojim orožjem in s svojo zmago zoper Golijata in izraelske sovražnike je predpoda božjega dobrega pastirja Jezusa Kristusa. Kakor je namreč pastir David ne z ostrim orožjem hrabrega vojščaka, ampak s pastirskim orožjem, s palico, s fračo in petimi kamenčki premagal silnega Golijata, tako je dobri pastir Jezus Kristus ne s silnim orožjem svoje vse-mogočnosti, ampak s svetim križem in s svojimi peterimi ranami premagal peklenskega Golijata ali hudega duha.

Kristijani! do zdaj smo v postnih pridigah premišljevali, kako dobri pastir Jezus Kristus ljubeznivo išče, kliče in milostljivo sprejema zgubljene, najdene ovce; in zadnjič smo tudi slišali, kako jih pase in krepča s svojim lastnim mesom in krvjo pri sv. obhajilu. Danes pa vam hočem govoriti o orožju dobrega pastirja Jezusa Kristusa in vam pokazati, s katerim orožjem je on satana in svet premagal, in s katerim orožjem moramo tudi mi svoje dušne sovražnike premagati. — Govoriti hočem v imenu Jezusa in Marije!

Sv. apostelj Janez piše v svojem prvem listu: *Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je v njem. Ako kdo svet ljubi, ni očetove ljubezni v njem; kajti vse, kar je na svetu, je poželenje mesa in poželenje očíj in napuh življenja, kar ni iz Očeta (nebeškega), ampak iz sveta* (Jan. 2, 15, 16.). To so trije sovražniki, ali tri reči so, katere ljudi najbolj v hudo ter v greh zapeljujejo, namreč: napuh ali častiželjnost, mesena poželjivost, da človek hoče svojemu mesenemu poželenju s pregrešnim razveseljevanjem preveč streči, in pa lakomnost, da preveč hrepeni po pozemeljskem premoženju.

Te tri sovražnike je premagal dobri pastir Jezus Kristus; in da jih moremo premagati, zapustil je tudi nam orožje s tem, ko se je pustil od Poncija Pilata judom predstaviti s trnjevo krono na glavi, s škrlatastim plaščem na ramah in s trstom v roki.

Ko je bil namreč Jezus od višjega zbora pri Kajfu v smrt obsojen, peljali so ga pred deželnega oblastnika Poncija Pilata, da bi on smrtno sodbo potrdil in izvršil. Pilat pa, spoznavši Jezusovo nedolžnost, iskal ga je smrti rešiti; ker je pa ljudstvo burno zahtevalo križanje, dal je Jezusa bičati, da bi njihovi togoti zadostil in da bi ga potem izpustil. Vojaki so neusmiljeno razmesarili Gospoda po vsem životu, peljali so ga potem v sodno hišo, so ga ogrnili s starim, rudečim vojaškim plaščem, pritiskali so mu trnjevo krono na glavo in mu dali trst v desno roko. Potem so zaničljivo pred njim poklekovali, rekoč: »Pozdravljen bodi, kralj judov!« Tudi so vanj pljuvali, trst mu iz roke jemali in ga po glavi tolkli in mu zaušnice dajali. Potem ko so vojaki Jezusa tako strašno zaničevali in mučili, peljal ga je Pilat ven pred sodno hišo in ga pokazal ljudstvu, rekoč: Glejte, pripeljem ga venkaj, da spoznate, da ne najdem nad njim nobene krivice. Jezus je tedaj venkaj prišel, noseč trnjevo krono in škrlatasto oblačilo, in jim reče: »Ecce homo, glejte, človek!« (Jan. 19, 2.)

Tako je tedaj stal Jezus pred razdivjanim ljudstvom — dobri pastir pred krvoločnimi volkovi. Oh, kakšen pogled! Glava, katero z vso častjo angelji Božji obdajajo in molijo, ovita je in prebodena z bodečim trnjem! Njegovo presveto telo, v katerem prebiva božja natura, ogrnjeno je z zaničljivim rudečim plaščem! Njegova desnica, ki je s samim dotikljejem toliko bolnikov ozdravila in ki ves svet drži, sedaj drži zaničljiv trst, podan od hudobne roke!

Kristijani! poslušajmo zdaj opomin sv. Duha, ki nam v visoki pesmi govori: *Pojdite ven, vé hčere Sijonske* (t. j. vé duše krščanske)

in oglejte si kralja s krono, s katero ga je njegova mati (t. j. judovska množica) kronala na dan njegove zaročitve, (t. j. na dan, ko nas je odrešil s svojim trpljenjem).

1. Krona je znamenje kraljeve moči in časti; krona je znamenje najvišje oblasti nad ljudmi. Kristus je res kralj. On sam je to spoznal, ko ga je Pilat vprašal: »Si tedaj kralj?« On je odgovoril: »Ti si rekel, jaz sem kralj.« (Jan. 18, 37.) Kristus je res kralj — kralj nebes in zemlje, kralj angeljev in ljudij. Njemu se spodobi krona največje časti, in nebeški Oče mu je v nebeškem kraljestvu podal najčastitljivejšo krono, kakor pravi kraljevi prerok David: *S slavo in častjo si ga kronal in postavil čez delo svojih rok.* (Ps. 8, 6.)

Pa to krono nebeškega veličastva si je Sin božji sam odložil, ko je postal naš Zveličar in naš dobri pastir, in si je izvolil trnjevo krono, da nas uči, da ne s pozemeljsko imenitnostjo in častjo in visokostjo, ampak da le s ponižnostjo in zaničevanjem si moremo mi zaslužiti krono nebeškega veličastva. Preljubi! naši prvi stariši kakor poprej zavrženi angelji, so z napuhom in prevzetnostjo grešili, ker so hoteli taki biti kot Bog. Kristus je hotel ljudi odrešiti in takorekoč pokoro delati zavoljo človeškega napuha; zato je nosil zaničljivo trnjevo krono. Ljudje so padli v oblast peklenskega duha, ker so hoteli biti taki kot Bog; Kristus pa je napuhnjenega peklenskega duha premagal s tem, da si je pustil na glavo pritisniti zaničljivo trnjevo krono. Trnjeva krona na glavi Kristusovi je bilo tedaj orožje, s katerim je Kristus napuhnjenega satana premagal. Trnjeva krona na glavi Kristusovi je pa tudi orožje, s katerim moremo premagati skušnjave k napuhu in prevzetnosti.

Kaj bi nam namreč pomagalo, če je Kristus nosil trnjevo krono, če bi pa mi nosili krono prevzetnosti in napuha na svoji glavi? Kaj bi nam pomagala trnjeva krona ponižnosti na glavi Kristusovi, če bi bilo naše srce polno napuha in prevzetnosti? In, oh, kako pogostno je to! Ljudje sicer zdaj nočejo enako Evi taki biti kot Bog; pa otroci hočejo toliko vedeti kot stariši, podložni toliko kot predniki, zato odrekajo pokorščino; revni se hočejo oblačiti kot bogati, svarjenja ljudje nočejo poslušati, zaničevanja in poniževanja ne morejo prenašati, iščejo le časti in hvale pred ljudmi; dobrote, ki jim jih je Bog dal, pripisujejo sami sebi, ne Bogu itd. Kaj je vse to družega kot znamenje napuha in prevzetnosti? Zato je trnjeva krona na glavi Kristusovi za nas resnoben opomin k ponižnosti in zaničevanju samega

sebe. In res, le eden je, kateremu gre vsa čast in hvala v nebesih in na zemlji, namreč Bog, ki nas je iz nič vstvaril, ki je Gospod vseh stvari in najpopolnejše bitje. Mi pa smo ubogi grešniki, revne stvari; čemu bi se povzdigovali in bi hoteli le sebi in ne Bogu dajati čast in hvalo? Zato nam kliče sv. apostelj Pavel: *Kaj imaš, o človek, česar bi ne bil prejel; če si pa prejel, kaj se bahaš, kakor da bi ne bil prejel?* (I. Kor. 4, 7.) Da, preljubi, trnjeva krona Kristusova nam pridiguje: »Bodi ponižen, o človek, ker je tvoj Zveličar, Sin božji, tako ponižen!«

2. Razven trnjeve krone, katero so neusmiljeni trinogi Kristusu na glavo pritiskali, ogrnili so Jezusovo presveto telo tudi s starim, rudečim, vojaškim plaščem. O, kakšne bolečine so bile pač to za našega ljubega Zveličarja! Kajti vedeti moramo, da je bilo njegovo presveto telo zaradi prejšnjega bičanja vse ranjeno in krvavo. Stari rudeči škrlatasti plašč se je moral toraj njegovega vsega ranjenega in krvavega telesa prijeti in rane še k večjim bolečinam odpreti. Zakaj pa je naš božji Zveličar ta rudeči vojaški plašč nosil na svojem telesu, in zakaj je pri tem tolikšne bolečine prestajal? Hotel je trpeti in zadostovati za grehe, ki jih ljudje delajo s svojim pregrešnim telesom; posebno je hotel trpeti za grehe nečistosti, pijanosti, ošabnih oblačil in pregrešnih veselice in mehkužnosti. In, oh, koliko je tacihih grehov! Koliko jih je, ki pričenjajo že v prvi mladosti pregrešna znanja, zapravijo zgodaj nedolžnost, in če se tudi v zakon vzamejo, Bog ne more blagosloviti tacega zakona, v katerega se je prišlo le po poti pregreh in hudobij. In kar je pri tem še najbolj žalostno, je to, da nekateri grehov zoper sv. čistost: nesramnih mislij in besedij in grdihi del nimajo nič za greh, in da se celó nekatera dekleta nič ne sramujejo in ne bojé grdo kvantati! — In kaj hočem reči o pijanosti? Kako grdo se tej strasti vdajajo zlasti nekateri gospodarji! Četudi uboge žene zaradi tega zdihujejo in jokajo, če so tudi njih otroci lačni in raztrgani, če so tudi postni dnevi, če si tudi služijo strašen pekel, kjer v peklenškem plamenu z neusmiljenim bogatinom vred ne bodo dobili še kapljice vode; na vse to pijanci nič ne porajtajo, edina skrb jim je le samo ta, da so žganja siti, kolikor je mogoče pogostoma. — Koliko jih je dalje, ki svoje pregrešno telo oblačijo z nečimurnimi in prevzetnimi oblačili, in s tem razodevajo ne-le napuha, ampak napeljujejo sebe in druge v nečistost! — Koliko jih je, ki hočejo pogostoma vživati pregrešne veselice in kratkočase, in ki svojemu telesu zavoljo Boga nočejo nič pritrpati ne pri

jedi, ne pri pijači, ne pri spanju, ki so toraj telesni mehkužnosti vdani! Glejte toraj, o kristijani! zavoljo vseh teh in enakih grehov, ki jih ljudje delajo s svojim telesom, bil je naš božji Zveličar ogrnjen z rudečim vojaškim plaščem.

Preljubi! kolikorkrat toraj vidimo škrlatasti plašč na ranjenem telesu našega Gospoda Jezusa Kristusa, o spominjajmo se, da je naš božji Zveličar to zaničevanje in te bolečine trpel na svojem presvetem telesu zavoljo grehov, ki jih ljudje delajo s svojim pregrešnim telesom. Naj bo torej škrlatasti plašč našega božjega Zveličarja orožje zoper vse tiste grehe, zlasti nečistosti, pijanosti, ošabnosti v oblačilih in mehkužnosti, s katerimi bi hoteli streči svojemu grešnemu telesu; kajti ali hočemo Jezusa s temi grehi vnovič mučiti?

3. V roki dobrega pastirja Jezusa Kristusa zagledamo tudi trst namestu kraljeve palice. Kristus je kralj nebes in zemlje, zato se spodobi njemu zraven krone tudi kraljeva palica; kajti tudi pozemeljski kralji imajo kraljeve palice, v znamenje kraljeve časti in mogočnosti; a te kraljeve palice so lepe in dragocene, in pričajo, da imajo pozemeljski kralji veliko bogastva in časnih dobrot. Le Kristusu, kralju nebes in zemlje, dali so v roko trst, ki je znamenje revščine in uboštva; in to je pomenilo, da hoče on zadostovati in pokoro delati za vse grehe, ki jih ljudje storijo z lakomnostjo, s prevelikim navezovanjem na časne reči ali s krivicami v ozir premoženja svojega bližnjega. In oh, koliko je tacih grehov! Koliko je lakomnih ljudij, ki so trdega srca do siromakov ali do ubogih cerkv! Koliko jih je, ki si s tatvino, goljufijami, odrtijami in z drugimi krivicami iščejo ptuje blago prilastiti! Koliko krivičnih pravad imajo ljudje zavoljo lakomnosti! Zavoljo vseh tacih in enacih pregreh je Kristus, naš dobri pastir, držal trst v svoji roki kot kralj uboštva, da nas je učil pozemeljsko zaničevati in po nebeških, neminljivih dobrotah hrepeneti. Pa kaj bi nam pomagalo, če nam tudi Kristus z revnim trstom v roki priporoča uboštvo vsaj po duhu in zaničevanje časnega, če bi pa mi pri vsem tem svoje srce preveč navezovali na časno in pozabili na nebeške dobrote? Kaj bi nam koristilo, če bi tudi nas Kristus opominjal z besedami do Marte: *Marta, Marta! ti si skrbna in si veliko prizadevaš, pa le eno je potrebno?* če bi pa ravno to eno — skrb za zveličanje — v nemar puščali, in bi vse drugo, časno, imeli za imenitnejše? In kaj pomaga, pravi Kristus, če bi človek ves svet pridobil, svojo dušo pa pogubil? Zato

nam tudi sv. apostelj priporoča, da zatirajmo preveliko hrepenenje po časnih rečeh, ko pravi: *Velik dobiček je pobožnost z rado-voljnostjo. Ničesar namreč nismo prinesli na ta svet, gotovo je, da tudi ničesa ne moremo odnesti. Ako pa imamo živež in obleko, bo-dimo s tem zadovoljni. Kajti, kateri hočejo obogateti, padejo v skušnjava in v zadrgo hudičeve in v veliko nepridnih in škodljivih želj, katere potopé človeka v pogubljenje in končanje. Korenina vsega je lakomnost; nekateri, kateri so po nji hrepeneli, zašli so od vere in se zapletli v velike nadloge.* (I. Tim. 6, 6—10.)

Tedaj, preljubi! kadarkoli zagledamo revni trst v roki našega dobrega pastirja Jezusa Kristusa, spominjajmo se, da je on to za-ničevanje trpel zavoljo prevelikega človeškega hrepenenja po po-zemeljskih dobrotah, in da nas je hotel s tem učiti uboštva in zadovoljnosti. Bodimo zadovoljni s potrebnim, kar nam Bog podeli, in nikar ne prodajajmo svoje duše za minljive pozemeljske do-brote!

In tako smo danes premišljevali dobrega pastirja Jezusa Kristusa z njegovim orožjem; sicer je krvavo, pa dragoceno in zaslužljivo zanj in za nas. On je ž njim premagal peklenškega velikana — satana in si po človeški naturi zaslužil krono nebeškega veličastva; s tem orožjem je pa tudi nas rešil večnega po-gubljenja, in ob enem nam s tem dal nauk, kako moremo tri poglavitne človeške strasti zatirati in premagovati, namreč: napuh, mesene sladnosti in lakomnost. Postavimo si večkrat, zlasti zdaj tihi in veliki teden, dobrega pastirja, Jezusa Kristusa pred oči, kakor ga je Pilat judom pokazal: s trnjevo krono na glavi, s škrlatastim plaščem na ramah in s trstom v roki. Trnjeva krona naj nas uči ponižnosti; škrlatasti plašč naj nas uči krotiti mesene sladnosti in mehkužnosti; revni trst naj nas uči uboštva in zadovoljnosti. Trnjeva krona, škrlatasti plašč in trst je bilo Kristusovo zmagovalno orožje; po-nižnost, zatajevanje samega sebe, uboštvo in zadovoljnost bo tudi nas pripeljalo k zmagi in nebeški kroni. Amen. Jos. Krčon.

b)

Solze Marijine. — V. Pod Jezusovim križem.

Po strašnih bolečinah je dosegel naš ljubi Zveličar vrh gore Kalvarije. V neizmerni žalosti sledila mu je njegova mati Marija — do sem. Prišla je na kraj, kjer se ima njena bolečina še povečati in nekako doseči vrhunec. Komaj je prišel Gospod vrh gore, komaj je odložil težavno breme, že planejo nanj rabeljni ko divje zveri, strgajo mu oblačila s telesa ter s tem ponové vse rane, ponové vse bolečine, katere je prestal ob bičanju in kronanju. In kar so vsakemu hudodelniku privoščili, to so njemu odrekli, mesto mire in vina samega pridejali so mu še grenkega žolča. Potem ga vržejo na križ ter ga v najhujših bolečinah nanj pribijejo. Da je pri tem prevzelo tudi srce Marijino, da je pri tem britke solze prelivala — mi pač ni treba omenjati še posebej — da je strašne bolečine trpela najboljša Mati najboljšega Sina, da je vsak vdarec, ki je zadel Gospoda, zadel tudi njeno srce. Ali posebna bolečina in žalost pa je vladala v njenem srcu, ko je stala pod križem, na katerem je visel njen Sin. O, tu so njene oči prelivale potoke solzā, ko je gledala svojega Sina vsega oropanega, — od vseh zapušččenega med nebom in zemljo viseti. In te solze, katere bomo gledali v današnjem premišljevanju, naj nam bodo opomin, da tudi mi obžalujemo ono, kar nas oropa vsega, namreč — greh.

Velika je žalost materina, kadar stoji pri smrtni postelji svojega edinega otroka. Velika britkost napolnuje njeno srce, solze oblivajo njeno obličje, ko se vedno bolj in bolj bliža ura, ko se bo morala ločiti od svojega otroka. — Hujša šele je bila bolečina matere Makabejskih sinov, ki je morala gledati sedem svojih sinov umreti v najhujših mukah in bolečinah. Najstarejšemu se jezik odrezali, kožo z glave potegnili, roki in nogi odsekali, ter ga na ognju pekli. In enako skoro so delali z drugimi in tako tudi z najmlajšim — malim dečkom. O koliko je moralo njeno srce trpeti ob pogledu na to dete! Ali še brez primere večja bila je bolečina one najboljše Matere, katero bomo videli danes pri smrtni postelji svojega najboljšega, edinega otroka. Kakor se je ljubezen te matere razločevala od ljubezni Makabejske matere in vseh mater v enakih okoliščinah, enako se je tudi njena žalost razločevala od žalosti vseh jokajočih. »O moj Bog, kliče tu sv. Alfonz Ligvorij, katerega Sina vidi ona Mati umirati, Sina, ki jo je od vekomaj izvolil v svojo mater, ki jo je bolj ljubil, ko vsi ljudje, ko vsi angelji in svetniki nebā, Sina, ki je bil tako lep, tako svet, tako ljubezniv, Sina, ki ji je bil vedno tako pokoren, ki je bil edino, kar je ljubila na tem svetu s posebno ljubeznijo.« In kakošna je bila smrtna postelja? Hudo jo je že bolelo ob rojstvu njenega Deteta, da ga ni mogla položiti v mehke blazine, ampak mu mo-

rala postljati na trdi slami. A sedaj še tega ni. Niti trde slame ni, na kateri bi umiral njen ljubi Sin, marveč trd, slabo obdelan les je njegova smrtna postelj. — Še prostora nima, kamor bi položil svojo glavo; ako jo nasloni na les sv. križa, zabode se mu trnje še bolj v glavo, ter povzroča nove bolečine; ako jo nagne naprej, napravi si novo trpljenje, ker z glavo pomakne se celo telo naprej — in v rokah in nogah poveča rane. Križ pa je bil največja sramota tedanjega časa, pripravljen za največje hudodelnike — in na njem mora njen nedolžni — neskončno sveti Sin umirati, kakor bi bil največji hudodelnik. Hudo je že pogled na smrtno postelj njenega Sina ranil njeno srce, a kaj šele, če se je ozrla na svojega umirajočega Sina! *Kamorkoli se je ozrlo njeno oko*, pravi sveti Lovrencij Justinijan, *povsod je nezmerna bolečina zadela njeno srce*. Na glavi je videla trnjevo krono, obraz mu je ves zapljevan in s krvjo oblit, prejšnje lepote ni niti najmanjšega sledu, na rokah in nogah strašni žebli, rane, ki so postajale vedno večje in večje. Na vsem životu se vidi rana pri rani — strašno razbičan hrbet. Povsod gleda znamenje najhujše bolečine. Grozno je videla spolnjevati se besede prerokove: *Prebodli so moje roke in noge — vse moje ude so sešteli*. Sama je opisala te trenutke sv. Brigiti, rekoč: »Oči so mu bile udrte, na pol zaprte in osteklele, obraz mu je bil mrtvaško bled, lica upadla, usta odprta, jezik krvav. Lasje in brada vsa s krvjo zalita. Tako je visel moj Sin ves raztrgan in omadeževan, samo srce je bilo še nedotaknjeno. Ali je potem še čuda, da pravi sv. Bernard: *Noben jezik ne more izreči, nobena pamet si misliti, koliku bolečina je v tem trenutku napolnjevala njeno srce, kajti vse, kar je trpel njen Sin na telesu, to je ona trpela v srcu? O moja Gospa*, kliče sv. Bonaventura, *kje si sedaj stala? Ali morda zraven križa? Ne motim se, da si ti bila s svojim Sinom na križu mučena, ti si bila na križ pribita*. Kolikor ran na telesu Jezusovem, toliko ran bilo je v srcu Marijinem — po besedah sv. Jeronima.

O ko bi bili tedaj pogledali v srce Marijino, videli bi bili tudi tu oni čudež, ki se je zgodil pri sv. Klari Montefalkonski. Ta svetnica je namreč kaj rada premišljevala trpljenje Kristusovo. Zato se ji nekega dne prikaže Gospod, rekoč ji: »Iščem si kraja, kjer bi postavil svoj križ; našel sem tvoje srce, vanj ga bom postavil.« — In ko so po smrti te device odprli njeno srce, našli so v njem, ki je bilo precej veliko, vse orodje trpljenja Kristusovega — na eni strani križ s tremi žebli, sulico, gobo in kladivo — na drugi strani bič z vrvmi, trnjevo krono, kar se še danes vidi v Umbriji, v Montefalko na Laškem. Da, isto dragi moji, našli bi bili pač tudi v srcu naše najboljše Matere v onem trenutku, ko je stala zraven svojega umirajočega Sina. — In kar je bilo še najhujše, ona mu ni mogla nič pomagati. Ako mora mati stati zraven umirajočega otroka, če mu drugače ne more pomagati, skuša mu saj bolečine olajšati. Sedaj mu poravna blazino, sedaj mu dá piti, sedaj kaj družega in tako olajšuje bolečine sebi in otroku. Tega pa pri Mariji ni bilo. Sliši ga klicati: »Žejen sem,« a mu tudi s kapljico

vode ne more žeje pogasiti. — Zato ji sv. Vincencij Fererij na usta polaga besede: »Le vodo svojih solzâ, ljubi Sin, ti morem dati.« Ona vidi, kako njen ljubi Sin strašno trpi pribit na lesu, a mu tega trpljenja kar nič ne more olajšati. O kako rada bi ga v naročje vzela, da bi tu umrl, a ni ji dano. *Zastovj*, pravi sv. Bernard, *razprostira svoje roke, vedno le padejo nazaj sklenjene*. Strašno hudo so jo bolele besede ljudij, ki so ga zaničevali in zasramovali, niti najmanjšega usmiljenja niso kazali do njega. »Tu sem morala slišati,« rekla je sv. Brigiti, »da je moj Sin ropar, goljuf, da nobeden ne zasluži tako smrt ko on in vse te besede bili so novi meči bolečin.« Do vrha pa je prikipela njena žalost, ko je zaklical njen Sin: *Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil*, besede, katerih Marija celo življenje ni mogla pozabiti.

In pri tolikih bolečinah, pri toliki žalosti naj bi naša najboljša Mati ne bila jokala — britkih solz prelivala?

Gotovo, predragi moji, prelivala jih je, a ne samo nad svojim umirajočim Sinom, katerega je videla vsled greha vsega oropanega, od vseh zapuščenega, — ne, marveč v tem trenutku ji je stopil še nekdo drugi pred oči, tudi njen otrok, katerega je tudi videla vsega oropanega — od vseh zapuščenega — celo od Boga — in to si bil ti, moj dragi, ubogi grešnik. Tudi pogled na te povzročil ji je britke solze, kajti tebe je greh popolnoma oropal, do golega slekel vseh dobrih del, tudi tebe je zapustilo vse, celo tvoj Bog. In zato so se tudi nad teboj solzile njene oči, da bi tudi ti spoznal, koliko nesrečo si nakopal s svojim grehom duši, ko si zgubil vsa svoja dobra dela. — Ali ste kedaj pomislili, koliko vredna da so dobra dela, katera se imenujejo častitljiva? Da to spoznate, le pomislite, kaj nam prinesó. Prinesó nam večno življenje, večno veselje — ono veselje, o katerem pravi sv. apostelj: *Oko še ni videlo, uho še ni slišalo in nobenega človeka srce še ni občutilo, kar je Bog pripraval njim, ki ga ljubijo*.

Neka kmečka deklica, ki je znala dobro presti, podarila je ženi cesarja Henrika IV. štrečno najlepšega prediva. Ta dar je bil cesarici tako všeč, da je dala tej deklici toliko zemlje, kolikor jo je nit obsegala. Kaj ne, veliko plačilo za tak mali dar! Kako dragocena je pač bila ona nit. A koliko večje vrednosti je šele naše najmanjše dobro delo, katero storimo iz ljubezni do Boga, vladarja nebes in zemlje. Za najmanjše delo nam on, večni kralj, ne podeli samo kosec zemlje, katero bomo morali preje ali pozneje zapustiti, ampak podeli nam večno, neskončno kraljestvo božje, veselje, katero nikedar ne mine — podeli samega sebe — Boga.

Kaj je pač manj vredno ko kozarec vode, ako ga damo v njegovem imenu komu, to je iz ljubezni do njega. In glejte, stotero plačilo obljubuje Gospod tistemu, ki to stori. Kolike vrednosti so tedaj dobra dela. Ni se nam pač čuditi, ako vidimo, da so svetniki toliko zanje trudili, da so darovali svoje premoženje, svoje

časti, da, svoje življenje, da bi si jih več pridobili. Zato je učeni P. Swarez iz družbe Jezusove imel navado reči, da rad daruje vso svojo učenost le za eno češčenamarijo. Zlasti pa, dragi moji, ako se hočete prepričati o neizmerni vrednosti dobrih del, stopite k umirajočemu človeku, ki je vse svoje življenje porabil za vse drugo, le za službo božjo ne. O tedaj bi rad dal vse svoje premoženje za eno samo dobro delo, vse bi rad pustil, ali tedaj je prepozno zanj — nič več ne bo časa!

Kakošne vrednosti so tedaj dobra dela, a nasprotno kako nesrečen je grešnik, kateremu greh vzame vsa dobra dela in ga še nezmožnega stori kaj dobrega izvršiti! Ako se je pravični odvrnil od svoje pravice — to je, storil smrtni greh — ne bodo se v poštev jemala njegova dobra dela, bodo pozabljena, kakor da bi ničesar ne bil storil v svojem življenju. Da to bolj spoznate, prevdarite to-le:

Veliko je storil sv. Frančišek Ksaverij, da nas živo spominja čudežnega delovanja apostelnov. Ni še deset let bival v Indiji in je že pridobil veliko število duš — nad 40.000 malikov je s svojo roko razbil, več ko 1,200.000 ljudij sam krstil. Včasih je bil od krščenja tako truden, da že več besedij sv. krsta ni skoraj mogel izgovarjati, niti roko kvišku držati, da bi jih z vodo polil. Pota storil je toliko pri oznanjevanju svete vere, da bi bil lahko, kakor so preračunali, petkrat obšel zemljo. Koliko dobrega je tedaj storil — in to še ne v desetih letih. Kaj, ko bi bil sto let prebival v onih krajih, kaj, ko bi živel tudi tisoč let in delal za Boga — svet bi bil premajhno polje za njegovo delovanje v zveličanje duš in čast božjo. Koliko neizmerno plačilo bi si bil prislužil! In zdaj si pa mislite, da bi bil ta svetnik le en greh storil — četudi v mislih in željah — zgubljeno bi bilo vse, niti najmanjše delo bi mu ne ostalo.

A še več; ne samo, da greh oropa človeka vsega zaklada, ampak on vzame mu tudi vso zmožnost kaj dobrega storiti; ne pobere samo sadu, ampak pokonča tudi korenine, da drevo usahne in ne more več roditi. *Brez mene ne morete ničesar storiti*, rekel je Kristus sam. Kdor nima pri sebi Jezusa, kdor ni v stanu milosti božje, kdor je v smrtnem grehu, ta ne more ohraniti tudi najmanjšega dobrega dela ne. Gospod se ne ozira na take darove, kakor je storil pri Kajnu, ki mu je s hudobnim srcem prinesel dar. Tak dar je njemu nadležen. Čujte sv. apostola: *Ko bi imel tudi vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa ne imel — nič nisem, in ko bi razdal vse svoje premoženje ubogim, in ko bi svoje telo dal tako, da bi gorelo, ljubezni pa bi ne imel — mi vse nič ne pomaga*. Ljubezni, milosti božje je treba — da naša dela kaj veljajo. Naj stori grešnik, karkoli hoče, vsa njegova dejanja so ničle brez vrednosti, dokler jim spredaj ne postaviš številke, dokler nisi v stanu milosti božje, dokler nimaš Boga, ki te je po grehu zapustil. O kolika zguba, kolika je tedaj škoda in nesreča, katero nam pri naša greh! Ko bi lahko tudi z najmanjšim dobrim delom si prislu-

žili neskončno plačilo, nam tudi največje nič ne koristi za večnost. Da, preljubi poslušalci, česar noben vihar ne učini (da bi potrgal vse cvetje), česar ne stori nobena ljulika (da bi zatrla vse dobro seme), česar ne napravi noben tat (da bi odnesel kar vse), to stori greh, ki človeku zaduši vse seme večnega življenja. To je najhujši vihar, ki ne otrese samo vsega cvetja in sadu, marveč izdere tudi drevo s korenino vred; to je najhujši tat, ki človeku odvzame vse, kar ima na sebi in zunaj sebe — Zato je Marija, ko je gledala svojega Sina, katerega so neusmiljeni rabeljni vsega oropali in nazadnje umorili, ko je nad njim prelivala solze — pretakala grenke solze tudi zavoljo tebe, o grešnik. Tudi tebe je tedaj gledala vsega oropanega, največjega reveža, kakoršnega te je storil greh, od vseh zapuščenega — od Boga samega. Ali te ne bo vzdramil pogled na to najboljše, zaradi tebe žalujočo mater, da zapustiš ta nesrečni greh, zlasti če pomisliš, da, čeprav te je vse zapustilo, vendar ona te ni.

Sv. Frančišek Regis bil je nekoč poklican k zastaranemu umirajočemu grešniku, ki pa se ni hotel kar nič na smrt pripraviti. Vse opominjevanje je bilo brezuspešno, vse svarjenje prazno, vse pregovarjanje brez koristi. Vedno bližje in bližje je prihajala smrtna ura, človeška pomoč ga ni mogla več rešiti. Sam je spoznal, da gre h koncu, a vendar se ni zmenil za sv. zakramente. Tu stopi svetnik k njemu, vzame podobo blažene Device Marije, pokaže mu jo in reče: »Marija te pa vendar ljubi.« — »Kaj?« zakliče grešnik, kakor da bi se bil zbudil iz sanj, zroč na podobo, »potem me pa ne pozna.« — »Ona te vendar ljubi«, mirno odvrne Frančišek. — »Potem pa ne vé, da sem vero zatajil in jo zaničeval.« — »Ona vé.« — »Da sem njenega Sina zasramoval in njo zaničeval.« — »Ona to vé.« — »Da so te roke z njegovo krvjo oblite?« — »Ona to vé.« — »Ali resnico govoriš, duhovnik?« — »Da, prej bosta nebo in zemlja prešla, ko moje besede, rekel je Sin božji, in isti je rekel nekdanj in istotako kliče tudi tebi: »Sin, glej tvoja mati.« — »Mater, ki me ljubi«, zašepetá grešnik, »mojo mater, mojo...« in solze oblijejo mu oči, solze največje žalosti, — srčnega kesanja. In spovedal se je ter mirno zaspal v Gospodu.

In isto, dragi moj grešnik, kličem tudi tebi danes. Čeravno te je vse zapustilo, Marija te še ljubi, ona nad teboj pretaka solze žalosti in ljubezni. Ali ne bo to tudi tebe vzdramilo, da zapustiš greh po dobri velikonočni spovedi, da postaneš zopet živo drevo, ki bo prinašalo obilno sadu za čas — zlasti pa za večnost — Bogu v čast in slavo Mariji. Amen.

J. M. Seigerschmied.